EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 206, Temmuz '99

Yeni eylem dalgası

Emperyalizm ve bir avuç tekelci asalak adına Türkiye'yi yönetenlerin işi bu kez zor görünüyor. İşçi sınıfı ve emekçilerin son İMF görüşmelerinin hemen ardından gündeme gelen eylem dalgası gitgide büyüyor. Günlerdir Türkiye'nin dört bir yanında işçiler ve emekçiler hareket halinde. Tabanda gittikçe büyüyen bir öfke, kendini yaygınlaşan yerel yürüyüş ve gösterilerde somut olarak gösteren güçlü bir eylem isteği var. Gündemde 24 Temmuz'da Ankara'da yapılacak büyük gösteri, ve onun sonrasında ise, eğer bir ihanetle hareket boşa çıkarılmazsa, geriye düğümü çözmek için başvurulması zorunlu tek yol olarak kalan genel grev-genel direniş var.

Mevcut hareket gerek kapsam, gerek dinamizm ve gerekse kararlılık bakımından, 12 Eylül sonrasının en güçlü eylem dalgasını oluşturmaktadır. Bunun birkaç temel önemde nedeni var.

Bunlardan ilki, gündeme getirilen saldırı ve yıkım programının yakın geçmiştekilerle karşılaştırılamayacak bir kapsamda ve acımasızlıkta olmasıdır. Zira yeni İMF reçetesi yalnızca krizin biriktirdiği faturayı zamlar, düşük ücretler ve tensikatlar biçiminde bir kez daha işçi sınıfına ve emekçilere ödettirmek istemekle kalmıyor, daha da önemli olarak, SSK'nın tasfiyesi ve "mezarda emeklilik" yoluyla, işçi sınıfının ve tüm çalışanların kazanılmış temel haklarını ortadan kaldırmayı da hedefliyor. 12 Eylül'le birlikte gaspedilmiş haklarını henüz geri alamamış işçilerin ve emekçilerin, bu yetmiyormuş gibi yeni temel hak kayıplarına kolayca boyun eğmesi elbette beklenemezdi. Saldırının bu niteliği, emekçilerin öfkesinin gücünü ve onların mücadele kararlılığını açıklayan temel bir etken durumunda.

İkinci olarak, yeni saldırı temel haklar konusunda yalnızca işçi sınıfını değil, işsizi, memuru, küçük esnafı, köylüyü, kısaca tüm çalışan ve emeğiyle geçinenleri birarada hedef alıyor. Gündeme getirilen saldırı karşısında yalnızca işçilerin ve memurların değil, tüm çalışan kesimlerin duyarlılığının ve birleşik eylem pratiğinin gerisinde bu var. Çalışanların şu veya bu ölçüde biraraya gelip örgütlendikleri tüm sendika ve kurumların bu saldırı karşısında kolayca biraraya gelmeleri ve bir "Emek Platformu" kurmak zorunda kalmalarının gerisinde de bu var.

Üçüncü olarak, bu son saldırının genel kapsamı ve bazı temel unsurları, işçi ve emekçilerin çıkarlarıyla ülkenin gerçek çıkarlarının bir bütün olduğunu çıplak gözle görülebilir hale getirmiştir ve bu harekete apayrı bir moral ve politik güç kazandırmıştır. Türkiye'nin ekonomisinin ve maliyesinin doğrudan İMF memurlarının direktifine tabi olmasının ve özelleştirme talanının ardından, şimdi gündemde bir de "uluslararası tahkim" var. İşçiler bunu açıkça "vatana ihanet" saymakta, bununla yeni bir kapitülasyonlar devrinin başladığını söylemektedirler.

İşçi sınıfı ve emekçiler, kapitalist küreselleşme adına uluslararası tekellerin etkinliklerini iç hukuk denetimi dışına çıkarmak isteyen uşakça düzenlemeler karşısına, emekçi yurtseverliği ile çıkmaktadırlar.

Ve son olarak, bu eylem dalgası, son birkaç yılın içten içe biriken öfkesinin bir patlama olarak açığa çıkmasının ifadesidir. Susurluk'tan bu yana neredeyse son iki buçuk yıldır, arada 4 Mart'ta kamu çalışanlarının ve '98 Eylül'ünde metal işçilerinin yaşadığı türden bazı çıkışları saymazsak, işçi ve emekçi hareketi belirgin bir durgunluk ve gerileme içindeydi. Oysa bu

aynı dönemde sermayenin saldırıları kesintisiz olarak sürdü. Bunun biriktirdiği hoşnutsuzluk bir yerde kendini dışa vuracaktı. İMF'nin sınıfın ve emekçilerin temel kazanımlarını da hedef alan son saldırı programı, bu hoşnutsuzluğu açığa çıkarmakla kalmadı, onu gerçek bir öfke patlaması düzeyine de çıkardı.

Bu son saldırının kapsamı, Türkiye kapitalizminin yapısal zayıflıklarını, onun ne denli çürük ekonomik temeller üzerine oturduğunu da bir kez daha açığa çıkarmıştır. Bu bir borç ve rant ekonomisidir. Kendi işçi sınıfı ve emekçilerini son 20 yıldır aşırı bir yoksulluk sınırında, en ağır koşullarda çalıştırıp sömüren bu ekonomi, buna rağmen belini doğrultamamakta, tersine gitgide daha çok batağa saplanmaktadır. Batağa saplandıkça da, işçi sınıfı ve emekçilere daha da ağırlaştırılmış çalışma ve sömürü koşullarını dayatmak, onların zaten son derece güdük ve sınırlı olan kazanımlarını tümden ortadan kaldırmak yoluna gitmektedir. Bu, çarkların dönmesi için tek çıkış yolu olarak görülmektedir. İç ve dış borç batağında kıvranan, vergi gelirlerinin tümünü, bütçesinin neredeyse üçte ikisini borç faizlerinin ödemesinde kullanan Türkiye'nin kapitalist ekonomisi, kendi emekçisine en geri koşullardaki bir sigorta ve emeklilik hakkını bile çok görebilmektedir.

Borcu yeni borçlarla ödeyen bu batak ekonominin yöneticileri, bu yeni borçları "yeşil ışık" yakılsın diye uluslararası tekellerin İMF eliyle dayattığı koşullara kölece boyun eğmektedirler. Komşu halklara ve kardeş bir halkın özgürlük mücadelesine karşı milliyetçilik adı altında en azgın bir şovenizmi bayrak edinenler, ülke kaynaklarının emperyalistlere peşkeş çekilmesine gelince işbirlikçi-uşak kimliklerini açığa vurmaktadırlar.

İşçi sınıfı ve emekçilerin son eylem dalgası, işte bu sözde milliyetçi, gerçekte ise işbirlikçi ve uşak takımının maskesini de düşürmüştür. Türkiye'nin dört bir tarafında hareket halinde bulunan emekçiler, "uluslararası tahkim vatana ihanettir" diyerek bunların hain ve işbirlikçi kimliklerini tescil etmektedirler. Eylem dalgası sosyal ayrımları, sınıfsal kutuplaşmayı ve buna dair istemleri toplum düzeyinde önplana çıkararak, son 7-8 ayın şovenist histeri atmosferine de büyük bir darbe vurmuştur. Düşününüz ki bugün hükümeti oluşturan İMF uşağı işbirlikçi takımı daha 2-3 ay öncesinden bu şovenist dalgaya binerek seçim başarıları elde etmişlerdi. Sınıf mücadelesinin şovenizmin gerçek panzehiri olduğu, işçi sınıfı ve emekçiler arasındaki yapay ayrım ve bölünmeleri geri plana ittiği, onları sermaye karşı ortak çıkarlar ve istemler temelinde birleştirdiği, bu son eylem süreciyle bir kez daha görülmüştür. Sözün burasında belirtelim ki, Kürt hareketinin devrimci ve sosyalist öğeleri, hareketin yıllardır içine düşürüldüğü çıkmazdan devrimci çıkış yolunun nerede yattığını da emekçi kitle hareketinin estirdiği rüzgar ve yarattığı imkanlardan giderek görebilirler.

Kitle hareketinin bu yeni dalgası, bugüne kadar sonuçsuz kalan çıkışlardan farklı olarak, sonuç alma şansına sahiptir. Hareketin gücü, dinamizmi ve kararlılığı, İMF reçetelerini meydanlarda yırtarak işbirlikçi burjuvaziye ve onun uşak hükümetine geri adım attırma olanağının güçlü bir işaretidir. Önderlik alanındaki boşluğa, örgütlenme alanındaki zayıflıklara ve şu ana kadar taban basıncı karşısında eylem kararları almak zorunda kalan sendika bürokrasisinin muhtemel ihanetine rağmen bu böyledir, bu şans vardır.

Ve eğer bu başarılırsa, sermayenin pervasız saldırısı bu kez bir ölçüde olsun püskürtülürse, bu gerçekten yeni bir dönemin başlangıcı olabilir. Buradan güç, moral ve mevzi kazanarak çıkmış bir işçi ve emekçi hareketi, böylece yeni çıkışların ve başarıların da zeminini hazırlamış olur. İşçi ve emekçi hareketi yıllardır eksikliğini ve ağırlığını yaşadığı özgüveni nihayet kazanmış olur. Türk ve Kürt emekçilerinin eylem ve mücadele içerisinde birleşip kaynaşmaları şovenizme büyük bir darbe olur.

Partimiz kitle hareketinin yeni çıkışının imkanlarını bu perspektif içinde ele almaktadır. Tüm örgütlerimiz, tüm parti güçlerimiz yaşamakta olduğumuz günlerin görev ve sorumluluklarına bunun ışığında bakmalıdırlar. İşçi ve emekçi kitleleriyle mücadele içinde buluşmak, kitle hareketinin başarılı bir gelişme çizgisinde büyümesi için gerekli her türlü çabayı harcamak önümüzdeki en acil ve en yakıcı görevdir.

EKİM

Kitle hareketi ve partimizin görevleri

İşbirlikçi sermaye iktidarı, işçi ve emekçilerin istinasız tüm kesimlerini hedef alan, tüm ezilen ve sömürülenlerin bugününü ve geleceğini karartmayı amaçlayan yıkım saldırılarını aralıksız olarak sürdürüyor. Emperyalizm ve İMF tarafından dayatılan yıkım saldırısı karşısında işçi sınıfı ve emekçilerin kitlesel direnişi de dalga dalga büyüyüp genişliyor.

Dayatılan yıkım saldırısı ve işçi sınıfı ve emekçilerin bu saldırıya karşı yükselen eylemliliği, partimizin bu süreçteki pratik siyasal görevlerinin esas çerçevesini de belirlemektedir. Yıkım saldırısını geri püskürtmek için işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin genel direnişinin örgütlenmesine devrimci önderlik bugünün en pratik ve öncelikli görevidir.

Kitlelerin eylemini yükseltmek; farklı alan ve kesimlerde bunu yükselen bir eylemlilik süreci olarak geliştirmek, gelişen eylemlilikleri henüz harekete geçmemiş olan kesimlere doğru yaygınlaştırmak ve birleştirmek; harekete her alanda ve her düzeyde örgütlülük kazandırmak, genel-birleşik direnişin yakın mücadele hedeflerini, acil taleplerini, temel şiarlarını belirginleştirmek ve bunu hareketin geneline hakim kılmak; eyleme geçen kitlelere mücadelenin önündeki her türlü barikatı ve ihaneti, engelleri ve tuzakları görme yeteneği ve bunları aşma kararlılığını mücadelenin eğiticiliği zemininde kazandırmak; tüm bunları, saldırıyı geri püskürtebilmenin bugünkü koşullarda tek olanaklı yolu olan genel grev-genel direnişe bir hazırlık olarak yürütmek... Bunlar günün acil ve yakıcı pratik devrimci görevleridir.

Gelişen kitle hareketinin ortaya çıkardığı tüm bu görevler partimizin, tüm parti örgütlerimizin, partimiz saflarında mücadele eden tüm güçlerin bugünkü ortak devrimci önderlik görev ve sorumluluklarına işaret etmektedir. Elbette bu ancak yükselen kitle hareketinin önünün tutan öncü devrimci işçi ve emekçilerle birleşme temelinde ve ölçüsünde başarılabilir bir görev ve sorumluluktur.

Tüm bu görevler tek bir yakın hedefe kilitlenmektedir: Sonuç alıcı bir genel grev-genel direnişi örgütlemek, dalga dalga yükseltilen İMF-TÜSİAD yıkım saldırısını bu türden birleşik bir eylemle geri püskürtmektir. Ve böylelikle de, işçi sınıfı ve emekçi kitle hareketine daha ileri mücadeleler için yeni mevziler ve kuvvet kazandırmak.

Güncel sürece devrimci önderlik bakışı ve pratiği ile yüklenmeliyiz

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin temel ve güncel, stratejik ve taktik devrimci çıkarlarının temsilcisi olarak partimiz, gelişen kitle hareketinin yakıcı olarak ihtiyacını duyduğu devrimci önderlik görevini yerine getirme sorumluluğu ile yüzyüzedir.

Büyüyen kitle hareketinin yakıcı önderlik ihtiyaçları ile karşılaştırıldığında, partimizin bugünkü pratik örgütsel güç ve imkanların sınırlılığı, devrimci önderlik sorumluluk ve görevlerini hiç bir biçimde ortadan kaldırmamaktadır. Tersine bu, önderlik bakışıyla hareket etmeyi ve parti çalışmasını bu doğrultuda örgütlemeyi daha da gerekli ve yakıcı kılmaktadır. Sergilenecek ileri bir politik ve pratik önderlik müdahelesi, tam da bu sayede, işçi ve emekçilerin mücadele içindeki öncü güçlerini etkileme, ilişki geliştirme, yakınlaşma ve giderek birleşip kaynaşma temelinde adım adım güçlenme sonucunu doğuracaktır.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde yer tutacak bir örgütsel güç ve konumu da ancak bu yoldan kazanabiliriz. Yaşanan kitle

hareketliliği ve direniş süreci, parti örgütlerimizin hem sınıf ve kitle hareketine güç vererek onu ilerletmesi, hem de bu sayede başta ileri kesimleri olmak üzere kitleler içinde güç kazanması için fazlasıyla elverişli zemin ve ortamı sunmaktadır.

Bugün en etkili söz eylemdir

İşçi ve emekçi kitleler ekonomik sosyal yıkımı yıllardır yaşamaktadır. İşçi kitleleri için sorun, saldırıların kendileri için yaratacağı sonuçları görememek değil, buna karşı ne yapacağı ve nasıl yapacağı alanında güvenilir bir önderlikten ve sağlam bir örgütlülükten yoksun olmaktır. Bugün devrimci önderlik pratiği, herşeyden önce kitlelerin eyleme geçirme ve örgütleme halkasına yüklenmeyi ve sonuç almayı başarabilmektir.

Burası zayıf kaldığı sürece, her türlü siyasal propoganda, ajitasyon, teşhir çabası siyasal etki bakımından da kendi sonuçlarını veremeyecektir. İçinde bulunduğumuz süreçte devrimci pratik çabayı kitleleri eyleme geçirme amacına bağlama, devrimci inisyatifi ve örgütleme yeteneğini bu amaç üzerinde yoğunlaştırma, özel bir önem taşımaktadır. Yapılması gereken bizzat organize etmek, pratik olarak eyleme itmek, eylem potansiyelinin biriktiği yerde ona kendini dışa vuracak kanallar açmak, eylemin patlak verdiği yerde onu geliştirmek, yaymak ve genel direnişin kuvvetli bir bileşeni haline getirme başarısı için her türlü çabayı sergilemektir.

Kitleler içinde eyleme dönük ajitasyon ve eylemin örgütlenmesine bizzat ön ayak olmak, bugün yüklenilmesi gereken en kritik halkalardır. Kitleler içinde, sürmekte olan kitle eylemlerinin ajitasyonu ile birleşen bir eylem çağrısı, pratik müdahelede öne çıkmalıdır.

Örneğin şöyle seslenmesini bilebilmeliyiz:

"Gün mücadele günüdür, hesap sorma günüdür. Gün sefaletimiz üzerinde sefa sürenler karşısında ayağa kalkma günüdür. Haklarımıza, işimize, ekmeğimize, onurumuza, namusumuza, canımıza , bugünümüze ve geleceğimize göz koyanlar karşısında, İMF ve uşakları karşısında haklarımız için direnme günüdür.

"İşçi ve emekçi kardeşlerimiz saldırıya boyun eğmemek için mücadele ediyor, sendikaların hemen hepsi her gün eylem yapıyor. biz harekete geçmek için daha neyi bekliyoruz? Bugüne kadar bekledik de ne kazandık? Sessiz kaldıkça daha fazla üzerimize geliyorlar! Sınıf kardeşlerimizin gücüne güç katalım! Ya hep beraber kazanırız ya hep beraber kaybederiz... İMF'ye, patronların İMF uşağı hükümetlerine karşı Türk-Kürt, Alevi-Sünni, solcu-sağcı ayrımı yapmadan birleşelim! Bizi bizden başka kimse kurtaramaz! Birleşelim, eylem için örgütlenelim ve harekete geçelim!" vb.

Bu bir işyerine dönük eylem çağrısıdır... Ya da işçilere, emekçilere, gençlere bölgedeki bir mitinge, gösteriye katılma çağrısıdır.... Kısa, tok ve vurucu bir şekilde, kitleleri mücadeleye, eyleme, bunun için güçlerini birleştirmeye çağırmalıyız. Yerel bültenler, özel sayılar, parti bildirileri, kuşlamalar, duvar yazıları eyleme çağrı ve eylem ajitasyonu pratik görevine odaklanmalıdır ve yaygın bir inisyatifle ve yaratıcılıkla örgütlenmelidir.

Eyleme geçen kitleler politik müdahelemize her zamankinden daha açıktırlar

Partimizin görevi, saldırının ve direnişin gündemi üzerinden politik müdahele (yayınlar, afiş, bildiri, özel sayı, broşür, bülten vb. propoganda, ajitasyon, teşhir) ve hareketin içinde (eylemlere katılma, direnişlere destek verme) yer almakla sınırlı değildir. Görevimiz, genel direnişin örgütlenmesine öncü devrimci işçi ve emekçilerle birleşmek temelinde önderlik etmektir. Parti faaliyetimizin, politik müdahele alanındaki görevlerimizin güncel kapsam, mahiyet ve araçlarını dolaysız olarak belirleyecek olan da budur.

Mücadelenin startejik ve taktik hedefleri, görevleri, talepleri, direnişi kazanmanın yolu yöntemi, mücadelenin engelleri, tuzakları, vb. ilişkin partinin görüş ve politikalarının açıklanması, esas olarak kitlelerin daha ileri kesimlerine dönük daha özel bir müdahelenin (yazılı sözlü) konusu olacaktır. Geniş kitlelere dönük olarak ise tüm bunların popüler (daha somut, daha güncel ve daha pratiğe dönük yönleri üzerinden) bir anlatımı gereklidir.

Bunun yanısıra şiarlaştırılmış kısa ve özlü ifadeler üzerinden seslenmek işlevsel olacaktır .

Her sözümüz ve etkinliğimiz; direnişi geliştirmeye, direnişin önündeki barikatları, engelleri, tuzakları hareketin somut seyri ve koşulları üzerinden şimdiden tespit etmeye ve kitlelere göstermeyi hizmet etmelidir. Hareketin bünyesinde taşıdığı zayıflıkları şimdiden görmeye ve tüm bunlara karşı öncüyü mücadelenin pratik görevleri zemininde eğitmeye hizmet etmelidir. Kitleleri eylem süreci içinde hazırlamak, örgütlemek, seferber etmek görevlerine odaklanmalıdır.

Kitle çalışmasında yer yer içine düştüğümüz ne yapacağımızı ne söyleyeceğimizi nasıl söyleyeceğimizi bilememek durumunu bu sayede daha kolay geride bırakacağız. Kitlelerin, mücadelenin, direnişin lisanı ve sözcükleriyle konuşmayı, bizzat bu sürecin eğiticiliği içinde daha iyi öğreneceğiz.

Sürecin önceliklerini kavrayan planlı, hedefli, sistemli etkin bir kitle çalışması

Tüm parti örgütlerimiz pratik faaliyetlerini, gelişen direnişin seyrinde ve akıbetinde belirleyici olan alan, kesim ve birimlere dönük olarak yoğunlaştırmalıdırlar. Bu öncelik, kendisini faaliyetin pratik planlanmasında, güçlerin organizasyonunda ve diğer her bakımdan sergilenen yoğunlaşmada gösterecektir. Gerek politik müdahelede (yayınlarımız, özel sayılarımız, bildirilerimiz, broşürlerimiz üzerinden), gerekse de direnişin pratik örgütlenmesine katılımda bu öncü sektör ve kesimlerle ilişki kurmak ve etkin bir müdahele gerekmektedir.

Bu öncelik tüm parti örgütlerimiz tarafından gözetmelidir. Örneğin orta ölçekli ve sendikal örgütlenmenin mevcut olmadığı bir işyerinde çalışan yoldaşlarımız (kendi işyerlerine dönük çalışmanın yanısıra) ilgisini ve müdahelesini sınıfın temel sektör ve birimlerine de çevirebilmelidir. Ya da A bölgesinde faaliyet yürüten bir parti birimi, faaliyetinin ağırlığını direniş sürecinde daha aktif yer tutacağını şimdiden ortaya koyan B bölgesine, C fabrikasında faaliyet yürüten parti güçleri, faaliyetinin ağırlığını direniş komitesini örgütleme imkanlarının olduğu ama bugüne kadar ancak dışarıdan sınırlı bir ilişki yürüttüğümüz D fabrikasına kaydırabilir. Diğer bir parti birimimiz, yoldaşlarımızın zaten fabrika birim çalışmasının ihtiyaçları üzerinden gidip geldiği ama direniş sürecinde onlarca fabrikaya ve yüzlerce öncü işçiye ulaşma imkanını sağlayacak olan sendikaya daha özel olarak yönelir. Direniş komitelerini örgütlemeye, yaygınlaştırmaya ve içinde meşru bir konum kazanmaya çalışır.

Tüm bunlar bir bakışı ve tarzı örneklemek içindir. Parti örgütlerimiz ve güçlerimiz kendi sorumluluk alanlarında bunun gereklerini somutlamalıdır. Çünkü dünden farklı olarak bu bölge, sektör ve birimlerdeki öncü ileri işçilerle ve tabanla bağ kurmanın ve mücadele içinde kaynaşmanın imkanları bugün fazlasıyla vardır.

Öncü işçilerle bağ kurmak ve diyaloğu geliştirmek özel öneme sahiptir. Ama çalışmada ve müdahelede, sınıf dışı geleneksel devrimcilik tarzının ve durgunluk döneminin etkilerini üzerimizden atmak için özel bir çaba sergilemek gerekir.

İşçiler genel politik kimliğinin ne olduğuna değil, öncelikle mücadelenin güncel görevlerine dönük olarak ne söylediğimize, nasıl söylediğimize ve ne yaptığımıza bakarak, bunların gerçekten yol gösterici olup olmadığına bakarak karar vereceklerdir.

Sınıf ve kitle çalışması açısından deneyimli, partimizin direniş sürecine ilişkin politikalarına hakim, bunları özgüle ve somut gelişmelere uyarlama yeteneğine sahip örgütçü yoldaşlarımızın, öncelikli görev alanlarına yöneltilmesi önem taşımaktadır. Kitleler içine rahatça girmenin, öncü işçilerle geliştirilecek diyalog ve sıcak ilişkiler üzerinden etkili bir müdahele yapabilmenin, eylemlik süreci içinde doğal, meşru ve yönlendirici bir konum kazanabilmenin temel bir gereğidir bu.

Kitle çalışmasında ve politik müdahelelerde sekter değil esnek; dikte edici değil yol gösterici; itici ve dışlayıcı değil kucaklayıcı ve birleştirici; deneyim aktarmayı da deneyimlerden öğrenmeyi de aynı önemle gözeten; soyut ilkeci ve propogandist değil, tüm dikkatini mücadelenin somut gündemi,

pratik görevleri, direnişi örgütlemenin gereklerine kitleyen; hareketi bir hamlede sıçratmak değil adım adım ileri çekebilmek için somut koşulları doğru değerlendirme ve her zaman bir adım önde yürüme yeteneğini sergileyebilen bir önderlik bakışı, tarzı ve pratiği gereklidir.

Parti örgütlerimiz ve her bir yoldaşımız, direniş sürecinin hem genel seyrine hem de sorumlu olduğu yerel alan, bölge ve birimdeki güncel seyrine hakim olmalıdır. Parti örgütlerimiz ve birimlerimiz, gelişmeleri (yayınlarımız ve diğer çeşitli kanallar üzerinden) ve bu gelişmelerin ortaya çıkardığı yeni pratik görevleri gün be gün değerlendirmesini bilmelidir.

Yanısıra tüm parti güçlerimiz, bundan önceki benzer direnişlerin çok yönlü derslerini ve direnişlere devrimci önderlik görevlerini işleyen kitap, broşür ve makalelerimizi güncelle bağı içinde mutlaka yeniden incelemelidirler. Parti politikalarımıza hakim olmanın temel bir yönü de budur. Bu değerlendirmeler öncü işçi ve emekçilere de ulaştırılmalıdır. Siyasal eğitim en etkili olarak bugün olduğu gibi pratik içinde, mücadele ve direniş sürecinin güncel görevleri temelinde kazanılabilir.

Reformist taktik ve politikalar nasıl etkisizleştirilir?

Kitle hareketini, direniş süreci içinde bugün fiilen yer alan çeşitli kesimlerle polemik yaparak ilerletemiyeceğimiz açıktır. Bu kesimlerde zaaf da, kusur da, geriye dönük, uzlaşmaya dönük yönler de fazlasıyla mevcuttur. Ama devrimci önderlik bakışı, yönelişi ve pratiği, mücadelenin her güç ve imkanını, kendi içinde ileri ve geri diye bir tasnif yapmadan, sınıf ve kitle hareketinin yakıcı görevleri doğrultusunda seferber etmeyi, ileri çekmeyi, bu doğrultuda tüm mücadeleci güçlerle birleşmeyi başarmayı gerektirir. Bu yol tutulursa pratikte kimlerle nereye kadar birlikte yürünebileceğini, nerede ise yolları ayırmak gerektiğini kitle mücadelesini ilerletmenin, genel direnişi örgütlemenin ihtiyaçları zemininde somut olarak tespit etmek mümkün hale gelecektir.

Hareketin ileri, öncü ve örgütlü kesimlerine müdahele, birlikte hareket etme, yol göstererek ileriye çekme bakışı ve pratiği gereklidir. Direniş süreci içinde sadece reformist partilerde örgütlü kesimlerle değil, yanısıra reformizmin etkisini üzerinde güçlü olarak taşıyan kesimlerle de sık sık birlikte olacağız. Biz burada da öncelikle kimin genel planda ne söylediği ve ne söylemesi gerektiği üzerinden değil, yıkım saldırısı karşında direnişi örgütlemenin güncel politik ve pratik görevleri çerçevesinde neler yapmak gerektiğini ve kimin neler yaptığını esas alan bir bakışla hareket edeceğiz. Özellikle de, reformizmin etkisini doğal olarak üzerinde taşıyan öncü işçi ve emekçi kesimlerle, yanısıra mücadeleye katılan, destek veren sendikacılarla amaca uygun bir diyalog içinde olmak ve ilişkileri geliştirmek gereklidir.

Direniş sürecinde ayrışma ve birleşmenin ölçüsünü, sınıf ve kitle hareketinin acil yakıcı görevlerinin politik ve pratik gerekleri tayin edecektir. Reformizmin hareketi zayıflatıcı, sınırlayıcı, geriye çekici taktik ve politikalarının bilincinde olacağız. Ama bunu etkisizleştirmenin, kendi başına sözün değil, asıl olarak devrimci önderlik pratiğinin işi olduğunu da bileceğiz. Güncelde, direniş sürecinde, pratikte, kitlelere ve kitle mücadelesine yönelik parti politikalarımızla direnişin zaferi için tutulması gereken yolu göstermek ve örgütleyici pratiğimizle atılması gereken doğru adımları ortaya koymak zorundayız. Bu, reformist taktik ve politikanın etkisizleştirilmesinin de en doğru yolu ve yöntemi olacaktır.

Parti güçlerimiz direniş sürecinde kendi içinde reformizme, kendi başına sendika ağalarına karşı konumlanmaya değil, saldırıyı geri püskürtmenin somut görevlerine kilitlendiği ve yüzünü esas olarak işbirlikçi sermaye iktidarına karşı çevirdiği ölçüde, kitlelere, kitlelerin eylemine devrimci önderlik görevlerinin hakkını verebilecektir.

Sendikasız işçi kitlelerini direnişe seferber etme görevine de bu arada kısaca değinelim. İşçi sınıfının geniş bir kesimi, bugün sendikal örgütlenmenin, dolayısıyla sendikalar tarafından alınan kararlar doğrultusunda yaşanan eylemlilik sürecinin, büyük ölçüde dışındadır. Bugün sendikaların ve özellikle de konfederasyon

yönetimlerinin büyük çoğunluğuna, üye tabanlarının dar kısmi ekonomik çıkarlarını savunmak ile sınırlı liberal bir sendikal anlayış ve pratik hakimdir.

Dolayısıyla, mevcut sendika konfederasyonlarının, işçi ve emekçilerin sendikasız sigortasız çalışan kesimlerinin çıkarlarını gözetmek ve bu kesimleri direniş sürecine seferber etmek yönünde masa başı çağrılar dışında hemen hiç bir gerçek çaba sergilemeyeceklerini şimdiden bilmek durumundayız. Bu görev de sınıf devrimcilerinin, devrimci, öncü işçi ve emekçilerin ve ilerici sendika ve sendikacıların omuzlarındadır.

Özgül alanlarda mücadeleye genel direnişe aktif katılımı örgütleme halkasından yüklenmeliyiz

Bulunduğumuz değer alan ve kesimler içindeki kitle çalışmasında, mücadeleyi yıkım saldırılarına karşı genel direniş sürecinin aktif bir bileşeni olarak örgütlemek, parti çalışmasında bugün tutulması gereken ana halkalardan biridir. Örneğin;

Öğrenci gençlik içinde; *"eşit parasız demokratik özerk bilimsel eğitim hakkımızı, iş ve gelecek güvencemizi gaspedenler İMF ve TÜSİAD'dır, emperyalizm ve işbirlikçi uşaklarıdır, yıkım ve teslimiyet saldırısına karşı direnişe geçelim, gücümüzü tüm ezilen ve sömürülenlerle birleştirelim"* yönünde;

Semt gençliği içinde; *"bize işsizliği, sefaleti, eğitimsizliği dayatarak bugünümüzü ve geleceğimizi karartanlara karşı iş, eğitim hakkı ve gelecek güvencesi için direnişe geçelim, gücümüzü işçi ve emekçilerle birleştirelim"* yönünde;

Küçük sanayi sitelerinde *"bizleri sendikasız sigortasız kayıt bile tutmadan hiç bir hak tanımadan en vahşi koşullarda sömürülmeye mahkum edenler şimdi beterin beterini dayatmak için saldırıyorlar, işçi ve emekçiler sendika sigorta gelecek güvencesi haklarını mezara gömmek isteyenlere karşı direniyor, sendika sigorta insanca yaşama ücreti haklarımızı kazanmak için direnişe katılalım, gücümüzü birleştirelim"* yönünde bir güncel çalışma ve ajitasyon yürütmeliyiz.

İlişki içinde olduğumuz tüm diğer kesimler (emekliler, işsiz kadınlar, marjinal işlerde çalışanlar, kır yoksulları) içinde de benzer doğrultuda ve tarzda çalışmalar örgütlemeliyiz.

Bütün gücümüz ve enerjimizle seferber olalım!

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelere "sokağa eyleme" çağrısını haklı olarak çıkarıyoruz. Öyleyse en başta sınıf devrimcileri günlerinin 24 saatini fabrikada, işyerinde, okulda, sokakta, eylemde, semte, işçi evlerinde kitlelerin içinde direnişi örgütlemenin görevlerine kilitlenecek bir tarzda planlamalıdır. Ulaşabildiğimiz tüm işçi ve emekçi kesimlerini direnişin örgütlenmesi görevleri doğrultusunda en ileri düzeyde seferber edebilmek için, öncelikle kendi enerjik pratiğimiz ile geriden gelenlere örnek olmalıyız.

Tüm tüm parti örgütlerimiz ve güçlerimiz, kitle mücadelesi ve buna dönük etkin bir kitle çalışması içinde, örgütsel etkinlik ve güçlenmeyi bugün daha ileri düzeye sıçratmak göreviyle karşı karşıyadırlar.

Örgütsel güçlenme, bir yönüyle; bugüne kadar ulaşamadığımız yeni kesim ve güçlere ulaşma; politik ve pratik olarak etkileme, güven verme; ileri kesimler ve kitleler içinde yaygın parti bağları kurma; diyaloğu ve yayın ilişkilerini geliştirme ve kalıcılaştırma; ileri işçi ve emekçileri parti saflarında örgütleme görevlerini ifade eder.

Örgütsel güçlenmenin diğer yönü ise; partimizin mevcut örgütsel güç ve imkanlarını güncel politik pratik görevler (yani sınıf ve kitle hareketinin güncel devrimci önderlik ihtiyaçları) doğrultusunda, en etkin bir şekilde örgütleme ve en ileri düzeyde seferber etme yeteneğini sergilemekten geçmektedir.

Ve açıktır ki, ancak bu görev başarıyla yerine getirildiğinde, ileri kesimler ve kitleler içinde politik etkimizi derinleştirmek, bunu değişik düzeylerde örgütsel kazanım ile sonuçlandırmak mümkün olacaktır. Demek ki herşey, partimizin mevcut örgütsel güç ve imkanlarının en ileri düzeyde ve en etkin bir tarzda seferber edilebilmesine, burada göstereceğimiz pratik önderlik ve örgütleme yeteneğine bağlıdır.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Örgüt sorunları üzerine tartışmalar/1

Temmuz: Örgüt sorunları kendi başına konamaz; ideolojik-siyasi çizginin hayata geçirilmesi, politik görevlerin yerine getirilmesi sorunlarıyla bağlantılı olarak tartışılabilir. Ve ancak bu bütünlük gözetildiğinde, örgüt sorunları gerçek kapsamıyla anlaşılabilir. Hareketin bütün süreçlerinde bu bakışla hareket edilmiştir ve bu bizim temel bir üstünlüğümüzdür.

Ama diğer taraftan, ideolojik-politik görevler doğru konulduysa, nihayetinde bu görevleri alıp uygulayacak bir örgüte sahip olmak zorundasınız. Böyle bir örgütün yaratılması sorunu çerçevesinde bakıldığında, bu kendi içinde bir parça özerkliği olan da bir alandır. Siz bir bütün olarak görevleri doğru koyabilirsiniz, ama eğer bunları hayata geçirecek bir örgütün özel sorunlarına yoğunlaşmadıysanız, bunlara çözüm getiremediyseniz, bu alanda az-çok kalıcı bir başarı elde edemediyseniz, belirlediğiniz görevler kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur. Bu bütünsellik içinde bakılmak kaydıyla, örgüt sorunları alanı özerk bir alandır aynı zamanda.

Kongre platformunun yaptığı bütün tartışmalardan çıkan görevlerin örgüt sorunlarındaki temel karşılığı, parti adımıyla birlikte devam edecek dediğimiz partileşme süreci; sınıfla birleşmek, sınıfın devrimci unsurlarından kadrolaşmak, fabrika hücreleri temeline oturmak cephesindedir. Örgütsel sorunlarımızın az-çok kalıcı biçimde çözümü bu adıma bağlıdır. Bizim örgütsel sorunlarımızı tartışacağımız eksen, nihayetinde politik görevleri yerine getirmenin de ekseni olan bu adımın atılmasının sorunlarıdır. Bu yönüyle, parti adımıyla birlikte, partileşme sürecimizin bir üst düzeyde süreceği vurgusuyla da bütünleşen, proleter sınıf tabanına oturmak, devrimci iç atmosferimizi buradan bulduğumuz imkanlarla güçlendirmek, fabrika hücreleri temeline oturmak -bunlar, örgüt sorunlarımızın temel eksenidir.

Ama bu temele bağlı ele alınmak kaydıyla, bizim bugün parti olduğumuz aşamada, programda, taktikte, sınıf çalışmasının sorunları üzerine anlaştığımız koşullarda, bu politik-örgütsel temel görevleri yerine getirecek olan, bugünkü örgütümüzün sorunlarına doğru bir müdahale, onun eksiklerini gidermek ve onu parti düzeyinde kurmak görevi duruyor önümüzde. Demek oluyor ki, bugün örgüt sorunlarını tartışmak, bu yönüyle, devrimci iç yaşamımıza çeki düzen verme, kadrolaşma ve esas olarak da bugünkü kadro birikimimizin sorunlarına (bizzat önümüzdeki sürecin önünü açacak halka bu olduğu ölçüde) gerçek bir müdahale ihtiyacı anlamına geliyor. Bu çerçevede sorunlarımıza, politik görevler ve proleter sınıf tabanına oturmak ekseniyle bağı koparılmadan ve bu alandan alınacak mesafeyle bütünlüğü gözetilerek, ama bugünkü daha özel ve özerk görevlere de oku bükerek bakmalıyız.

Sınıf hareketinin verili durumu ve kadrolaşma sorunu

Semih: Öncelikle fabrika çalışmasıyla ilişkisi üzerinden örgütsel sorunlar üzerine konuşmak istiyorum. Çalışmamızda sınıfın ve sınıf hareketinin şu andaki verili durumuyla ilgili olan bir gerilimle yüzyüzeyiz. Bunu bir örnek üzerinden açmak istiyorum. Eğer bir alandaki bir çalışmada bir parça derinleşirseniz, orada ileri çıkan unsurları, geri unsurları, ilerleyememenin önündeki engelleri vb.'ni az çok tespit etmeniz mümkün oluyor.

Kendi alanımızdaki fabrika çalışması deneyimleri üzerinden baktığımda, işçi sınıfı, sınıf hareketi bugün kendi içinden örgütlü devrimci mücadeleye yönelen ileri güçler çıkarmak açısından bir sınırlılık yaşıyor. Aynı

şekilde, bulunduğumuz alandaki fabrikalarda çalışan ve ilişki kurmayı, geliştirmeyi başardığımız "en ileri" işçileri bile örgütlü devrimci mücadeleye kazanmada ve kadrolaştırmada, ya da verili durumu üzerinden politik örgütsel eğitim yönüyle mesafe aldırınada da zorlanma yaşıyoruz. En ileri dediğimiz işçi kesimlerinin bile reformist zihniyetin etkilerini güçlü bir biçimde üzerlerinde taşıdıklarını görüyoruz.

Bunun ötesinde, devrimci kimlikleri kendi ön süreçleri, ortamları üzerinden biraz daha gelişmiş olan işçileri ise, bir parça kendimize çekebildiğimizi, etkileyebildiğimizi, bir ölçüde kadrolaştırabildiğimizi ya da bu yönde mesafe alabildiğimizi de görüyoruz. Bunları belirli bir alandaki deneyimler üzerinden, bu sınırlar çerçevesinde ifade ediyorum.

Buradaki zorlanmanın örgüt sorunları çerçevesinde anlamı nedir? Bir kere mevcut koşullarda sınıf içinden kadrolaşmanın öyle kolayca geçekleşmeyeceğini ve özel bir sorun alanı olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla, çalışma tarzımızı belirlerken, sınıf hareketinin verili durumunu mutlaka gözönünde tutmamız gerekiyor. Örneğin, sınıf içinde kadrolaşmada sınıfın doğal öncüleri konumundaki işçilerin mevcut "geri" konum ve yönlerini hesaba katmak zorundayız. Yoksa fabrika çalışmasının seyrine, durumuna ve sorunlarına, görevlerine ilişkin örgüt içinde çeşitli hatalı kavrayış ve müdahaleler sözkonusu olabiliyor.

Bir de fabrika çalışması yürüten kendi güçlerimizi sınıfın öncülüğünü yapabilecek niteliği ve özellikleri geliştirmek gibi bir başka sorun ve görev alanımız var. Fabrikada çalışıyor olabilirsiniz; ama bu, sadece oradaki işçileri etkilemek, ikna etmek, belli hedefler çerçevesinde harekete geçirebilmek, yani önderlik yapabilmek için bir imkan ve zemin sunuyor. Önderlik vasfı bu zeminde kazanılabiliyor. Ama fabrikada çalışmak, devrimci olmak, hatta komünist olmak, kesinlikle sınıfın öncüsü olmak anlamına gelmiyor, bu sonucu kendiliğinden doğurmuyor.

Bu temelde, bir de fabrika/sınıf çalışmasında, yanısıra toplam siyasal çalışmada, güçlerimizin öncüleşmesi gibi ayrı bir sorun ve görev alanı var. Bu sorun üzerine yapılan bir takım vurgular, kadrolar üzerinde genellikle iki yönlü etkiye neden olabiliyor. Bu, ya gereksiz, aceleci çıkışlar yapmak ya da geride durmak biçiminde kendini gösterebiliyor. Bunlar, çalışma tarzımızı tüm bu yönlerden olgunlaştırmamız gibi bir sorun ve görev alanı olduğunu gösteriyor.

Burada önemli olan; bu zorlanma alanlarını ortaya koyabilmek, bunun bilinciyle hareket edebilmek, fabrikalarda çalışan güçlerimizin çalışma tarzlarını olgunlaştırabilmektir.Bu türden bir temel çözücü halkadan sorun ve görevleri kavrayabilmektir.

Bir ikincisi ise, biririmlere, alanlara yönelik çalışmayı doğru bir temelde kurabilmektir. Yani sınıfın hem verili durumunu gözeten, hem de oraya ulaştırmak istediğimiz politikaları somut durum üzerinden hayata geçirebilen bir tarzı gerçekleştirebilmeliyiz. Buraya kadar söylediklerim, yaptığım vurgular, fabrika çalışmasıyla kadrolaşma arasındaki ilişkiyle ilgiliydi.

Üzerinde durmak istediğim ikinci sorun ise, kadrolarla ilgilidir. Stalin'in çok bilinen sözü bizde de sık sık kullanılır. Bir politika doğru bir temelde ortaya konulduktan sonra, gerisi onun uygulayıcısı olacak olan kadrolara bağlıdır... Bu söz çok kullanıyor, fakat farklı şekillerde anlaşılabiliyor.

Birincisi ve bence saflarımızda daha yaygın olanı, "bu örgütün ideolojisi, politikası, taktikleri konuluyor, ama bunu uygulayacak olan kadrolar yok" şeklindeki bir algılamadır. Bu algılama tarzı yaygın olduğu ölçüde, aslında bu, yukarıdan aşağıya doğru sürekli iniyor ve çok doğru olmayan gerilim alanları yaratıyor. Merkezden il'e, il'den bölgeye, bölgeden birime doğru inen, "niye bu kadrolar bu çalışmayı yapmıyor, bu tarzı içselleştirmiyorlar?" şeklinde bir tür eleştiri tarzı oluşuyor.

İkincisi de, bir şey söylenir, ama söylenilen hayata geçirilmez. Yer yer insanlar kendi söylediklerini bile uygulamazlar. Bu tür örnekler de yaşanıyor.

Üçüncüsü, yerel bir yönetici organ ya da kadro tarafından bu tür bir eleştiri alındığında, o eleştiri benzer bir şekilde formüle edilip bu kez kendinden aşağı doğru yönlendirilebiliyor.

Eleştiriler yöneltilirken, sorunlar ve sorumluluklar, somut koşullar üzerinden bir değerlendirme konusu yapılabilmeli. Eğer bunlar gözetilmeksizin sorunları sadece genel bir toplam üzerinden, genel bir örgüt bütünlüğü

ve örgüt çalışması üzerinden ele almak şeklinde yaklaşılırsa, kadroların tayin edici rolüne ilişkin yapılan o vurgu, bu tür olumsuz yan sonuçları üretecektir. 3. Konferans'ta yapılan tartışmalarda ileri kadrolara yönelik yapılan bir vurgu var. Bu, o dönemin ihtiyaçları çerçevesinde bence çok anlamlı, bir ihtiyaca karşılık gelen bir vurgu. Ama bu, politika oluşturulur, gerisi politikayı uygulayacak kadroların sorunudur, şeklinde tekyanlı ve mekanik bir biçimde anlaşılırsa, örgüt yaşamında yanlış sonuçlara yolaçabilir.

Politik çizgi ve kadrolar

Cihan: Yoldaşın son olarak değindiği soruna açıklık kazandırmak için bir şeyler söylemek istiyorum. Doğru bir ideolojik çizgi var ise, dönem politik olarak doğru değerlendirilmiş, görevler de doğru olarak konulmuş ise, artık belirleyici olan kadrolardır... Ama bu, madem çizgi konuldu, durum doğru değerlendirildi, görevler saptandı, o halde gerisi kadrolara kalıyor, demek değildir hiçbir şekilde. Bu yalnızca insan faktörüne, bu çerçevede politikayı hayata geçirecek devrimci kadroların önemine yapılan bir vurgudur. Bu gerçekte; eğer kadrolaşma, kadroların eğitimi, örgütsel olarak doğru bir şekilde düzenlenmesi, bir faaliyet planı içerisinde seferberliği ve bu faaliyetin pratik denetimi sorunlarına gerekli önem verilmezse, saptanan görevler ya da çizgi de kağıt üzerinde kalır demektir.

Neticede doğru çizgiyi uygulayan, uygulayacak olan da insan olduğuna göre, bu veciz sözle yapılmak istenen, insan/kadro faktörünü ve elbette ki bu çerçevede kadrolaşmanın önemini vurgulamaktır. Kadrolara yapılan vurguyu böyle kavramak gerekiyor. Bu hiçbir biçimde; biz üstümüze düşeni yaptık, çizgiyi koyduk, görevleri saptadık, ama uygulanmıyor, çünkü kadrolar bu işi yapmıyorlar, demek değildir. Bu tür bir yorum ya da kavrayış kadrolaşmanın sorunlarını ve bu alandaki önderlik sorumluluklarını gözden kaçıran ya da görmezlikten gelen, çarpık bürokratik bir bakışaçısı olur. Eğer doğru olarak saptandığına inandığınız çizginiz buna rağmen pratiğe başarıyla uygulanmıyorsa, bu demektir ki, sizin onu uygulayacak kadrolarınız gerçekte yoktur. Eğer bu böyleyse, o halde böyle kadroları ortaya çıkarmak sorumluluğunuz vardır ve bunun gereklerini yerine getirmek durumundasınız. Veciz sözle yapılan, tam da bu alandaki önderlik görev ve sorumluluklarına bir vurgudur.

Böyle kadroları ortaya çıkarmak sorunu ise, çok yönlü ve karmaşık bir sorundur. Bir yanı eğitimdir, bir yanı pratik mücadeledir, bir yanı örgütsel düzenlemedir, bir yanı devrimci bir iç örgütsel yaşamdır, bir yanı sürekli denetimdir... Kısacası, kadrolaşmanın sorunları dediğimiz o geniş ve karmaşık alandır. Bunun böyle anlaşılması gerekiyor.

Bizim temel metinlerimizde de bu mesele zaten böyle konuluyor. '92 yılına ait bir temel değerlendirme metninde tanımlanan "kan uyuşmazlığı" olgusu da, hareketin mevcut çizgine uygun, onun temsilcisi ve taşıyıcısı olacak kadroların henüz çıkarılamamış, yetiştirilememiş olması gerçeğinin bir dile getirilişidir. Nitekim bunun böyle tartışıldığı bir yerde, bu kadroların nasıl çıkarılacağı sorunu da tartışma gündemine giriyor zaten. *"Komünist Bir Siyasal Sınıf Örgütü İçin"* yazısına bakıldığı zaman, burada kendi gerçek kadrolarımızı nasıl bir yönelim, nasıl bir pratik mücadele içerisinde çıkarabileceğimiz üzerine perspektiflerin de ortaya konulduğu görülecektir. Bunu böyle anlamak gerekiyor.

Kongre ön sürecinde ve bizzat kongre platformunda birçok sorunu tartıştık. Bu tartışmalar aynı zamanda örgütsel alanı kesen tartışmalardı. Biz bugünkü gündem çerçevesinde daha çok, dar anlamıyla örgütsel alan kapsamına giren sorunları tartışmak durumundayız. Bu sorunlar üzerine kongrenin ön hazırlık sürecinde de enine boyuna tartıştık. Sorunun değişik yanlarını ortaya koyduk. Belli sorunlar tanımladık, belli görevler saptadık. Zaten yoldaşlar da hazırlamış bulundukları komisyon metinlerinde mümkün mertebe bundan yararlanmaya, bunu bir çerçeve olarak kullanmaya, ön tartışmalar içinde ulaştığımız temel sonuçları mümkün mertebe kongreye sunulmuş bulunan bu taslak metinlere yedirmeye çalışmışlar.

Örgüt sorunu çok boyutlu ve karmaşık bir sorundur, bun her zaman söyleriz. Partiyi tanımlarken ne diyoruz? Parti, bir yönüyle bir ideolojik, bir başka yönüyle bir sınıfsal kimliktir. Ama hemen ekliyoruz; bu ikisinin

kesiştiği, organik olarak bütünleşip kaynaştığı, bir maddi gerçeklik kazandığı yer ise örgüttür. Bu birleşmenin olanaklı olduğu biricik form örgüttür, örgütsel yapıdır. İdeolojik kimlik ancak bir örgüt kimliğiyle güvence altına alınabilir, sınıfsal kimliğe ancak bir örgüt aracılığıyla yönelinebilinir, bu olanaklı kılınabilir, maddi bir gerçeklik haline getirilebilir.

Burada karmaşık bir ilişki alanı, bir diyalektik etkileşim alanı vardır. Evet, ideolojik kimlik bir örgütsel varoluşla güvence altına alınabiliyor, ama bir örgütü de nihayetinde bir ideolojik kimlik yaratıyor. Siz sınıfa bir örgütle yönelebiliyorsunuz ancak, ama sizin örgütünüzün gerçek bir devrimci sınıf örgütü olabilmesi de ancak o yönelişin imkanlarıyla ve kazanımlarıyla olanaklı hale gelebiliyor. Bu sorunları bu karmaşık bütünlüğü içerisinde kavrayamazsak, partileşme sürecini de doğru bir biçimde yerli yerine oturtamayız. Ben temel metinlerimizin bu açıdan kavrayış planında sağlam bir noktada durduğunu, olayı çok yönlülüğü içerisinde ele aldığını ve ortaya koyduğunu düşünüyorum.

Buradan giderek temel metinlerimizin bir özelliğine değinmek istiyorum. Örneğin, yoldaşlar 1. Genel Konferans'ta yapılmış bazı temel değerlendirmelerimize atıfta bulunabiliyorlar. Şimdi komisyonca önümüze konulan metinlerde çok kullanılan "fabrika hücreleri temeli üzerine oturan örgüt sorunu" daha ilk metinlerimizde ele alınmış, bazı örgütsel yazılarda işlenmiş konulardan biridir. Dar anlamıyla örgüt alanıyla ilgili sorunlara, *"Partileşme Süreci"* başlıklı derlemelerde yer verilmiş değil. Çünkü biz örgütsel sorunlara ilişkin metinleri mümkün mertebe buraya almamaya çalıştık. Bunlar "Partileşme Süreci"ne ilişkin bir derlemenin 3. ve 4. cildini oluşturacak denli geniş kapsamda metinler ve henüz derlenip kitaplaştırılmış değiller.

Gelişme sürecimizin sözü getirmek istediğim özelliği şudur; ortada gerçekten bir örgüte kurucu olabilecek, bir örgütün hiç değilse omurgasını oluşturacak kadrolar yokken, örgüt sorununu belli bir çok yönlülük içerisinde, marksist perspektifle ve toplam tarihsel-örgütsel deneyimin sonuçlarından yararlanarak, mümkün mertebe bütünlüklü bir çerçevede ortaya koymak çabası var. Bu çaba tüm değerlendirmelerimizde de yansıyor. Biz gerek 1. Konferans'ta, gerek 3. Konferans'ta örgüt sorununu o günkü dar sorunlarımız çerçevesinde değil, mümkün mertebe genel bir perspektif çerçevesinde ortaya koymaya ve o günkü gelişme süreçlerimizin sorunlarını da bu temel üzerinde ele almaya çalıştık. Ama mevcut kadrosal birikim genel perspektiflerimizi o gün için gerçekleştirmeye el veremediği ölçüde, genel perspektif içerisinde ortaya konulmuş bir takım temel görüşler, yapılan bazı temel vurgular, bir anlamda biraz boşlukta kaldı. Karşılığını bulamadığı ölçüde, biraz genel ve soyut doğrular olarak kaldı.

İşte tam bu çerçevede uyarmak istiyorum; gelinen yerde (ki sunulan metinlerde bu nokta açıkça tespit de ediliyor) biz bu genel perspektifleri hayata geçirebilecek bir ön birikime sahibiz artık. Önderlik kadrolarına sahibiz, bu hareketin profesyonel omurgasını oluşturacak asgari bir kadro birikimine sahibiz, bir genel politik etkiye sahibiz, sınıfla belli ilk fiziki bağlara sahibiz, bir devrimci değerler sistemine, mücadele ve örgüt kültürüne sahibiz. Yani biz artık gerçekten bir parti örgütlenmesini, temel esaslara göre şekillendirecek maddi koşullara sahibiz. Ama işte tam da bu noktada, dönüp geçmişteki temel değerlendirmelerimizi, oradaki temel görüş ve yaklaşımları mutlaka yeniden ve dikkatle incelemek durumundayız. Çünkü konulduğu dönemde onların bizde pratik karşılığı yoktu, ama bugün artık var. O temel yaklaşımları ete-kemiğe büründürecek imkanlara şimdi artık sahibiz. O temel doğrular şimdi bizim için çok önemli. Bunun için, buradaki tartışmaların kapsamı, yeterliliği ne olursa olsun, ben bugüne kadarki örgütsel birikimimizde çok şey olduğuna inanıyorum. Derlemeler yapıldığında bu çok daha iyi ve açık biçimde görülecektir.

Yeni dönemde parti örgütü sorununu çözmeye çalışırken bu metinlerden en iyi, en yaratıcı bir biçimde yararlanmasını başarabilirsek, birçok konuda yeterli açıklığa kavuşabiliriz. Gerisi, temel yaklaşımları şekillenmemizin bugünkü özgünlükleriyle bağdaştırabilmektir. Genel yaklaşımları, kuşkusuz yaratıcı bir gözle ele almak, bugünkü kendi gerçeğimizle ve dönemle bağdaştırmasını başarabilmektir. Öncelikle bu noktayı belirtmek

istiyorum.

Sınıfı devrimcileştirme çabası içinde sınıf devrimciliğini oluşturmak

Bunun dışında, komisyon metnine de bir pasaj olarak alman çok kritik bir mesele üzerinde durmak istiyorum. *"Komünist Bir Siyasal Sınıf Örgütü"* yazısından alınmış pasajı kastediyorum. Bu pasaj örgüt sorunumuzun genel çözüm çerçevesini veriyor. Şöyle deniliyor orada:

"Örgütsel biçimlenmemiz ancak bu faaliyet içerisinde asıl şekline kavuşacaktır (sınıf eksenli çalışma kastediliyor burada). *İdeolojik planda proleter sosyalizmi perspektifine ulaşmış kadroların, pratikte sınıf devrimciliğine uygun bir yeniden biçimlenmesi, ancak bu faaliyet içinde gerçekleşecektir."*

Tam da bu nokta, bize kadro sorununun, eldeki insan malzemesinin dönüşümü gibi temel önemde bir sorunun önemini ve anlamını veriyor. Sınıfı dönüştürüp devrimcileştirme süreci içinde kadroyu değiştirmek, onun genel ya da eksikli ve kusurlu bir devrimcilikten sınıf devrimciliğine dönüşümünü sağlamak perspektifidir burada sözkonusu olan.

3. Genel Konferansımızın kadro sorunlarına ilişkin değerlendirmesinde ise şöyle deniliyor: *"Biz, sınıfı devrimcileştirmek süreci içerisinde, genel bir devrimcilikten sınıf devrimciliğine geçeceğiz."* Ortaya bir ideolojik çizgi koyup; Türkiye'de bugüne kadarki devrimcilik genel bir devrimcilikti, esası itibarıyla da küçük-burjuva bir devrimcilikti, biz artık marksist-leninist bir ideolojik çizgiye sahip olduğumuza göre bundan sonra bizim devrimciliğimiz o genel devrimcilikten ayrılan bir sınıf devrimciliğidir, demek kendi başına bir şey ifade etmiyor. İdeolojik çizgi burada sadece bir önkoşul ve bir ilk imkandır. Bu temel üzerinde bu çizginin gerektirdiği bir devrimciliğe ulaşmak, teorinin-ideolojinin değil, bizzat pratiğin sorunudur. İdeoloji onun ön çerçevesidir, bir önkoşuludur. Bu önkoşul değerlendirilerek işçi sınıfı devrimciliği dediğimiz bir devrimcilik başarılabilecek midir? Bu, pratiğin bir sorunudur, teorinin değil. Teori bir çerçeve koyar, fakat bu ancak pratikte etekemiğe bürünür. Bu pratik, sınıf eksenli bir devrimci çalışma ve mücadele pratiğidir.

Sınıf eksenli pratiği de dar kavramamak gerekiyor. Biz sınıfa niye gidiyoruz? Sınıf eksenli bir çalışmaya niye yöneliyoruz? Sınıfı toplumun eksenine çekebilmek için. Eğer buradaki diyalektik ilişkiyi kavrayamazsak, dar bir işçici kavrayışa düşme tehlikesiyle yüzyüze kalırız. Sınıfı her adımda devrimcileştirmek çabası nedir? Sınıfı, toplum içindeki özel yerine, konumuna, misyonuna doğru, buna uygun bir davranış ve mücadele içine çekme çabasıdır. Biz sınıfa, onu toplumun devrimci önderliğine, ezilenlerin öncüsü konumuna çekebilmek için gidiyoruz. Bu çabamızdaki başarı, genel bir devrimcilikten sınıf devrimciliğine geçişteki başarının kendisidir. Gerçek bir örgütsel yapılanmaya bunun içinde ulaşabileceğiz. Gerçek bir kadrosal dönüşümü bunun içinde başarabileceğiz. Sınıfın saflarındaki devrimci birikimi olduğu kadarıyla ancak bununla emebileceğiz. Ve yeni kültür, yeni değerler, yeni ahlak bu mücadelenin içinde şekillenecek, gerçek bir anlam ve kapsam kazanacak.

1. Genel Konferans'ta; 'EKİM yeni bir çizgi, bu temel üzerinde yeni bir gelenek, yeni bir kültür demektir', dedik. Bu şiar bugüne kadar çok tekrarlandı; ama eski kültürün, eski ahlakın, eski devrimcilik anlayışının taşıyıcısı olan kadroların dilinde, bu adeta boş bir söz kalıbına da dönüştü. İnsanlar eski gelenekten kopup EKİM çizgisini benimsedikleri zaman, yeni bir kültür, yeni bir devrimcilik anlayışını, ahlakını edinmiş mi oluyorlar? Kesinlikle hayır! Çünkü bu ancak pratikte, üstelik gerçek bir devrimci sınıf pratiği içinde edinilebilinir. Bu, niyetleri değiştirmekle, savunulan çizgiyi değiştirmekle, farklı bir ideolojik ya da stratejik çizgiyi benimsemekle başarılabilinir bir iş değil. Olmadığını bugünkü örgüt sorunlarımız ve kadro gerçekliğimiz bir yönüyle göstermiyor mu?

Örgüt sorunumuzun çözümünü herşeyden önce bu temel önemde kritik noktadan kavramak durumundayız. Pratik dönüşüm! Kendi sınıfını devrimcileştirmek çabası içerisinde devrimcileşmek! Örgütü buradan şekillendireceğiz. Tekrar ediyorum; bu çabanın amacı işçi sınıfını toplumun devrimci öncüsü haline getirebilmektir. Kendiliğinden sınıfı kendisi için sınıf haline getirmek ne demektir? İşçi sınıfını, bu temel sınıfı, topluma egemen

öteki sınıfın karşısına koymak, yani ezilenlerin öncüsü haline getirmektir. Dolayısıyla, sınıf içinde dönüşüm sorununu öyle dar kavramamak lazım.

Burada, örgüt sorununun bu çözümünde, politik mücadeleye de bir uzantı vardır aslında. Sınıf eksenli çalışmanın sınıfı toplum eksenine çekmek çabası demek olduğu vurgusundan ben hemen politik çalışma için de bir sonuç çıkarmak istiyorum. Bu belki politik tartışmalarda yeterli açıklıkta var, ama formüle etmekte gene de yarar var. Bir partinin kendi sınıfını devrimcileştirmek çabası ile, sınıf adına toplum çapındaki politik çalışmasını birbiriyle bağdaştırabilmesi lazım. Biz nihayetinde sınıfı kazanmak için onun dar iktisadi ve sosyal sorunlarını da gündelik fabrika çalışmasını da önemseriz. Ama partimiz aynı anda sınıfın sınıf bilinçli temsilcisi olarak topluma yönelik genel bir devrimci politik çalışma içinde değilse, toplum düzeyinde politika yapamıyorsa, o gene gerçek bir parti değildir.

Parti demek, başarabildiği kadarıyla, ulaştığı gelişme düzeyi ölçüsünde, sınıfın bilinçli konumu ve ifadesi demektir. Biz önce gidip uzun süreli bir çalışma içerisinde sınıfı kazanıp, sonra da buna dayanarak topluma gitmeyeceğiz ki. Sınıfı devrimcileştirmek çabası aynı anda toplum düzeyinde politika yapmak çabası demektir. Ne demektir bu? Örneğin şu an Suriye ile bir savaş krizi var. Sınıf adına partinin bu konuda toplumun geneline yönelen politikası, toplum içinde sınıf adına politika yapmak demektir. Sınıfa yönelik özgül çalışmayla genel politik çalışmayı bağdaştırmak sorununa bu genel çerçevesinden de bakmak gerekiyor. Bu sanıldığı gibi "güç ve olanaklarımız ne kadar elverişli" sorunu değil kesinlikle, tümüyle bir politik bakış ve devrimci sınıfsal perspektif sorunu.

Bu ülkede çeteleşme açığa çıkacak, siz topluma hitabeden bir politik faaliyet yürütmeyeceksiniz! NATO Bosna'ya müdahale edecek, siz sınıf adına topluma yönelen bir politik çalışma yürütmeyeceksiniz! Ya da Kürdistan'da kardeş Kürt halkına karşı kirli savaş yürütülecek, siz sınıfın kendi özgüllüğü üzerinden sınıfı kazanma faaliyeti yürüteceksiniz, ama bu sorunu ihmal edeceksiniz! vb. vb. Bu olacak şey değil! Biz bütün bu sorunlarla öncelikle sınıfa gideceğiz, ama biz bir parti olarak toplum düzeyinde de sözümüzü söyleyeceğiz, etkinliğimizi ortaya koyacağız.

Bu genel belirlemenin kadroların eğitimi, sınıfın öncüsü kadroların yetiştirilmesi sorunuyla sanıldığından da çok somut bir bağı var. Gidip belli bir alanda 3-5 fabrikaya yönelen, buna kapanan ama toplum düzeyindeki sarsıntılarla ilgilenemeyen kadro tipi, sınıfın öncüsü bir kadro tipi olamaz ki. Lenin'in, bir sendika sekreteriyle halkın gerçek öncüsü bir devrimci arasındaki farka yaptığı vurguya bu noktadan da dikkat etmemiz gerekiyor. Yani orada ekonomizme, işçiciliğe her an düşmeye elverişli kritik eşikler vardır. Bu konularda donanımlı olmalıyız. Biz pratik süreçlerimizin, zorlanmalarımızın getirdiği belli darlıklar yaşıyoruz ve bunun kendi içinde bir mantığı var. Ama perspektif düzeyinde donanımlı, dikkatli ve uyanık olmalıyız. Perspektif alanında herhangi bir darlığa düşmemeliyiz. Bu noktada belki konuyu biraz dağıttım, ama ben, örgüt alanıyla politika alanı arasındaki bu organik ilişkiyi vesile doğdukça vurgulamanın yararlı olduğuna inanıyorum.

Partiye örgütsel temel ve fabrika hücreleri

Zamanında örgüt sorununda ortaya koyduğumuz genel perspektifleri bugün artık ete-kemiğe büründürecek bir gelişme aşamasındayız, bu çok elverişli ve avantajlı bir aşama, dedim. Bu aynı zamanda dönüştürücü kuvvetlere sahip olduğumuz anlamına da geliyor. Bu rahatlatıcı bir söz bir yerde. Ama burada katettiğimiz mesafeye işaret etme, eldeki imkanları, avantajları gösterme amacı var. Bu sınırlar içerisinde anlaşılmalı yalnızca. Evet, önderlik planında da, kadro planında da, bunların birleştiği bir alan olarak toplam örgütsel imkanlar alanında biz artık sadece dönüşme ihtiyacı olan değil, yanısıra dönüşüm sağlayabilecek olan da bir örgütüz. Ve partili aşama bunun bir tanımlanması, bir ilanı oluyor. Şimdi çok daha güvenli olabiliriz. Örgütsel alandaki geçmiş başarısızlıklarımıza geçmişin anılarıyla yaklaşmayalım; zira çok daha avantajlı bir konumdayız.

Ama yeni bir aşamaya geçtiğimiz ölçüde de yeni bir görevler alanıyla yüzyüzeyiz. Düne

kadar bir parça profesyonel bir örgütsel omurga oturtmak bir başarıydı. Şimdi partiye kitleler içinde, üretim ve hizmet birimlerinde örgütsel bir temel kazandırmak sorunuyla yüzyüzeyiz. Partimiz herşeyden önce bir sınıf partisi olacağına göre, sınıfın içinde ayaklarını örgütsel olarak yere basabilmek zorundadır. Bu bizi dosdoğru fabrika hücreleri sorununa götürüyor.

Somut bir alana geçmiş oluyorum. Fabrika hücresini yaratmak, partinin örgütlenmesini bu temel üzerine oturtmak -bu bizim için, partili kimlik aşamasında, örgütsel görevler alanında en somut, en pratik, en öncelikli görevdir. Yoldaşın sözünü ettiği 1. Genel Konferans metninin ilgili ilgili bölümünü yeniden okumadım, ama sorunun orada konuluşunun isabetli ve çok verimli olduğundan eminim. Çünkü biz '80 öncesi deneyimlerimiz ışığında, bu deneyimleri ulaştığımız yeni bakışaçısının süzgecinden geçirerek, 1. Genel Konferansta bu konuda çok ayrıntılı ve verimli tartışmalar yaptık. Fabrikada eğitim gruplarından başlayarak, onları belli pratik işler de yapmaya başlayan çalışma gruplarına dönüştürerek, giderek bunları çalışma komitelerine doğru büyüterek, sonunda fabrika hücresine ulaşmanın sorunlarını ele aldık.

Fabrika hücresi bir anda yaratılamıyor. Bir fabrikada çalışıyorsunuz; çevrenize 3 ilerici işçi toplamayı başarıyorsunuz. Bunlara "bir takım meseleleri birlikte okuyup tartışamaz mıyız? Bu yararlı olmaz mı?" önerisiyle gittiğiniz ve işçileri buna ikna ettiğiniz andan itibaren, sizi zamanla fabrika hücresine ulaştırabilecek bir sürecin ilk adımını da atmış oluyorsunuz aslında. İşçileri biraraya getiriyorsunuz; Kürt meselesini tartışıyorsunuz, işçilerin sömürülmesi meselesi üzerine eğitim çalışması yapıyorsunuz. Bu çalışmanın bir yerinde ara verip fabrikadaki durum üzerine sohbet ediyorsunuz; "ne oluyor, nasıl oluyor, ne yapılabilir, buna karşı ne tutum geliştirilebilir?" Onlarla bunları tartışmaya ve böylece onları bir şeylere yöneltmeye başlıyorsunuz. Böyle basit bir eğitim çalışması için biraraya getirdiğiniz işçilerle fabrikada daha geniş bir çeper oluşturabiliyorsunuz. Siz buna basit bir sendika meselesini, bir temsilcilik meselesini, patronun bir takım oyunlarını boşa çıkarmak gibi daha özel bir sorunu vesile ediyor olabilirsiniz. Yani özel ve tekil sorunlar üzerinden fabrikada ne yapılabilinir sorununu tartışıyorsunuz.

Ben '80'ların ortasına doğru İstanbul'daki büyük bir tekstil fabrikası deneyimini hatırlıyorum; burada giderek beş, on, onbeş işçiyi kapsayan geniş bir eğitim çevresi oluşturuldu. Bunlar hızla fabrikadaki bir takım sorumlulukları üstlenebilecek duruma geldiler. Fabrikada taraf olmak, bir çalışmayı geliştirmek, fabrikaya sendika sokmak düzeyinde bir etkinlik ortaya koymaya başladılar. Bir eğitim grubunun bu sorunları tartışmaya başlaması, çalışma grubuna bir geçiştir. Giderek bunun daha bilinçli bir tercihe dönüştürüldüğü bir aşama, bizim çalışma komitesi dediğimiz aşamadır. Sonrası da hücredir zaten. Sınıf hareketindeki büyük devrimci sıçrama dönemlerini bir yana bırakırsanız, normal dönemlerde buralardan, bu örgütsel ön evreler üzerinden hücreye gidilir, başka türlü gidilemez. Biz örgütsel bir şekilsizlik içerisinde zamanla bir takım insanları ilerletip, artık üye ya da aday-üye alabileceğimiz bir aşamaya ulaşıp hücre kurmayacağız. Biz bir fabrikada eğitim grubu kuramazsak asla hücre kuramayı da başaramayız. Eski örgütlerin '80 öncesi deneyimleri de bunu gösteriyor.

Hücre örgütlenmesini böyle somut bir alana indirmek ve bu süreçleri çeşitli yerlerde başlatabilmek gerekiyor. Durmadan kesintiye uğrayacaktır, durmadan başarısızlıklar çıkacaktır. Eğitim grupları kurulacaktır, dağılacaktır, kuran yoldaşlar fabrikadan atılacaktır, grup sahipsiz kalacaktır, dışarıdan yürütmeye çalışacağız, bu ancak bir parça olabilecektir, vb., vb. Ama bu toplam çabanın, emeğin, gerilimin sonucunda zamanla bir takım yerlerde belli mesafelerin alındığını da göreceğiz.

Osman: 1. Genel Konferans'ta okuma ve tartışma grupları olarak tanımlanıyor.

Cihan: Eğitim grubu olarak biraraya getirdiğimiz üç-beş işçiyle "fabrikamızda neler oluyor, biz ne yapabiliriz?" tartışmasına geçmek aslında fiilen çalışma grubuna geçmek demektir. Ve her eğitim grubunda buna kaçınılmaz bir biçimde geçiliyor. İdeolojik eğitim için biraraya getirdiğiniz işçiler bir süre sonra fabrikayı tartışıyorlar. İşte bu bir çalışma grubudur. Burada "ne yapılabilinir?" üzerinden bir müdahaleyi gündeme getiriyorsunuz. "Parti

adına ne yapılabilir" diye tartışmıyorsunuz. Bu tür eğitim grupları zaten parti adı üzerinden kurulmuyor. İlerici ya da genel devrimci kimlik temelinde bir eğitim çalışması oluyor bu. Ama bilinçli bir müdahaleyle bunun zamanla varacağı yer parti hücresidir.

Örgütsel alandaki görevler sözkonusu olduğunda, partiye örgütsel temel kazandırmak fabrika hücreleri ile olacak. Kuşkusuz hücrelerimiz fabrikalarla sınırlı olmayacak. Açıkta çalışıyoruz, açık alan hücrelerimiz olacak; gençlikte çalışıyoruz, gençlik hücrelerimiz olacak; kamu çalışanları içinde çalışıyoruz, aynı bakışaçısıyla kamu çalışanları arasında hücreleşeceğiz. Ama partimizin esas tabanını işçi sınıfı oluşturacak. Eğer sınıf içinde kök salacaksak, bu, fabrika hücreleriyle olacak.

Bu böyleyse eğer, kadromuzun esasını da oradan kazanacağız. Mevcut kadrolarımızı orada dönüştüreceğiz. Yeni güçlerin önemli bir kısmını, temel çalışma alanı olduğuna göre, oradan kazanacağız. Ve bu çalışmanın başarısı ölçüsünde, kitlesel tabanımızı da oralarda bulacağız. Burada, tüm bu unsurlar arasında organik bir bütünlük var. Örgüt meselesi oradan çözülüyor, kadro meselesi oradan çözülüyor, kitle tabanı meselesi oradan çözülüyor. Sınıfın partisi olacaksak eğer, bunun böyle olması da çok normal!

Devrimci iç yaşam ve disiplini oturtmak en öncelikli sorundur

Parti örgütlenmesinin temeline vurgu yaptığım için tartışma bu noktaya geldi. Ama, acil ve öncelikli bir görev olmakla birlikte, çözümde öncelikli halka bu değil. Bunu başarabilmek için bile, kendi içinde örgütümüze (örgüt iç yaşamı, kollektif çalışma tarzı, doğru bir pratik çalışma tarzı vb. dediğimiz sorunlarda) çeki-düzen vermek gerekiyor. Bunlarda başarılı olamazsak, başarılı bir politik-pratik çalışma, dolayısıyla başarılı bir fabrika çalışması da gerçekleştiremeyiz.

Örgütsel iç yaşam üzerine daha önce çok konuştuğumuz için fazla bir şey söylemek istemiyorum, ama iç yaşamı oturtmak zorundayız. Bu temelde kollektivizmi oturtmak, örgüt yaşamını belli kurallara bağlamak, yani tüzüklü bir yaşama geçmek, örgütte sağlam ve sarsılmaz bir örgüt disiplini kavramı oluşturmak durumundayız. Halihazırda bu alan bizim çok başımızı ağrıtıyor. Sağlıksız iç tartışmalar, anlamlı bir politik tartışma ve çalışmayı engelleyebiliyor. Kısır iç tartışmaları, iç çekişmeleri, yoldaşça olmayan ilişki ve davranışları örgüt yaşamından hızla temizlemek gerekiyor. Gevşeklikler, sorumsuzluklar, kuralsızlıklar ne anlama geliyor? Bunlar, örgütte devrimci bir iç yaşamın ve disiplinin yeterince oturtulamadığını gösteriyor. Böyle bir öncelikli ve acil sorunlar alanımız var.

Gerçek yaşamda herşey, tüm bu sorunlar ve sorumluluklar içiçedir, organik bir bütünlük oluşturur. Bunları hayat içinde sıraya koyamıyorsunuz. Bunları sorun olarak tanımlarken çözüm halkası kavramı çerçevesinde soyutlayabiliyorsunuz. Gerçek yaşamda iç yaşamı oturtmak mı istiyorsunuz, başarılı pratik çalışmayı oturtmaya çalışmalısınız. Başarılı pratik çalışmayı oturtmak mı istiyorsunuz, devrimci bir iç örgüt yaşamını mümkün mertebe geliştirmeye bakmalısınız. Burada karşılıklı bir etkileşim var. Parti canlı bir organizmadır.

Kadrolarını eğitmek ve donatmak örgütün görevidir

Bunun dışındaki sorunlar bu metinlerde olduğu için çok fazla girmiyorum. Mesela eğitim sorunu, çizginin kavranması çok temel bir sorun. Bir çizgi ortaya konulduğu zaman belirleyici olan kadrolardır diyoruz, ama kadrolar o çizgiyi kavrayamamışlarsa ne yapabilirler ki? Kadrolara çizgiyi kavratmak örgütün sorunudur. Mesela yakınıyoruz ve kadrolar okumuyorlar diyoruz. Maalesef, onca emek verilen temel yazılarımız bir kez okunup geçiliyor. Dolayısıyla kadroların okumamasına yöneltilen eleştirinin bir haklılığı var. Ama kadrolara okutmak ve doğru bir biçimde okutmak da örgütün kendi sorunudur. Kadrolar okumuyorlarsa, örgüt kadrolarına okutmayı başarabilmelidir. "Kadrolar okumuyorlar, ne yapalım?" denemez. Bu bir güçsüzlük ve çaresizlik, bir iktidarsızlık durumudur. Örgütte iktidarsızlık olmaz. Kadrolarına çizgisini okutmak ve kavratmak bir örgütün görevidir. Bu acilen çözülmesi gereken çok temel bir sorundur.

Çizgimizi kavratmak meselesini özel bir

kaygı haline getirmeliyiz. Çünkü gerçekten kavranan bir çizgi uygulanır. Kavratmak başlı başına önemi olan bir sorun. Ve kavratmak herşeyden önce sistematik bir eğitim sorunu. Teorik eğitim ihtiyacı, ideolojik çizgi temeli üzerinde sistematik bir eğitim ihtiyacı da buradan çıkıyor. Bir de tabii, dönemsel görevler temeli üzerinde eğitmek diye de bir sorun var. Eğitimi bir bütünlük içinde kavrayacağız. Teori kavranmadıkça program kavranmıyor, program kavranmadıkça strateji kavranmıyor, strateji kavranmadıkça taktik kavranmıyor, taktik kavranmadıkça pratik kavranamıyor. Pratik kavranamadıkça gerisin geri bunların hiçbiri kavranamıyor.

Bu halkaları organik bütünlüğü içinde kavrayamazsak, eğitim sorununu gerçek anlamda çözemeyiz. İdeolojik eğitim zaten bütün bu halkaların diyalektik etkileşimi ve içiçeliği olarak gerçekleşir. Biz taktik bir sorunu kavrarken aslında teorik kavrayışımızı derinleştiriyoruz. Teorik bir sorun üzerinde tartışırken, önümüze çıkan şu veya bu taktik sorunu kolayca kavrayabilme imkanı kazanıyoruz.

Yerel örgütlerimizin pratiği bir yerde bizim kaderimizi belirleyecektir. Bir parti kurduğumuz, ortaya bir program koyduğumuz, dönemi tahlil edip taktik sorunlara açıklık kazandırdığımız bir evrenin arkasından örgütsel dönüşüm, pratik çalışmada başarı, yerel örgütlerimizin ortaya koyacağı kapasite ve performansla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Burada kurucu kadrolar, doğal olarak yerel kadrolardır. Çünkü bu, görevin pratikleşeceği alandır. Bunun taşıyıcısı olan kadrolar, yerel örgütlerimizi oluşturan kadrolardır. İl komiteleri, İstanbul gibi bir yerde İK, artı İK'nın altındaki yerel komitelerdir. Ki İstanbul'daki alt bölge komitelerinin herbiri bir İK düzeyindedir; gerek nitelik, gerekse üstlendikleri sorumluluk açısından bu böyledir.

Kongre bileşimi büyük ölçüde yerel örgütlerin temsilcilerinden oluştuğuna göre, bizim bu sorunları pratikte ne kadar çözeceğimiz, bu kongrenin kendini hayata ne kadar taşıyacağına bağlıdır. Delege yoldaşların burada edindiklerini organlarına ve kadro potansiyelimize taşıma başarısı ölçüsünde, hem örgütsel dönüşümü, hem de başarılı bir pratik çalışmayı güvence altına almış olacağız.

Sınıf hareketi ve hücreye götürecek ara halkalar

Aykut: Komisyonun sunduğu metnin hücreleşme sorunuyla ilgili bölümünde, ara halkalar tanımı var. Bir takım deneyimlerin de ışığında bazı noktaları vurgulamaya çalışacağım.

Hücreleşmede ara halkalar sorunu örgütlülüğümüzün çok önemli sorunlarından bir tanesi. Biz geçmişte dışarıdan seslenen bir propaganda faaliyetinin etkilerini göremeyebiliyorduk. Ama son üç yıldır, fabrikalarda derinleşen, giderek özgül politika ve araçlarla müdahale eden bir pratik faaliyet üzerinden bizi partiye getiren süreci yakaladık. Bundan sonraki evre, partinin, sınıf mücadelesinin geliştirilmesi için uygun araçlarla ve yöntemlerle, çok daha yaratıcı bir biçimde sınıfa müdahale pratiği sergileyeceği bir dönemdir.

Biz yerel kadrolar geçmiş dönemde hücreleşmeyi, burada ortaya konulan türden bir ön sürecin, dolayısıyla buna uygun düşen ön biçimlerin ürünü olarak kavrayamayabiliyorduk. Bu bizi ister istemez dar ve kısır bir çalışmaya itiyordu. Bir fabrikada hücreleşmek esassa eğer, biz oraya genel bir politika taşırız, orada birebir ilişkiler üzerinden belli bir etki alanı yaratmaya, sonra bunları kendi içinde eğitip hücre düzeyine çıkarmaya çalışırız. Buna benzer bir bakış vardı. Fakat son 2-3 yıllık süreçte bu alandaki pratik birikimimiz ve örgütsel alanda bunun üretilmiş karşılığı, bizi başka bir tarzda yönelime soktu. Henüz gerçek sonuçlarına ulaşamamış olsa da, anlamlı deneyimler var önümüzde. Bugün henüz sınıf çalışmasında fabrika hücreleri temeline oturmamış olsak da, bu yönde ilk adımları atmış, ilk halkayı yakalamış bulunuyoruz.

Ara halkalar sorunu çerçevesinde, örneğin eğitim grupları oluşturmak temel halkalardan biridir. Bir diğeri çalışma komiteleri oluşturmaktır. Aynı şekilde, sendikalaşma faaliyeti ekseninde sendikal çalışma grupları oluşturulabilir. Bunların hepsi önümüzü açan ara halkalardır. Biz buralardan giderek hücreleri kuracağız.

Bir tekstil fabrikasındaki deneyimimizi aktarmak istiyorum. Bir fabrika çevresinden bir eğitim grubu oluşturduk. Bir yoldaşımız burada

kendisine doğal öncülüğü konumu üzerinden bir çevre edinmişti. Bunlarla düzenli bir eğitim çalışması yürütürken, dışarıdan da faaliyet taşıyarak kuşatmaya çalıştık. Bir süre sonra gerçekten anlamlı bir etkisi oldu. Fakat biz eğitim çalışması çerçevesinde oluşan gruba hemen bir örgütsel form kazandırma aceleciliği içinde bir dizi yanlış yaptık. Bu yanlışlardan biri, eğitim grubundaki işçilerin politik düzeyine bakmadan, onları doğrudan politik süreçlere katmaya çalışmak oldu. Ve burada ilk tereddütler yaşanmaya başlanınva, "bu işçiler geridir, bunlarla farklı, ileriye çıkanlarla farklı bir tarzda ilgilenelim" dedik. Ama 4-5 ileri işçi de giderek diğer işçilerin konumuna düştüler, sonuçta yoldaşımız tek başına kalabildi.

Burada en kritik halka neydi? Örneğin içeriden bildiri dağıtıldı. Başlangıçta işçiler kendi insiyatifleriyle bildiriler yazdılar, kendi fabrikalarındaki fotokopiyle çoğaltarak dağıtabildiler. Biz mesela bunu çok olumlu bir gelişme olarak gördük. Oysa buna müdahale edilmesi gerekiyordu. Çünkü bu henüz yeni oluşmakta olan bir eğitim grubuydu. Ve böyle bir dönemde, böyle bir düzeyde, henüz fabrika üzerine belirlenmiş bir politika üzerinden yürüyen bir çalışmamız dahi yokken, bu eğitim grubunun kendi başına böyle bir çalışma yapması, olası bir karşı saldırı karşısında dağılmasına yol açacaktı. Biz bunu göremedik ve gerçekten de böyle yaşandı süreç. Buradaki deneyimsizliğimiz, hem sınıf çalışmasında yeni olmamız, hem de işçilerin düzeyiyle mevcut görevler arasındaki ilişkiyi doğru kuramamamızla ilgiliydi. Oysa biz o dönemde eğitim çalışmalarını genel süreçler değil, bizzat fabrikadaki özgül sorunlar temelinde yürütseydik, fabrikada kısa sürede bir taban yaratabilirdik. Neticede burada anlatmak istediğim, eğitim faaliyetinin birebir ilişki üzerinden yürütülemeyeceğidir.

Öte yandan, genç işçiler ciddi bir eğitim açlığı hissediyorlar. Buna yanıt vermek bile politik bir faaliyetin başlangıcı olabiliyor. Sonuç olarak, yayınlarımızda biriken deneyimlerin aktarılması büyük bir önem taşıyor.

Semih: Eğitim grupları vb. ara halkalar oluşturmak üzerine konuşacağım. Örneğin Sancak-Tül'deki durum '94'de, tekstil sektörünün hareketli olduğu bir dönemde yaşanıyor. Biz bugün bu tür olanakları semtlerden yakalayabiliyoruz. Ama 500-600 kişinin çalıştığı bir fabrikada politik konulara ilgi duyan 3 işçi dahi bulamayabiliyoruz. Yaşanan pratik daha çok 3-5 işçiyi biraraya getirmek, bunları fabrikadaki somut sorunlar doğrultusunda (sendikalaşma, temsilci değiştirme vb. sorunlar) bir çalışmaya yönlendirmek biçiminde oluyor.

Eğer politik ilgisi olan işçiler varsa, bir eğitim çalışması gerçekten önemli bir olanaktır. Eğitim grubunda belli tartışmalar başlar, işçileri fabrikaya yönelik bir çalışmaya yönlendirmek bunun üzerinden gerçekleşir. Ama bugün daha çok tersi bir süreç işliyor. Ancak kitle çalışması ve kitle eyleminin belli bir aşamaya gelmesindan sonra doğal öncü konumundaki işçiler "dünyada, Türkiye'de ne oluyor" diye politik süreçlere ilgi gösterebiliyorlar. Örneğin 15-16 Haziran'da 100-150 işçinin katıldığı bir toplantı düzenledik, hiçbiri 15-16 Haziran'ın ne olduğunu bilmiyordu.

Bugün politik süreçlere ilgi zayıf. Ya da ancak farklı dinamikleri barındıran belli fabrikalarda böyle olanaklar var. Bir fabrikada farklı ilgi alanları üzerinden 7-8 kişilik bir çevre oluşturulabiliyor. Bir başka fabrika fabrikada Newroz günü eylem yapılabiliyor. Ama genele bakıldığında, böyle değil.

Cihan: Eğer fabrikada etkin bir çalışma yürütülüyorsa, bu tür çevrelerin genel bir hareketlilik öncesinde de yaratılabileceğini düşünüyorum. Bunun örnekleri de var. Mesela bir fabrikaya öğrenci kimliğiyle girip sonradan işçileşen, ama oradaki islamcı gençlere bile afiş astıran, bildiri dağıttıran bir yoldaşımızı biliyorum. Bu işler yapılırken, sözü edilebilir bir sınıf hareketliliği de yoktu..

Tabi ki propagandanın da bir payı var. Fabrika alanı kaba ve çıplak bir sömürü alanıdır. Sermaye ile emek ilişkisinin çok somut olarak anlatılabildiği bir alandır. Dosdoğru "patronlar ve biz" denilebilen bir alandır. Böyle bir alanda devrimci propagandanın karşılık bulabileceğine inanmak lazım.

Tuna: Öncü işçi dediğimiz kategorinin ne kadar öncü olduğu konusunda 20 Temmuz'dan bu yana tartışıyoruz. Bu öncü işçi kategorisinin tüm zayıflığına rağmen ortalama işçiden farklılaşan bir yanı var. Sınıfın bugünkü

mücadelesinde, ona önderlik eden ya da önderlik etmeye yakın konumda bir doğal öncü kesim herşeye karşın var. Bir de, sınıfın mücadelesine, sosyalizme politik planda ilgi duyan, ama aynı konumu fabrikanın içerisinde (bunlar 300-500 kişilik fabrikalar olduğu yerde) üretemeyen bir öncü tipi de var.

3. Konferans sonrasında, devrimci örgüt çalışmasının bir yönü olarak, dışarıdan seslenme araçlarıyla, propagandayı belli ölçülerde yaptık. Biz Sancak-Tül'deki işçileri de esas olarak içerden EKİM'i propaganda ederek kazandığımızı biliyoruz. Aslında sınıfın hiç de hareketli olmadığı bir dönem bu. Semih yoldaş, örnekler acaba '90-'91 döneminin büyük işçi hareketliliğinin ortaya çıkardığı kuşağın bir parçası mı, diye de düşünüyor. Değil. Sancak-Tül'de ya da Mutlu Akü'de '94 de, aslında sınıfın hayli durgun olduğu bir dönemde yaşanan örnekler bunlar. İnsanların oradan pratik faaliyete çıktığı bir çalışma sözkonusu. Biz benzer bir örneği başka bir fabrikada da yaşadık. 7 kişi oturuyorlar, "Devrimci X Fabrikası İşçileri" imzasıyla politik bir bildiri kaleme alıyorlar. Pratik planda dağıtımı tartışılıyor, içerden yapılıyor. Bunlardan sadece bir tanesi bizim yoldaşımız. Onun sınıf çalışmasını algılayışı EKİM'i propaganda etmekti ve bu bir karşılık bulabiliyordu da.

Dolayısıyla, eğitim-çalışma grubu-hücre oluşturma yönünde girişimlerimizde devrimci propagandanın bir rolü var, ama bunu sınıfsal karşıtlıkların, temel gerçeklerinin açıklanması ile birleştirememek gibi bir zayıflığımız var. 3. Konferans'tan sonra bu konuda bir gelişme kaydetsek de paralel bir gelişmeyi hala da yakalayabilmiş değiliz. Giderek bunu birlikte yapabileceğimiz, birbirini besleyen bir ilişkiyi kurabileceğimiz bir tablo yine de var. Kuşkusuz sınıf hareketi '94-'96'ya göre belli noktalarda farklılıklar taşıyor. Ama bizim karşımıza X gibi örnekler yine de çıkacaktır. Önümüzdeki dönemde bu ikisini birlikte yapabileceğimiz bir tablo var.

Semih: Anlatılan bu tablo bana çok yabancı geliyor.

Cihan: Sancak-Tül'deki tablo, senin söylediğin döneme değil, iki sene önceleyen bir döneme ait. Sınıfın durgun bir döneminin tablosu. Ama etkili bir devrimci işçinin kendi çevresindeki genç işçilere güven vermesi, patronlara, çalışma ortamına karşı öfkeyi açığa çıkarabiliyor. Fabrika bir çelişkiler alanıdır. Ücretli emekçilere bu mesele en iyi oradan kavratılıyor diyoruz. Sancak Tül pratiği, bu imkanın pratik bir çalışmada değerlendirilmesinden başka birşey değil. O işçilerin çoğunun Kürt sorununda kafası karışıktı. Ama güven duyarak da esnek davranıyorlardı. Hepsi şu veya bu ölçüde şovenizmle zehirlenmiş işçilerdi. Ama devrime, sosyalizme, sermayeye karşı mücadeleye bir şey demiyorlardı. En zorlandıkları nokta Kürt sorunuydu.

Nadir: Dersim'liler Kürt sorununda duyarlıydı. Trakya'lıların ise Kürt sorununda kafası karışıktı. Ama buna rağmen aynı platformda birleşebiliyorlardı. Oradaki süreç yaygın bir politik faaliyet üzerinden gelişmedi. Bir öncü işçinin başarılı çalışmasının ürünüydü. Aynı öncü işçi '95 İstanbul gezisine fabrikasından bir grup işçiyle gelmiş, "Bu fabrikayı direnişe götürmek boynumuzun borcu. Size Sancak Tül işçileri olarak söz veriyoruz" demişti. Çok geçmeden de direniş patladı. Başarılı olamadılar, ayrı bir şey. Ama bu işçi, sınıf hareketinin durgunluğuna, bunun aşılması ihtiyacına vurgu çerçevesinde, "biz kendi cephemizden üstümüze düşenleri yapacağız ve bu gelişmenin önünü açacağız" diyerek bir iddia ortaya koymuştu.

Benzer birkaç örnek verebilirim:

Cemtaş bizim kapsamlı bir siyasal faaliyet götürdüğümüz bir yer değildi. Bir parça yetkin bir kadromuzun çalıştığı bir alan da değildi. Az çok düzenli bir diyaloğumuzun olduğu bir işçi yoldaşımız çalışıyordu ve iyi bir sosyal çevresi vardı. Fabrikadaki sorunların bu çevrede tartışılması üzerinden bir direniş patladı.

Ten fabrikasında bir sendikalaşma faaliyeti yürütüldü. Bu sendikalaşma potansiyeli birdenbire ortaya çıkmadı. Oradaki öncü işçilerin dipten dibe çalışmasıyla, sonra bunun hızla yayılmasıyla gelişti.

Derby'e sınıf çalışması deneyimi olmayan genç bir yoldaşımız girdi. Çok geçmeden burada, fabrikadaki eski birikimle kurulan iyi bir diyalogla, bir takım platformlar oluşturmaya başladı.

'92'de Topkapı'da Birleşik Metal-İş sendika şube seçiminde taraf olabildik. Bizim

listemiz ittifaklarda yanlış tercih yapmaktan dolayı kaybetti. Daha isabetli bir tercih yapabilseydik, şube yönetimini alırdık. Bu, işçi bir yoldaşın başarılı çalışmasının ürünüydü.

Elbette ki devrimci propagandanın hiç gitmediği, düzen partilerinin çok ağırlıklı bir ideolojik-siyasal etkisinin olduğu; daha çok da Türk Metal ya da Öz Çelik-İş tipi sendikaların örgütlü bulunduğu ve işçilerin de önemli ölçüde seçilerek alındığı fabrikalar da var. Buralardaki işçiler sınıfın siyasal atmosferden ya çok az etkilenen, ya da hemen hiç etkilenmeyen kesimini oluşturuyor. Ama toplamı üzerinden bakıldığı zaman, bunlar geneli ifade eden fabrikalar değil.

Temmuz: Bu ülkede, sol dinamikler ile sınıf dinamiklerinin ayrı ayrı kanallardan aktığını, ülkede Kürt sorunu üzerinden, Alevi sorunu üzerinden politize olan emekçi kitleler olduğunu, ama sınıf hareketinin kırıldığı yerde de, sınıfın doğal öncüsünün geriye çekildiğini söylüyoruz.

Biz, sınıfın doğal hareketliliği içinde öne çıkan bir öncü kuşağın olmadığını tespit ediyorsak, diğer taraftan bu, hareketsiz sancılı dönemde bile en azından sınıfın, fabrikaların belli kesimlerinin, belli sektörlerin Kürt'leri barındırmasıyla, Alevi'leri barındırmasıyla, solcuları barındırmasıyla, devrimci propagandaya ve güven veren bir devrimciye açık insanları barındırmasının çok doğal bir karşılığı olduğunu da biliyoruz. Bu ülke böyle bir ülkeyse; bu ülke de bir taraftan Gazi yaşanıyor, öte taraftan sınıf hareketi durgunsa; Gazi sürecini yaşayan insanların, bundan etkilenen Alevi kitlelerinin, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinden etkilenen Kürt kitlelerinin fabrikalarda şu veya bu düzeyde bir karşılığı var. Tekstilde daha farklı düzeyde de, metalin belli fabrikalarında daha başka, petro-kimyada daha başka.

Bu bir yaygınlık, bir farklılık, bir eşitsizlik arzetse de, fabrikalarda öne çıkıp doğal öncü konumuyla bu mücadeleyi sürüklemeyen, ama başka yerlerden politizasyonuyla da politikaya belli bir ilgi taşıyan kendi içinde bir kitle var. Bir kere, bu bir veri. Söylenen, bu anlama geliyor. Bu, sınıfın değişik kesimlerini değişik biçimlerde kesiyor.

Hatta bu öyle oluyor ki, politikaya ilgili oluyor sözde bu insanlar, ama fabrikanın sorunlarına ilgisiz oldukları için, fabrikadaki belli hareketliliklerin kenarında kalabiliyorlar. Hele tek tek fabrikaları değil de, sınıfın, fabrikaların genelini, yani sınıf hareketinin genelini kesen bir olguysa bu, bizim aslında sancısını çektiğimiz, sıkıntısını çektiğimiz de birşey. Biz, Demir-Çelik fabrikalarında gidiyoruz, solcu işçiler buluyoruz da, bunlar MHP'ye veya RP'ye eğilimli diye tanımladığımız bir işçi kadar o fabrikanın sorunlarında öne çıkıp da mücadeleyi sürüklemiyor. Biz, bu iki dinamiği nasıl birleştireceğiz diye tartışıyoruz.

Nadir: MYO'larımıza bakılırsa, sayısız fabrikayla şu ya da bu düzeyde temas kurduğumuz, bunun gerek siyasal faaliyetin, gerekse o fabrikaların iç gelişmelerinden hareketle yayın organlarımıza yansıdığı rahatlıkla görülür. Peki neden buralarda temel tutamadık? İşte şimdi onu bir yanıyla irdeledik, daha da irdelememiz gerekiyor.

Örneğin yukarıda sözünü ettiğim fabrikalardan birin hatırlıyorum... Tam hareketin en olgunlaştığı bir dönemde ve bizim yaslanabileceğimiz kadronun asıl rolünü oynayabileceği en iyi bir aşamada, yoldaşımızı bu fabrikadan çekip bir başka alana göndermek zorunda kaldık. Bu da çalışmayı oldukça zayıflattı. Çalışmayı daha yeni ve deneyimsiz kişiler üzerinden sürdürdük. Bu ise orada temel tutmamızı engelledi. Demek ki belirli bir fabrikada deneyim kazanmış güçlerimizi koruyarak istikrarlı bir çalışma yürütmek büyük önem kazanıyor. Bu, kimi zaman tayin edici olabiliyor.

Fabrika içlerine yerleşip, toplam deneyimimizi de gözeterek istikrarlı, soluklu bir çalışma yürütülen her yerde, biz aslında çalışmamızın karşılığını da az çok bulduk. Ama daha geniş bir karşılığını mı istiyorsunuz, bunu hareketin durgunluk koşullarında istesek de yakalayamayız.

Semih: Nadir yoldaşın yaptığı tartışma, bir yanıyla daha farklı bir tartışma. Sınıf içinde soluklu bir çalışmanın yürütülmesi, bir parça yer tutma vb., bu kuşkusuz her durumda bir ihtiyaçtır. Ama o zaman, geçmişteki ve bugünkü bir takım deneyimlerimizin aktarılması gerekiyor.

Örneğin işte Tıbset'teki pratik. Aslında bu

bir bakıma da, Gazi mahallesinde yaşayan işçilerin semtlerinden taşıdıkları politizasyon üzerinden yaşanıyor. İşçiler, "1 Mayıs için platform oluşturalım, birlikte katılalım" diyorlar ve 20-30 kişi gidiyorlar 1 Mayıs'a katılıyorlar. Oluşan bu platform üzerinden giderek, orada bir sendikalaşma çalışması başlıyor. Tıbset örneği böyle bir örnek.

Benzer başka yerler kuşkusuz vardır. Ama bir Reslan, bir Brandi ya da başka bir sürü fabrika böyle değil. Şu söylenebilir; böyle bir olanak artmaktadır. Metal işçilerinin eylemlilikleri vb. bir takım hareketlilikler bunu gösteriyor. Bir değerlendirme yapıp onun üzerinden bir politika oluşturmak gerekiyor. Yani madem öyle, örneğin bugün niye biz fabrikalarda çalışan yoldaşlarımızın önüne eğitim grupları oluşturmak çerçevesinde öncelikli bir görev koymuyoruz o zaman? Yoldaşlarımız önce fabrikayı tanıyorlar. Fabrikanın özelliklerini anlamaya çalışıyoruz. Sonra fabrikaya dönük, sendikalaşma vb. üzerinden bir politika oluşturuyoruz.

Cihan: Bunu ötekiyle karşı karşıya getirmemek gerekir. Kitle çalışması ile dar bir kadro çalışmasını bağdaştırmak, zaten her çalışmanın temel bir politik gereği ve hedefi değil mi? Öte yandan, bir Sancak-Tül'deki tablonun aynısını bir başka yerde görmek de gerekmiyor ki... Zenginliği ve çeşitliliği, farklılıkları ve gelişme düzeyleri arasındaki eşitsizlikler içerisinde kavramalıyız tüm bunları.

Semih yoldaşın sözünü ettiği fabrikada demin örneklediğimiz türden bir çalışmayı gerçekleştirmek belki de zordur. Olabilir! Ama oranın da kendine göre başka imkanları vardır. Oranın da kendine göre gerektirdiği bir çalışma tarzı vardır. Yani politik, etnik, kültürel vb. açılardan heterojen bir sınıf yapısıyla yüzyüzeyiz. Gelişme düzeyleri, çalışma koşulları, karşı karşıya kaldıkları sorunlar vb. farklı bir koca sınıfı, tutup belli bir tarzda sınıflamak ya da tanımlamak mümkün mü? Ama bizim örneğini verdiğimiz durumlar hiç de az rastlanır şeyler değil ki!

Tuna: Bizim yürüttüğümüz çalışmada bir dönem işin bu yönünü gözetmek, ikisini birlikte gerçekleştirmek konusunda belli bir zayıflığımız var. Örneğin X fabrikasındaki çalışmamız öyle yaşanmak zorunda değildi. Biz o çalışma sürecinde, "bununla şunu birleştirmek lazım, bu kitleyi de arkasına almayı sağlar, bu fabrikanın kendi sorunlarıyla ilgili bir çalışma da yapmak lazım" diyorduk. Bu ikisini beraber yapabilseydik, muhtemelen daha değişik bir insan tipi çevremizde toplanırdı. Dolayısıyla sorunu, önce bu kurulacak, sonra bu kurulacak şeklinde bir öncelik sonralık ilişkisi olarak görmemeliyiz. Değişik imkanlar var ve biz çalışmamızın bugünkü tablosunda bu imkanları güçlü bir tarzda değerlendiremiyoruz. Bizim paralel bir yüklenmeyi başarabilmemiz gerekiyor.

Örneklediğimiz X fabrikası çalışmasında, EKİM afişleri üzerinden bize yaklaşan, ama petro-kimyaya yönelik çalışmanın adımlarını atalım denildiğinde, böyle bir çalışmaya katılmayan işçiler vardı. Ya da bizim dejenere gruplar dediğimiz çevrelerden işçiler var. Bunlar 5 Ocak mitinginde bize "Siz burada niye Ekim pankartı açmadınız" diye sorabiliyorlar. Ama buradan giderek sınıfın geneline ilişkin böyle bir tablo var sonucu çıkarılamaz kuşkusuz.

Fabrika zemininde örgütlenmenin sorunları

Bahtiyar: Politik faaliyetle özgül faaliyeti birlikte yürütebilmek, ara aşamalardan giderek örgütsel taban yaratmak üzerine bir örnek vermek istiyorum.

Biz bir fabrikada sendikalaşma çalışması başlattık. Bu çalışma sonuçta başarıya ulaştı ve bu başarı hareketimizin hanesine yazıldı. Sendikalaşma faaliyeti işçilerin kendi sorunlarıyla ilgili duyarlılık alanlarından hareketle başladı. Fakat bunu ara halkalardan giderek fabrikada örgütsel yapımızı oluşturmakla birleştiremedik. Oysa orada kazanabileceğimiz insanlar vardı. Çalışmayı yürüten yoldaşımız bir işçiyle bir dönem gerçekten sıcak bir ilişki kurmuştu. Bu işçi, ailesinin gericilik yapmasına, "bu işlerle ilgilenme" vs. diye üzerinde baskı kurmasına rağmen, tam o dönemde ailesine cepheden bir tavır koyabilmişti. Giderek politik süreçlere daha fazla ilgi duymaya, kitapları, yayınları okumaya başlamıştı. Ailesinin direncine rağmen belli politik eylemlere katılıyordu. Çalışmayı yürüten yoldaş 1-2 işçiden de sempatizanlarımız diye sözediyordu. Ama bir süre sonra sözünü

ettiğim işçi sendikal çalışmadan bile uzaklaştı. Biz orada sendikalaşma çalışmasını işyeri komitesinden çekebileceğimiz insanlarla yürüteceğimiz bir eğitim çalışması vb. bir adımla birleştirmiş olsaydık, süreç böyle işleseydi, fabrikada da kalıcılaşabilirdik, bu işçiyi de kazanabilirdik.

Bugün gittiğimizde birçok yerde politik ilgisi olan insanlarla karşılaşamayabiliyoruz. Bu bugün bizim için bir sorun alanı. Ama fabrikasındaki bir takım sorunlara ilgi duyan işçiler oluyor. Bir sosyal çevre ediniyorsunuz fabrikada, belli bir süre sonra sendikal çalışma başlatma koşulları oluşabiliyor.. Bizim sorunumuz, böyle bir çalışmayı başlattıktan sonra işçilerde oluşan duyarlılığı farklı alanlara da kanalize edebilmek ve bunu pratik adımlarla (eğitim çalışması, güncel politik sorunlar ve kendi özgül sorunlarıyla ilgili toplantılar vs.) birleştirebilmektir. Sonuç olarak, sınıfın belli sorunları üzerinden özgül bir çalışma (örneğin sendikalaşma çalışması) ile politik eğitimi birleştirmeyi başarabilmeliyiz. İkisini içiçe, birlikte yürütmek zorundayız.

Cemal: Fabrika hücreleri temelinde örgütlenmek, komünistlerin her zaman en temel yaklaşımı oldu. Bu konuda hareketimizin yılları bulan bir deneyimi de var. Fabrika hücreleri konusundaki deneyimler üzerinde burada ayrıntılı olarak durmak mümkün değil. Burada daha çok genel çerçevesiyle fabrika hücreleri sorunu tartışılabilir. Fabrika hücreleri temeline oturmak alanında yaşanan sorunlar nelerdir, buna nasıl yaklaşmak gerekir vb.

Fabrika hücreleri örgütleyebilme yönünde mesafe alabilmek çok farklı biçimlerde karşımıza çıkabiliyor. Aslında işçi platformları, bültenler, sendikal faaliyet vb., bunların hepsi fabrika hücrelerini örgütleyebilmenin bir araçlarıdır da. Zira ancak bu araçlar üzerinden oluşan işçi platformları, grupları üzerinden yetenekli, gerçekten fabrikasındaki sorunlar üzerinden örgütlenmeye yatkın işçiler çıkarılabiliyor. Bu işçiler üzerinden fabrikalarındaki çalışmayı başlatmak, onları fabrikanın sorunları üzerinden eğitmek vb. ara aşamalarla, ara faaliyetlerle hücrenin yaratılması için ön koşulları oluşturulabiliyor.

Kendi deneyimlerimizden görebildiğim kadarıyla, fabrikalarda genelde karşımıza iki tip işçi çıkıyor. Bazı işçiler örgütçü yetenekleri daha fazla olan, birçok işçiyi peşinden sürükleyebilen, kitlelere güven verebilen hareketli unsurlardır. Ama bunlar ideolojik eğitime, okuma süreçlerine de genellikle uzak duruyor. Bazen de karşımıza içe kapanık bir işçi tipi çıkıyor. Bunlar okuma süreçlerine daha ilgili oluyorlar. Çalışmada bu iki tip işçiyi biraraya getirebilirsek, deneyimlerden de görülüyor ki, bunlar birbirlerini geliştirebiliyorlar, eksiklerini aşmada birbirlerine yardımcı oluyorlar.

Fabrika okuma grupları soyut-kitabi bir eğitim yapmayacaktır kuşkusuz. Bizim geçmişte 15-20 tane işçiyle Manifesto'yu, Stalin'in kitaplarını okuduğumuz dönemler de oldu. Sorun, fabrikanın sorunlarıyla genel politik sorunları birleştirebilmek, bu ikisinin arasında bağ kurarak bir faaliyeti örgütleyebilmektir. Biz kendiliğinden hareketin yükseldiği dönemlerde bu çalışmaları hızla yayabiliriz. Hatta hücreleşmede çeşitli adımlar da atarız. Ama hareket gerilemeye başladığında, işçilerde de belli bir gerileme eğilimi vardır zaten. Hareketin belli talepleri karşılandığı ölçüde, işçi hareketinde bir kırılma yaşanabiliyor. Komünistlere düşen görev, kendiliğinden hareketin geriye çekilmesi durumunda öncü işçilerin tümüyle geri çekilmesini engelleyebilmektir. Bunun için ise onlarla ilişkiyi asgari düzeyde de olsa sürdürebilmek gerekir.

'89-90 sürecinde hareketimizin birçok fabrikada ilişkisi vardı, hücreleşme deneyimleri yaşandı. Ama TİS süreçleri sonrasında öncü işçilerin siyasal süreçlerin dışına düştüğünü de gördük. Bunda bizim kendi cephemizdeki eksikliklerin de payı vardı. Biz bu işçileri sarıp sarmalayamadığımız koşullarda, ilişki ister istemez geriliyor.

Semih yoldaşın söyledikleri üzerinden ise şunu söylemek istiyorum: Kendiliğinden hareketin dibe vurduğu dönemlerde bile fabrikalarda bir eşitsiz gelişim var. Hiç ummadığınız bir anda, olmadık bir yerde bir hareketlenme yaşanabiliyor. Ama yöneldiğiniz kimi fabrikalarda yıllarca çalıştığınız halde sonuç alamayacağınız bir süreç de yaşayabilirsiniz. Semih yoldaş belki bu tür deneyimleri üzerinden konuşuyordur. Fakat genel olarak baktığımızda, sınıf hareketinin bugünkü düzeyine rağmen, biz hücreleşme doğrultusunda belli başarılar da sağlayabiliriz.

Bunun aslında olanakları var. Birçok fabrikada, yaşanan somut sorunlar üzerinden işçileri biraraya getirebilmek, çeşitli araçlar üzerinden eğitebilmek, onlara güven verebilmek, hücreleşme için bir alt aşama oluşturuyor. Bir eğitim grubu, çalışma komitesi ideolojik, politik ve örgütsel olarak partinin üye kriterine uygun işçilerden kurulmuş olmayabilir. Burada kendi örgütsel normlarımıza göre düşünmememiz lazım. Neticede işçiler arasında eşitsiz bir gelişim vardır. Kimisi pratikte, kimisi kavrayış düzeyinde daha yeteneklidir. Bu noktada esnek davranabilmeliyiz.

Ayrıca çalışmada işçilere yaklaşım gibi önemli bir sorun var. İşçi ve emekçi kitleler yıllarca horlanmanın getirdiği bir ezikliği yaşıyor. Gerçekten işçilerle iyi ilişkiler kurabilmek, onlara değer verdiğimizi hissettirmek gerekiyor. Bunu yaptığınız ölçüde işçiler (bunlar çok geri, MHP'li, Refah'lı da olabilir) size yakınlaşıyor. Hatta bireysel ilişki üzerinden onları politikleştirme olanağınız oluyor.

Fabrika çalışması yürüten güçlerimiz açısından yaşanan sorunlara da eğilmek gerekiyor. Bugün hala bir durgunluk dönemi yaşanıyor. Böyle bir dönemde özellikle genç ve deneyimsiz yoldaşlarımız fabrika çalışmasında çeşitli sorunlar yaşayabiliyorlar. Bunlar bir biçimde metinlerde de dile getirilmiş. Hareketimiz geçmişte, kadrolarını toplam olarak sınıf çalışmasına yöneltme konusunda epey bir sorun yaşadı. Bu alandaki sorunları aşmayı yıllarca başaramadık. Sürekli merkezkaç eğilimler vardı. Bugün bizim en büyük başarımız, bu merkezkaç eğilimlere karşın tümüyle sınıf çalışmasına endekslenme, sınıf çalışmasıyla bütünleşme alanındadır.

Elbette sınıfla kurduğumuz ilişkiler henüz asgari düzeyde, almamızmız gereken çok ciddi bir mesafe var. Geçmişte insanları fabrikaya göndermekte zorluk çekiyorduk, ama şimdi de fabrika çalışmasında kendisini üretememek gibi bir durumla karşı karşıyayız. Özellikle genç ve deneyimsiz yoldaşlar ya fabrikadan atılmanın zeminine dönüşen bir pratik sergiliyorlar ya da tersinden işçileşiyor, kendiliğinden sürecin bir parçası haline geliyorlar. Bunun bir nesnelliği de var. Çünkü yoldaşımız fabrikaya giriyor, ama fabrikada bir canlılık, bir direniş, grev, eylemlilikle ya da fabrikadaki sorunlara karşı herhangi bir hareketlilikle karşılaşmıyor. Böyle bir durumda o yoldaşımız kendini nasıl geliştirecek? Onun da bizzat hareketlilik içinde eğitilme ve dönüşme sorunu var. '80 öncesi öncü işçi kuşağının hızla önplana çıkması, yükselen bir hareketliliğin içinde olabildi. Fabrika çalışmasındaki yoldaşlarımızın kısa zamanda deneyim kazanamamasının, örgütçü yeteneklerini geliştirememesinin gerisindeki bugünkü nesnelliği görmemiz gerekiyor.

Semtlerden, liselerden yakaladığımız gençlik ilişkilerine de bu çerçevede bakabilmeliyiz. Gençliğin değişik kesimlerinden gelenlerin yeteneklerini, kapasitelerini, eğilimlerini, zaaflarını gözetmeyebiliyoruz. "Bu kişi sorunlarını fabrikada aşar" diyerek, özellikle genç güçleri fabrika çalışmasına zorluyoruz. Onlar da gidip böyle bir çalışma içinde düşebiliyorlar. Dolayısıyla elimizdeki yeni güçleri her yönüyle tanıyabilmeliyiz.Örneğin sınıf dışından kazandığımız bir gençlik ilişkisine, "bu fabrikada çalışma yürütebilir mi, fabrika çalışması içinde kazanılabilir mi?" diye bakabilmeliyiz. Ama bakmayabiliyoruz. Elimizde bir genç varsa, hemen fabrikaya gönderiyoruz. Fabrikada çalışarak onun bir sınıf devrimcisi haline gelebileceğini düşünüyoruz. Oysa bu mekanik bir yaklaşımdır. Bugün fabrikada çalışan kimi yoldaşlarımız, içerde olmasına rağmen, sorunlara dışarıdan bakıyor. Öncü işçi olmak için fabrikada çalışmak yetmiyor. Kendisi fabrikada, ama içerideki havayı teneffüs edemiyor, işçileşemiyor, o yaşamı kavrayamıyor, sorunlara ve olaylara içeriden değil hala dışarıdan bakıyor.

Farklı bir soruna daha değinmek istiyorum. Yeni devrimcilerle kurulacak ilişki tarzının çok önemsenmesi gereken bir dönemdeyiz. Niye yeni güçlere bu kadar çok vurgu yapıyoruz? Çünkü içine girdiğimiz dönemde bize yeni güçler akıyor. Bunlar öğrenci, emekçi ya da işçi kökenden gelen deneyimsiz yoldaşlar. Onlarla kurulan ilişki tarzı, onları ilerletebilmenin ya da geriye düşürmenin zemini olabiliyor. Yeni güçlerin ideolojik, politik ve örgütsel yönden zayıflıkları vardır. Bizimle bu zayıflıkları taşıyorken ilişkiye giriyorlar. Kollektif iradeden yoldaşımız eğer onunla dengeli bir ilişki kuramazsa, bu sefer yeni yoldaşımız tam da kendisiyle ilgilenen yoldaşın zayıflıkları üzerinden partiye, devrime olan (zaten zayıf olan) inancını da yitirebiliyor. Öte yandan, diyelim ki bu genç yoldaşımızla

kollektif iradeden başka bir yoldaş daha iyi bir ilişki kurdu. Buradaki genç yoldaşımızın kendisiyle ilgilenen yoldaşa duyduğu güven, partiye (kollektif iradeye) de bir güven haline gelebildiği gibi, ama tersinden bireye bağlanmaya da yolaçabilir. Bireylere kazandırması ise çok tehlikelidir.

Aslında bir ölçüde tekrar olacak, ama mahalli örgütler sorunu üzerine de kısaca bir şeyler söylemek istiyorum. Sınıf hareketinin sorunlarına yoğunlaşmayan, sınıf/fabrika çalışmasına endekslenmeyen bir organ faaliyeti, ayakları yere basmayacağı gibi, kısır, bireysel iç tartışmalarla da kendisini tüketir. Ama öte yandan, kendi içinde bütünleşemeyen, kendi içindeki zaafları aşma konusunda adım atamayan bir organın da sınıf çalışmasına endekslenmesi çok mümkün değil. Burada da diyalektik bir ilişki var. Organ çalışmasını oturtamadığımız, kurumsallaşmayı yaratamadığımız durumda, sınıf çalışmasında mesafe almamız da güçleşiyor. Ya da fabrikalardaki başarılar kollektif iradenin bir ürünü değil, daha çok tekil örnekler haline gelebiliyor. Bu alanda yaşadığımız sorunları aşma konusunda azami bir çaba sergilememiz gerektiğini düşünüyorum.

Bir de genç yoldaşlarla yürüttüğümüz ilişkide hata yapıyoruz, öğretmen-öğrenci ilişkisi kuruyoruz. Öğreticinin kendisinin de öğrenmeye ihtiyacı olduğunu hiç hissetmiyoruz. Bu, kitle çalışmasında da sınıf çalışmasında da böyledir. Biz sınıfa bir şeyler öğretmeye gidiyoruz, ama kitlelerden, kitle hareketinden öğrenmeyi de başarabilmeliyiz. Öğrenemediğimiz koşullarda, ne onları ne de kendimizi dönüştürebiliriz. Onu en ince ayrıntılarına kadar kavramak, ancak onun içerisinde yaşayarak, havasını teneffüs ederek, orada deneyim kazanarak olur.

Biz bugünkü düzeye biraz da kafayı vura vura öğrenerek geldik. Yani öyle saf, pürüzsüz, deneyip yanılmadan, elimizdeki ideolojik perspektifle sınıfa gidip, gerçekten tümüyle olumlu sonuçlar alabilmemiz mümkün değil. Yıllarca yanıldık, hata yaptık, ama yanıla yanıla, hata yapa yapa da öğrendik.

İleri kadroların dönüşümü temel önemde bir sorun

Tuna: Cihan yoldaşın da konuşmasında belirttiği gibi , on yıllık örgütsel süreçlerimiz içerisinden süzülüp gelen bir kadro birikimimiz, bir omurgamız var. Kongre sonrasında görev ve sorumluluklarını yerine getirebilecek bir yapıya ulaşmak demektir bu.

Bu örgütsel omurga aslında kendi içinde bir kazanım değil. Bu kazanıma, tam da politik süreçlere müdahale üzerinden, örgütsel süreçlerimizdeki sorunlara müdahalede bugüne kadar ulaştığımız açıklıkların ışığında yeni bir düzeye erişmek üzerinden bakmak gerekir. Komisyon metni de zaten örgütsel sorunlarımıza politik yönleriyle dönüp bakıyor, bu çerçevede örgüt alanının özerkliğini tespit ediyor

Ama bu noktadaki açıklığımızın sorumluluklarımızı hayata geçirme konusunda bir rahatlığa dönüşmemesi gerekiyor. Zira bizim karşımızda artık daha büyük bir sorumluluk var. Bu sorumluluk, örgüt omurgasının pratikte büyük bir devrimci enerjiyi açığa çıkarmasıyla karşılanabilir. Doğal olarak kongre platformu aynı zamanda, örgüt tartışmaları vesilesiyle burada sağlanan açıklıklarla beraber, mevcut kadroları bu değerlendirmelere kazanmak, bunların hayata geçirilebildiği koşullarda nelerin başarılabileceği konusunda bir kavrayış geliştirmek anlamına geliyor. Aslında bir kongrenin/konferansın oynayacağı temel örgütsel rollerden biridir bu.

Biz 3. Konferans'ta şöyle bir değerlendirme yaptık: '94'de "'94 Dönemeci" iddiasında bulunduk. Fakat pratikleştirme sürecinde karşımıza sorunlar çıktı. Bu sorunlar dar teknik tedbirlerle değil, politik müdahalelerle çözülebilirdi ancak. Sorun, aksayan bir İK'yı (somutta İstanbul il komitesini) feshetme sorunu değildi. İK'nın yaşadığı sorunların ve çözümlerin, bunları aynı yakıcılıkta bir sorun olarak yaşamayan alanlar için de genelleştirilmesi ve partiyle aradaki mesafenin tüketilmesi için toplam bir açıklık haline getirilmesiydi. 3. Konferans bunu başardığı ölçüde de, partiye giden yolu güvencelemiş oldu.

Kuşkusuz bu dar anlamda kadroların görevler konusunda bir kavrayışa kazanılmaları sorunu değil. Bir yandan da sizin temel çalışma alanınız olan sınıf hareketi, toplumsal hareket üzerinden bu sorunları aşmanızı hızlandıran ya da yavaşlatan nesnel faktörler var. On yıllık parti inşa faaliyetinin ağır tempolu bir süreç olarak yaşanması, sınıf hareketinin sancılı gelişimiyle de doğrudan bağlantılı.

Ama sorunun diğer yanı, öznel alanla, devrimci enerjiyi, örgütün toplamında müdahale gücünü açığa çıkarmakla ilgilidir. Bu ise kadroların dönüştürülmesi sorunudur. Buradan bakıldığında, bir yanıyla, bizi partiye getiren politik açıklıklar ve kongremiz üzerinden güvenle bakabileceğimiz bir kadro tipi var. Ama öte yandan da dönüşümde sürekli problemlerin yaşandığını, kazandığımız kadar döktüğümüz insanlar olduğunu görüyoruz. Bu sorunla ilgili, "burada aksadığımız yanlar ne?" diye, döne döne tartışıyoruz. Burada aksama alanlarına müdahalenin toplamında bugün geldiğimiz yere, güvencelerimize vurgu yapmaya çalışıyorum.

Dün biz herhangi bir sorunla, örneğin kadın sorunuyla ilgili tartışma yaparken şunu söylüyorduk; bu soruna ilişkin politikaları hayata geçirdiğiniz ölçüde, bunun örgüt güçlerini de kazanırsınız. Özgül sorun üzerinden size ilgi duyan kesimleri politik çalışmanıza, daha ileri unsurlarını ise örgüt çalışmanıza kazanırsınız. Böylece yeni güçler kazanmakla kalmazsınız, kendi güçlerinizi de dönüştürüp yetkinleştirme olanağı bulursunuz.

Daha önce şöyle bir tartışma yapmıştık. Bizim bölge örgütlerimiz mahalli alanda politik önderlik yapmak sorumluluğuyla yüzyüzedir. İstanbul'un altındaki bölge örgütleri, başka yerlerdeki İK'lar kadar önemlidir. Bölge organlarımız bir yandan her günkü dar teknik işleri yapmakla yüzyüzeler. Bizim sınıfa yönelik genel bir seslenme faaliyetimiz, topluma yönelik genel bir seslenme sorumluluğumuz var. Organlardaki yoldaşlarımız bir yandan yazılarını yazacaklar, bir yandan gidip afiş asacaklar. Ama aynı zamanda bizim tablomuzun içerisinde fabrikalarda da çalışmak zorundalar. Bu yalnızca onların işçileşmesi açısından gerekli değildi. Sınıfın dışında olduğumuz yerde, fabrikaların içerisine girmek özel bir önem taşıyordu. Bu geçtiğimiz dönemde vazgeçemeyeceğimiz bir adımdı. Ama geldiğimiz yerde daha geniş olanaklara sahip olduğumuzu düşünüyoruz.

Gelinen yerde tek tek kadroların değil, toplamda örgütün sıçrayıp dönüşmesi gerektiğini söylüyoruz. Tüzük bu konuda attığımız adımın bir güvencesi. Eleştirilerde, tek tek insanlara yönelik olmanın ötesinde böyle bir yan da var. Kollektiviteye yaptığımız vurgular, kadrolarımızın dönüşmek açısından daha geniş olanaklara sahip olduğunu gösteriyor. Böyle bir tablo içerisinde insanlar dönüşümde politik çalışmanın kritik önemini görebilme olanağına sahip olacaklar. Dışa yönelik faaliyetimizin genişliği ve politikalarımız üzerinden dışarıdan güç kazandığımız ölçüde, örgütsel müdahalelerimizin siyasal-örgütsel anlamını, en basit güvenlik sorununun ne kadar önemli hale geldiğini kavratmamız kolaylaşacak.

Güvenlik, disiplin vb. konulardaki eğitimi hem yayınlar üzerinden, hem de hayatın içerisinde yapmak zorundasınız. Güvenlik sorununu çözebilmek için, bir yanıyla yatay ilişkileri ortadan kaldıran örgütsel tedbirler alırsınız. Ama bir yanı da örgütün kendine yeterli teknik altyapıyı kurabilmesidir. Bir bölge örgütü buna sahip olabildiği ölçüde gereksiz randevu trafiğinden de kaçınacaktır.

Metinde örgütle politika arasındaki güçlü bir bağ kuruluyor. Bu açıklık hem bizim için bir güvencedir, hem de örgüt sorununda çubuğu nereye bükeceğimizi göstermektedir. Kongre sonrasında hem kongrenin açıklıkları üzerinden bir eğitim ihtiyacı, hem de yaşamın içerisinde eğitilmesi gereken güçlerimiz var. Bu noktada sorun, kongre delegasyonu başta olmak üzere, onların çevresindeki kadro ve militanların ne düzeyde kazanılacağı ile bağlantılı.

Ben Semih yoldaşın konuşmasına bir kayıt düşülmesi gerektiğini düşünüyordum. "Yukarıdan birileri hep aşağıyı eleştiriyor" vb. diyor. Bu tablo bizim gerçekliğimizi tam yansıtmıyor. Ya da olduğu kadarıyla biz bunu hep mahkum ettik. Bizim 3. Konferans'ta geldiğimiz yer, ileri kadrolar sorunu üzerinden ve somutta bir kentin İK'sı üzerinden tartışılıyor. Bence şimdi de öyle! Biz mesafe aldık, geldiğimiz yerde sorun artık ileri kadrolar sorunundan daha geri plandaki kadrolar sorununa kaydı, diyemeyiz. Biz döne döne yeniden yönetici kadroları, onların eksikliklerini tartışıyoruz. Müdahalenin öncelikle buradan yapılması, bunun giderek aşağıya doğru yayılması gerekir diyoruz. Disiplin sorununa da, güvenlik sorununa da, fabrika ya da bölge çalışmasında faaliyetin başarısı sorununa da, böyle bakılmak durumunda. Bu alttaki kadroların sorumluluklarını atlamak anlamına gelmiyor. Ama bu sorun da böyle bir temel üzerinden aşılabilir. Vurgulanan nokta bu.

(Devam edecek...)

Organ yaşamının sorunları

Yaşar ŞEN

En genel çerçevesiyle kurumsallaşma/ organ komünist partinin vazgeçilmez yapılanmasıdır. Parti öncesi tarihimiz bu alanın çeşitli sorunlarıyla doludur. Kadro ve kurumsallaşma birbirinden ayrılamayacak kadar içiçedir. Birinde yaşanan tıkanma dolaysız biçimde diğerlerini etkilemektedir. Partinin ideolojik kimliği kadroları şekillendirdiği ölçüde, kadrolar da partinin ayağını yere basmasının, ete kemiği-bürünmesinin dolaysız vasıtalarıdır. İşin özü gereği organlaşma, içiçe geçmiş bir dizi faktörlerden bağımsız tartışılamaz. Ama partimizin köşe taşlarını yerli yerine oturttuğu düşünülürse, genel çerçevesinden çok somut ayrıntıları irdelemek daha işlevsel olacaktır.

Organlarda ideolojik kimlik

Mahalli önderlikler ya da alt birimlerin özü gereği ideolojik kimliğin taşıyıcıları olmaları gerekir. Bu alanda yaşanan ya da yaşanmış sorunlar ve zorluklar, mücadelenin ihtiyaçlarındaki çeşitlenme karşısında her dönem farklı biçim ve düzeylerde önümüze çıkacaktır. Ancak bu ideolojik kimlik meselesi parti basınımızda, konferans belgelerinde net bir biçimde ifade edilmesine rağmen, geçmişte kadro ve sempatizanlarımızın algılama tarzlarında tekyanlılığın birçok örneğiyle karşılaşmışızdır. Marksist-leninist klasiklerinin ya da parti basınının "anlaşılması" kadro olmak için yeterli görülebiliyordu. Oysa ideolojik kimlik, soyutlama düzeyindeki gelişmişliğe indirgenemez. İdeolojik kuvvet, devrimci militan kimlikte sağlamlıktan, özveri inisiyatif, yaratıcı çaba, iradi savaş, proletaryanın dönemsel davranışları karşısındaki sezgisel refleksten bağımsız algılanamaz.

Kurumsallaşma herşeyden önce bir nitelik sorunudur. Teknik tarzda birkaç yoldaşın biraraya gelmesi organlaşma için yeterli midir? Sorunların arka planında yatanlar nelerdir? İç bütünlüğü, devrimci bir iç yaşamı sağlayamayan organların hedef kitleyi örgütleyebilmeleri mümkün müdür? Proletaryayı örgütleme çabası, organların verili açmazlarını aşmanın temeli midir? Toplumsal hareketteki durgunluk, organların açmazlarını derinleştirmez mi ya da işlev daralmasına neden olmaz mı? Bu ve buna benzer birçok soru gündeme gelebilir. Aslında bu sorunların cevaplarım parti basınımızda, özellikle 3.Genel Konferans tartışma tutanaklarında bulabiliriz.

Teknik tarzda biraraya gelmek organlaşma için yeterli değildir. Tam da bu biraraya gelişlerle birlikte sorunlarda başlar. Kuşkusuz organ sorunu, sınıf ve kitle mücadelesine müdahale düzeyinden tümüyle bağımsız tartışılamaz. Ama ona da indirgenemez. Bu ince bağı ve özerkliği gözetmemiz gerekiyor. Kuşkusuz kimi dönemler organ üyelerinin kısır tartışmaları, kitle hareketine müdahale ve diğer pratiklerin yoğunlaşmasıyla birlikte aşılır gibi görünür. Bu yalnızca bir dönem sorunların gizlenmesini, arka plana atılmasını sağlar. Ve bir dönem sonra yeniden gündeme gelir. Bu tarz pratikleri sıkça yaşamışızdır geçmişte.

Neydi bu anlaşmazlıkların sebebi? Kollektif bütünlüğümüzü zedeleyen, ona ket vuran neydi? Bugün dönüp baktığımızda kişiliklerin şekillendiği toplumsal sistemi görürüz. Adanmışlığı ete-kemiğe büründürmenin öylesine zor bir süreç olduğunu; yaşamın öğretici rolünü görmedeki yeteneksizliği; kişisel kaprisleri, bencilliği, "herşeyi ben bilirim"i, çekememezliği; tutkuların ve hırsların sosyalleşme sürecindeki çatışmalarını; gündelik yaşamdaki keskinliğin, uzlaşmazlığın mekanik kavranışını, vb...

Kadrolar arası eşitsizlik

Ortak idealler etrafında biraraya gelen yoldaşlar topluluğunda, bu davayı

içselleştirmedeki yetersizlik alt ya da üst organların şekillenmesinde önemli bir rol oynar. Hatta bu en üst organlardan en altına kadar yaşanabilir. Militanların düzenden kopuş düzeyleri, organ içi yaşam için çok önemlidir. Daha farklı bir ifadeyle, kadroların gelişmişlik düzeyleri, organların düzeyini de belirler. Düzen kişiliğinin birçok davranış refleksini bu alana yansıması, organ faaliyetini ve bütünlüğünü sürekli sekteye uğratır. Aynı sınıfsal kökenden gelinse bile durum pek değişmeyebilir. Kadrolar arası eşitsizlik deyince akla yalnızca deneyim ve ideolojik birikim gelmemelidir. Yaşanılan toplumsal çevreden alman birçok özellik bu eşitsizlikte önemli bir rol oynar. Ama her koşulda bu eşitsizlik olumsuzluk anlamına gelmez. Kimi durumlarda özellikle oturmuş organ faaliyeti için yolaçıcı bir zenginliğide ifade eder. Bozucu etkileri bertaraf etme gücünün yeterliliğine de bir işarettir bu. Ama bizi ilgilendiren daha çok yeni kurulan organlar ve sorunları olduğu için, şimdilik çubuğu bu tarafa bükmeyi gerekli görüyoruz.

Kadrolar arası eşitsizlik organ faaliyetinde tıkanmaya nasıl yol açar? Birimlerdeki kadroların sorumluluklarıyla, kendileri düzeyleri arasındaki mesafe ve yetersizlik tıkanmada rol oynar. Mesela, organ içi alan bölüşümünde siz yoldaşınızı bir alana yönlendirirsiniz, fakat yönlendiren yoldaşların da bu alana yönelik deneyim ve birikimleri yoksa ya da politik bakışta zayıflık varsa, alana yönlendirdiğiniz yoldaş herşeyi sıfırdan öğrenmek zorunda kalır. Öğrenme sürecinin uzaması organın oturmasını zaafa uğratır.

Gelinen sınıfsal kökenlerin kimi davranışları ve eğilimleri bir zenginliğe yol açmadığı oranda, kasılmalara, bütünleşmeyi zedeleyen çatışmalara dönüşebilir. Organ içinde kadrolar arası eşitsizlik ve mesafede yakınlaşma düzeyi yakalanamadığı durumlarda, bireysel inisiyatiflerin kollektifleşmesi zora girer. Bireysel inisiyatifin kamçılanması, çalışma alanlarına özel bir yoğunlaşma olumlu ve gereklidir. Kollektif organ iradesinin bürokratik ve biçimsel yönden "kollektifleştirme" çabaları, ilgili organ üyelerinin motivasyonlarını zedeler. İsteksiz, gündelik, monoton bir çalışmaya dönüşünü hızlandırabilir. Tersinden, bireysel inisiyatifteki yetkinlik kollektif çalışmaya yedirilemediği durumlarda, organ bireycilikten bir türlü kurtulamaz. Ortada "organ" vardır, ama işler bireyler üzerinden yürür hale gelir.

Bireysel inisiyatifle organ yaşamı arasındaki ilişki oldukça hassastır. Dengeleyebilmek de bir o kadar zordur. Militanın kendine aşırı güveni, ben merkezciliği ve kişisel iradeyi organa dayatmasına neden olabilir. Diğer organ üyeleri de bu durumu bertaraf etmek, sıkıntı haline gelmesini engelleyebilecek düzeylerde değillerse, ezilme ya da edilgenlik boy gösterir.

Organların oturması/kitle çalışması diyalektiği

Yukarıda sınıf ve kitle çalışmasına kimi vurgularda bulunmuştuk. Organın özerk yapısıyla onun hedef kitle içinde çalışması arasında doğası gereği organik bir bağ vardır. Bir taraftaki zaaf mesafe alınması gereken tarafı da etkiler. İç bütünlüğü ve devrimci bir iç yaşamı sağlayamayan organların, sınıfı örgütleyebilmeleri mümkün müdür? Kuşkusuz hayır. Asgari düzlemde bir bütünleşme olmazsa olmaz koşuldur. Bunu başaramayan organların başarıları geçicidir, çalışmanın kalıcı sonuçlar üretmesi mümkün değildir. Ama iç bütünlüğü tümüyle sağlama almak da, sınıf ve kitle çalışmasından bağımsız algılanamaz.

Ama sorunun çözümü asla gündelik dar pratik de değildir. Sınıf ve kitle çalışmasını darlığa hapsetmemek gerekiyor. Bu yalnızca sorunları erteleyeci bir etki yaratır. Ve belli bir anda yine boy gösterir. Sınıf ve kitle çalışmasının kalıcı çözümü, sınıf çalışmasının sorunlarını pratikte algılama ve kitleyi dönüştürme çabasında yatar. Özellikle komünist partisinde organ sorunu, proletaryanın örgütlenme çabalarından bağımsız kavranamaz. Organ ve çalışma alanları üzerine sağlam bir bakışımız yoksa, sınıf çalışmasının organize edilmesinde açıklık ve ataklık yoksa, çalışmanın amatörlüğü, organın amatörlüğüne denk düşer.

Ayrıca sınıf ve kitle çalışmasında gösterilen tüm performansa rağmen istenilen sonuca ulaşamamak, organın işlevlerini bir biçimiyle sınırlama riski yaratır. Yeni kurulan organların çalışma alanlarındaki isabetsiz ve

yanlış tercihler de bu daralmada etkili olur. Mesela bir yerel organı ele alalım. Çalışma yürüteceği alana yönelik hem genel hem de özgül perspektifleri var. Hangi fabrikalara nasıl müdahale edileceği noktasında asgari bir bakış da var. Ama pratikte adım atmada zorlanıyor. Herşey açık, ama nasıl bir başlangıç yapılacak? Pratikteki tutukluk ve atalet, organın işlevlerini dumura uğratmaya yeterlidir. Bu tutumun birçok nedeni olabilir. Devrimci damarda zayıflık, pratik çalışmada deneyimsizlik, edilgen kişilik, kendiliğindenciliğe gösterilen eğilim vb. Böyle durumlarda organ içinde çatışmalarda bel vermeye başlar. Ama alana ilişkin yapılamayanlar üzerinden değil, bireyselleşerek, kişisellik alanında boğularak...Ya da somut çalışma alanlarında fiziki temasta bir ilerleme yoksa, organların düzenli toplantıları, genel sorunların tartışıldığı ama somut çalışma noktasında organ üyelerinin suskunluğuyla geçer. Organ toplantılarında somut çalışmanın sorunlarına ne kadar az zaman "ayrılıyorsa", organ da o oranda "az" çalışıyor demektir. Çalışmanın sonuçlarındaki başarıdan bağımsız olarak bu böyledir.

Organ toplantıları sorunu

Organ toplantılarında dinleyici-pasif rol yaşanan bir sorundur. Hepimizin bildiği bir örnek vardır. Televizyonlarda yoksul kökenli bir çocuğa mikrofon uzatıldığında o çocuk utanır, sıkılır, başını yere eğer, yutkunur, konuşamaz. Ama küçük-burjuva ya da daha üst katmanlardan bir çocuk, koca bir adam gibi çok rahat davranır. Organlarda da alt sınıflardan gelen yoldaşlar, soyut düşünmede, ifade etmede daha "başarısız"dır, pratiğe aşırı yatkınlık soyutlama ve muhakeme yapmayı zayıflatıcı etki yaratır.

Organ toplantılarının hangi ihtiyacın ürünü olduğunu kavrayıp içselleştiremediğimiz ölçüde, "şu toplantı bitse de kurtulsak" diye düşünürüz. Dinleyici-pasif rol, organ bileşimlerindeki eşitsizliğe de bir göstergedir.

Organ toplantılarına hazırlıklı gelmek ne demektir? Herşeyden önce parti yayınlarının, dönemsel yaklaşımlarının irdelenmesi, merkezi taktiklerin, değişimlerin anlaşılması, rahat bir tartışmanın yapılabilmesi... Ama genelde yaşanan sorun periyodik yayınlardaki temel yazılar üzerine ayrı ya da farklı bir düşünce yoksa irdelenmesinin ihtiyaç olmaktan çıkması gibi bir durumla karşılaşırız. Üstünkörü bir değerlendirmeyle atlar geçeriz. Kuşkusuz illa da ayrı ve özgün düşünceler olmalıdır gibi bir yaklaşım doğru değildir. Ama merkezi yayınların eksiğini, fazlasını, yanlışlarını ya da zenginleştirici düşünceleri ortaya koyabilmek, öncelikle yayınların iyi irdelenmesini, kafa yorulmasını gerektirir. Merkezi genel ya da taktik politikalar kavranamadığı ölçüde yerel-özgül politikalar ve pratikler savrulmaya daha yatkın hale gelir.

Organ toplantılarında masaya yatırmamız gereken diğer bir alan, bölge ya da ilin sorunlarını tartışmaktır. Faaliyetin aksadığı yönler nelerdir? Şu alanda nasıl çalışırsak başarılı olabiliriz? Şu fabrikanın sorunları şunlar şunlar, nasıl müdahale anlamlı olur? Dağıtılacak bir bildiri erken mi, ters teper mi? Mevcut işçi ilişkilerimizin durumu nedir? Son soruya verilen cevap kestirme ve kısacıktır; "Politik yönden çok zayıf!" Oysa işçi ilişkilerini çok iyi tanımalı, bütün yönleriyle anlamaya özel bir eğilim duyulmalıdır. Kişilik özellikleri nedir bu işçinin. Abartıcı mı , yalancı mı, pasif mi, atak mı, paylaşımcı mı, fedakar mı, ev yaşamı nasıl, gündelik hayatı nasıl, mücadeledeki samimiyeti, zaafları, yayınlara ilgisi vb. daha birçok ayrıntı, illegalite zedelenmeden anlaşılabilmelidir.

Öte yandan, sendikalarla ilişki düzeyimiz nedir? Olumsuz tavırları nasıl boşa çıkarırız, temsilcilere karşı davranış tarzı, reformist partilerle ilişkisi olan işçi ya da gençlerle ilişkiler nasıl olmalıdır? Gençlik ya da semt çalışmasının pratik sorunları, ilişki geliştirmede taktikler neler olmalıdır? Kamu emekçilerinin sorunları ve müdahale biçimleri, tek tek ilişki geliştirmek ve süreklileştirmek için yapılması gerekenler vb... Tüm bunlar organ toplantılarında somut bir biçimde tartışılması gereken sorunlardır.

Yayın organlarına yazı yazma sorumluluğu, tüm yoldaşlardan önce organ üyelerini bağlar. Ama sürekli bir aksama alanıdır bu. Sorun yazılacak bir şeylerin olup olmamasında değildir. "İhtiyaç hissetmek" bir söz kalıbı değildir. Ne kadar tekrarlanırsa

tekrarlansın, kadro bu ihtiyacın altında "ezilmiyorsa", ihtiyaç hissetmede sorun yaşıyor demektir. Toplam bir zayıflığın kendisini farklı bir alanda hissettirmesi demektir. Ayrıca yazılanları tekrar etme korkusunun ve gereksizliğinin bunda etkisi olduğunu ekleyebiliriz. Yerel önderlikler mesafe katetmediği ölçüde, geneli tekrarlayan yazılar yazması da zorunlu bir sonuçtur bir bakıma.

Alt/üst organ ilişkileri

Alt ve üst organ ilişkileri ya da yerel organların merkezle ilişkilerine de değinmek istiyoruz. Yerel organlar, il düzeyinden başlayıp daha alt bölge ya da kimi çalışma alanlarına doğru genişleyen inisiyatiflerdir, toplam organizmanın parçalarıdır. İnsan organizmasındaki organlar gibi biri olmaksızın diğerinin çalışabilmesi mümkün değildir. Alt çalışma birimleri, kitle ve yığın hareketini sürekli teneffüs eder. Onların yaşamındaki tüm alt-üst oluşların canlı tanıklarıdır. Emekçi kitlelerle sıkı ilişkiye sahip, kitlelerin ruhhalindeki gel-gitlerin en fazla yansıdığı militanlar bu alandadır. Somut yaşamak somut düşünmeyi dayattığı ölçüde, gündelik pratik ve koşuşturmaların, anı kurtarma ve başarılı olabilme uğraşının nihai hedefi perdelediği ya da "ihtiyaç olmaktan çıkardığı" sorunlarda sıklıkla bu alanda karşılaşırız. Toplumsal atalet özellikle bu tarzı etkilemektedir.

İl örgütleriyle alt organlar arasında yaşanan sorunların nedenleri ise farklılık arzetmektedir. Üst organ ya da il örgütü, alt çalışma organını geliştirmede, ona önderlik etmekte yetersizse, bir sorun alanı kendiliğinden ortaya çıkar. Kendiliğindencilik bir "çizgi" gibi sarar. Kim ne kadar iş yapıyorsa kârdır mantığıyla hareket edilir. Alt organda önderlik edemeyen komite kendi içinde problemlidir zaten. Bileşiminden deneyimin eşitsizliğine, kişisel çekişmelere kadar... Önderlikten kastımız ideolojik-manevi otoritedir. Alt organlardaki yoldaşların ideolojik eğitimleri, bölge ya da birim çalışmalarında taktiklerin somutlanması, sorunlarını çözmede yoldaşça tutum vb. çok önemlidir. Yazı yazmadaki zorluklarını aşmada çeşitli yöntemler geliştirilmeli, alt organdaki yoldaşlarla belirli periyotlarla görüşürken mekanik ve biçimci tutumdan uzak durulmalıdır. Aslında üst organın öğretme süreci aynı zamanda öğrenme sürecidir. Yılların deneyimini taşımayan üst organlar için daha da geçerlidir bu söylenenler.

Alt organlarda ortaya çıkan federatif davranışlarında tek bir nedeni yoktur. İl örgütünün yönetme ve yönlendirmedeki zayıflığı, bu davranışı güçlendirir. Alt organ, kendi çalışma alanında gösterdiği yaratıcılık ve performans, kendine aşırı güvenden dolayı "başarı sarhoşluğu"yla kendisini dayatma psikolojisine girebilir. Alt organlarda gösterilen başarı, kimi zaman üst organlardaki kimi yoldaşları "rahatsız" eder. Kendi kapasitesinden daha ileri bir düzey, kendilerini sıkıntıya sokabilir. İl örgütü ya da komitesinin biçimsel yasakçı tutumları iradesini kurumsal gücünden alma eğilimleri, federatif davranışları besler. Federatif davranışları sergileyen alt organlar özgüvenin, yaratıcılığın, ataklığın en zayıf olduğu birimlerdir. İnisiyatif yoktur. Söylenenleri günübirlik en az enerjiyle yerine getirmeye çalışırlar. Oysa çalışma alanlarında ciddi performans sergileyen organlarda (ideolojik ve pratik alanda) sorgulamacı eğilim ağır basar.

Fedaratif tarz, kendi çalışma alanındaki güç ve sorunlar üzerinden bakar herşeye. Sınıf mücadelesinin ihtiyaçları, partinin çalışma alanlarının genişliği gibi daha geniş konjoktürden bakmaya gündelik pratiğinde daha az eğilimlidir. Onun önünde somut çalışma alanı olan X fabrikasında neler yapılabilir, nasıl güçleniriz, kendi bölgesindeki kamu emekçileriyle ilişkileri nasıl geliştiririz, gençlikle ilişkileri nasıl güçlendiririz, dağıttığımız bildiriyi öncelikle hangi semtlere ulaştırmalıyız vb. sorunlar daha önceliklidir. Kuşkusuz burada bir yanlışlık yoktur. Yerel önderlikler tam da bu alanın sorunlarına cevap verebildikleri ölçüde anlamlıdır. Yeter ki daha geniş bakabilme refleksini yitirmeyelim.

Federatif davranış ya da eğilim, merkezi politikaların hayata geçirilmesini ve örgüt yaşamındaki hiyerarşik yapıyı bozduğu ölçüde tehlikeli ve risklidir. Ama inisiyatifteki aşırı yetersizliğin yaşandığı bir dönemde yerel alandaki inisiyatifin güçlenmesi anlamına gelecekse bu, belli ölçülerde daha rahat

davranabilmeliyiz. Nasıl ki genel toplumsal hareket kadrolarda sarsıcı etkiler yaratırsa, alt organların güçlenmesi üst organları da "sarsar." Onu denetleme, motive etme sorumluluklarına daha bir sarılmasını gündeme getirir. Ayaklarının yere basmasını sağlar. Zorlayıcılık ve motivasyon ihtiyacı dayattığı ölçüde, tüm kurumların silkelenmesi anlamına gelir.

Alt birimlerin olmadığı il örgütlerinde durum daha farklıdır. Birçok işi birlikte yapma zorunluluğu, alt çalışma birimlerini oluşturmak için verilen emek, alt birimlere karşı daha hassas olmayı getirir. Aşırı sabırlı olmayı öğrenirsiniz, tek bir değeri bile yitirmemek için yoğun bir çaba harcarsınız. Yoldaşlarınızı daha yakından tanımanızı zorunlu kılar bu durum.

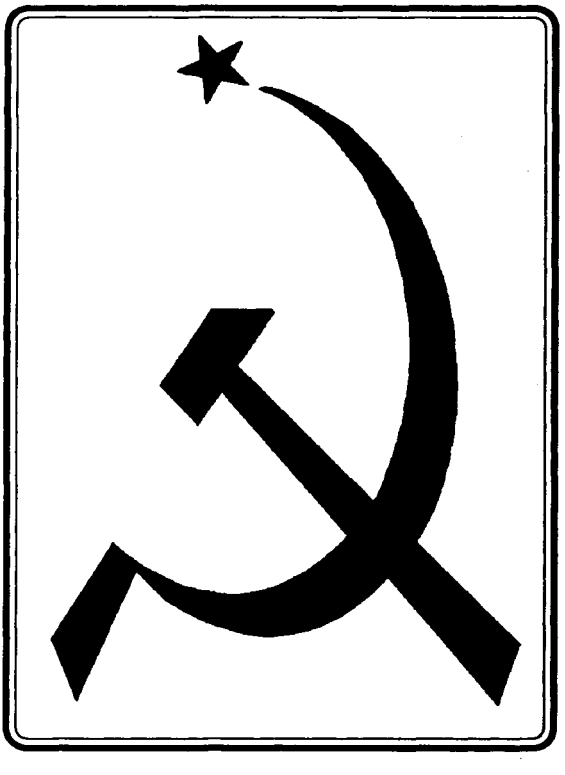
Sınıf ve kitle çalışmasında fazlasıyla geliştirdiğimiz, tabanda niceliğimizin arttığı bir dönemde müdahale biçimiyle, bugünü birbirine karıştırmamak gerekiyor. Gövde genişledikçe organizasyon hem daha zordur, hem de sorunlar çeşitlenir. O dönemde alt çalışma birimlerinin denetimi daha değişik olabilir.

Mesela bir alt çalışma birimi düşünelim. Kendi çalışma alanında yaratıcı ve enerjik. Kendi alanlarına yönelik bildiri, broşür, bültenler çıkarıyorlar. Merkezi taktik politikalarla uyumlu ise bu tarz, çalışmalara aşırı müdahalecilik ters teper, motivasyonu zedeler. Müdahale nereye yapılmalıdır? Soruna nasıl yaklaşılması gerekir? Taktik müdahalede nelere dikkat edilmesi, bültenin somutta nasıl bir ihtiyaca cevap vermesi gerekir? vb. Yani müdahale bakış tarzına olmalıdır. Çünkü alt organlar emek verip birşeyler yazıyorlarsa, bu yapılanı biz yaptık düşüncesi, işe daha fazla sarılmalarını, daha enerjik olmalarını sağlar. Sırf kurumsal müdahale (bürokratik müdahale) mantığıyla "pişen aşta bizim de tuzumuz olsun" diye bir yaklaşım içine girersek, alt organlardaki yoldaşlar da "bu kadar biliyorlarsa kendileri yapsınlar" tarzında sağlıksız tepkileri ortaya koyabilirler. Organ ya da yoldaşlar arası ilişkilerde en önemli müdahale aracımız ikna olabilmelidir. İkna yönteminin dışındaki tüm yöntemler kolaycılıktır.

Organ yaşamında iç illegalite

Son olarak organ içi illegaliteye değinmek gerekiyor. Özellikle alt organlarda pratik çalışmanın kimi ihtiyaçları ya da yarı-legal tarz, organ içinde kimi kurumlar üzerinden kimliklerin açığa çıkması anlamına geliyor. Azami dikkate rağmen bu yaşanabiliyor. Kimi özel sohbetlerdeki ipuçları da kimliği ele verebiliyor.

Alt birimler, özellikle fabrika hücrelerinde illegalite sorunu daha farklıdır. Yatay ilişkiler içerisinde birbirini tanıyan işçilere "illegaliteyi dayatmak" sözkonusu olamaz. İllegalite burada farklı bir işleyişe tabi olur. Hatta hücrenin kendisini fabrikadaki işçilerden gizleyebilmesi de oldukça zordur. Fabrikanın ölçeği büyüdüğü oranda bilinmemek daha olanaklı iken, 200-300 işçinin çalıştığı yerlerde ve hareketsizlik koşullarında açığa çıkma riski daha fazladır. Fabrikada muhalif sesler arttığı ölçüde, durum değişir. Asıl sorun, fabrika hücreleriyle temastaki organ üyelerinin işçilerle ilişkide gizliliğe dikkat etmesidir. Her organ üyesinin hangi fabrikada kimlerin olduğunu fiziki tarzda bilmemesi gerekir. Düşman saldırısı karşısında gösterilecek bir zayıflık, tüm hücrelerin ya da işçi ilişkilerinin açığa çıkması anlamına gelecektir.

Yoldaşların siyasal özgeçmişlerinden...

TKİP saflarında savaşmak istiyorum

1967 yılında X ilinde doğdum. Babam bir dönem bir Avrupa ülkesinde işçi olarak çalıştı. Buradaki çalışma sırasında anti-komünist propagandadan etkilenmiş, özellikle de ahlaki boyutta getirilen karalamalara inanıyordu. Ailem ormancılığın yanısıra tarım işleri ve hayvancılıkla uğraşıyor. (...)

İlkokulu bitirdikten sonraki süreç aynı zamanda kişiliğime de şekil veren süreç oldu. Bu andan itibaren hayatımla ilgili önemli tüm kararları kendim vermeye başladım. Bu ise tek başıma ayaklarımın üzerinde durabilmeyi öğretti. Ortaokul ve lise yıllarında okulun köye uzak olmasından kaynaklı olarak öğretmenlerimin yanında kalmaya başladım. Onlardan kazandığım en önemli iki şeyden biri okuma alışkanlığı, diğeri ise din üzerine kafamda oluşan soru işaretleriydi. Üniversiteyi bitirdikten hemen sonra işe girdim. İş yaşamı benim için önemli bir rahatlama idi. Çünkü okul süresince ekonomik olarak epey yoksulluk çekmiştim. Ama iş yaşamının monotonluğu beni tatmin etmedi. Yeniden üniversite sınavlarına girdim. Hem okula gidip hem de çalışıyordum. Bu süreçte memurların sendikal hareketi başlamıştı. Kendi mantığımla örgütlü yaşamın ve mücadelenin gerekliliğini ve zorunluluğunu kavramıştım. Okuduğum kimi romanlarda devrimci düşünceyle karşılaşmıştım, ama devrimcilerle karşılaşmam sendikal harekete katılmamla birlikte oldu.

Sendikal hareket içinde TDKP'liler ile, okulda ise DS'li ve TKP (ML)'lilerle tanıştım. TDKP'lilerle oldukça yakın ilişkim olmasına rağmen ilişkileri ahbap çavuş ilişkileri ve dedikodu temelinde kurmalarından kaynaklı olarak burada örgütlü olmaktan uzak durdum. Benim için bir arayış da devam ediyordu. Bunun ideolojik-siyasal bir arayış olmadığını, daha çok ilişkiler temelinde baktığımı söylemeliyim. Bu süreçte sendika kuruldu ve kurucu üye oldum. Belirli aralıklarla şube yürütme ve yönetimlerinde yeraldım. Genel kurul delegesi olarak genel kurula katıldım. Sendikal sürecin içinde bulunduğum sürece işyeri temsilcisi olarak görev yaptım.

Bu sırada TDKP'liler aracılığıyla TİKB'lilerle tanıştım. Daha ikinci görüşmemizde niyetlerinin beni örgütlemek olduğunu legal ve illegal yayınlarını getireceklerini söylediler. Bu netlik, kendine ve karşıdakine güven beni etkiledi. Yayınları takip etmeye başladım. Bu kısa süre içinde örgütlülüğe dönüştü. İlk gözaltımı yeni örgütlendiğim bu süreçte yaşadım. Sendika basın açıklamasından gözaltına alınmıştık ve bütün kitlenin tavrı çok iyiydi. Bundan sonra kitle eylemlerinde birçok defa gözaltına alındım. Bu süreçte DSB'nin sağlık alanında merkezi örgütlülüğünde çalışmaya başladım.

'90'lı yılların ortalarında TİKB operasyonundan gözaltına alındım. Buradaki tutumum, devrimci sendikacı olduğum ve herhangi bir illegal örgütle ilişkim olmadığı şeklindeydi. İşkenceye götürülürken hücreden çıkmama, zorla götürdüklerinde ise slogan atarak gitme şeklinde tavır aldım. 16 gün şubede kaldım. Askıya alma, elektrik, tazyikli suya tutma, gözümün önünde bir yakınıma işkence yapma gibi yöntemleri uyguladılar. TV'de gösterilme sırasında teşhir masasının arkasına geçmeyip basına açıklama yapmıştık. Bu tavrımızda Remzi Basalak'm tutumu yol gösterici olmuştu. Tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldım. Bu gözaltından sonra yaptığım işin ciddiyetini daha bilinçli bir tarzda kavradığım söylenebilir. Sistemi en çıplak haliyle tanımış oldum. Artık düzenle olan çelişkilerim, sonuçlarına tepki duymanın ötesinde bilinçli bir yönelime dönüştü. Profesyonel yaşam biçimi olarak devrimciliği seçmem bu gözaltından sonra oldu.

TİKB'nin '94 merkezi operasyonundan sonra daha üst düzeyde görevler almaya hazır olduğumu bildirdim ve buna uygun görevlendirildim. Memur alanında DSB üst

komitesinde de çalışmaya devam ettim. Bu arada aranır duruma düşünce illegaliteye geçtim. Aranır duruma düştüğümde örgütle bağlarım kopmuştu. Kararı kendim vermek durumunda kaldım. Yeniden bağ kurduğumuzda illegal olarak ev tutmuş, yaşamımızı belirli ölçülerde düzenlemiştik. (...) İllegaliteye geçtiğim sırada "tartışma platformu"na dahil edildim. Bu benim kafamdaki örgüt fikrini tümüyle altüst etti. Bu zamana kadar örgüte ve önderliğe sonsuz güven sözkonusuydu. İçinde bulunduğum pratiğin elverdiği ölçüde okumama ve araştırmama rağmen sistemli bir yönelimden yoksundum. Doğrusu bu merak ve istek sorunundan çok koşullarla ilgili bir sorundu. "Tartışma platformu"ndaki düzey, tartışılan konular benim için tam bir hayal kırıklığı oldu. Aslında örgüt kavramının netleşmesi benim için tartışma sürecinde oldu. Bu sürece kadar "Adressiz Sorgular" etkisiyle oluşan "romantik devrimcilik" ve "ütopik örgüt" kavramı ile kafamdaki devrimciliği tanımlayabilirim. Kafamdaki örgüt "mit"inin yıkılmasına rağmen, süreci devrimci kalma kararlılığı ile karşılamıştım. Bu arada birçok soru işareti oluşmuştu. Soru işaretleri örgütsel işleyişte somutlanıyordu. Ama bununla sınırlı değildi. Önderliğe güven noktasında önemli bir sarsıntı yaşamıştım. Marksizm-Leninizmi bilimsel bir yöntem olarak kavrama noktasında marksist-leninist klasiklere yönelmiştim. Birikimimin yetersizliğinden kaynaklı olarak tartışma sürecine öğrenmeyi hedef olarak koyan bir izleyicilik ile katıldım. Yine de pratiğin sınırlayıcılığımdan tümüyle kurtulamadım.

Bu arada bir başka kentte gözaltına alındım. Dört gün boyunca işkence gördüm. Burada ifade vermedim. Aranmakta olduğum bir başka kente getirildim. Burada da 9 gün kaldım. Ciddi olarak aranıyordum ve tutuklanacağım kesindi. TİKB'li komünist olduğumu, onlara hiçbir konuda bilgi vermeyeceğimi söyledim. Burada uzun süre ayakta uykusuz bırakma ve askıya alma dışında yoğun olarak psikolojik baskıya yöneldiler. Bunu papaz, "gelecek açısından kafanda küçük de olsa bir soru işareti bırakmak bizim için kazanımdır" şeklinde açıklıyordu. Tutuklandım. (...)

TİKB cezaevi komitesinde yeralıyordum. TKİP temsilcisi ile ilişkimiz bu süreçte gelişti ve duygusal ilişkiye evrildi. Durumu cezaevindeki TİKB temsilcisine bildirdim. Başlangıçta onaylamamakla birlikte müdahaleci de davranmadı. Ciddi tartışmalara yol açsa da, sorunu bir biçimde aşıyorduk. (...)

TİKB ile ilişkilerimi kopuşa götüren süreç MK'ya bildirildikten sonra gelişti. Burada tartışmalar içerik ve düzey olarak yıpratıcı bir biçim aldı. Dile getirilen suçlamalar ve ithamlar normal sınırlarını oldukça aştığı gibi siyasal zeminden de çıktı. Alınacak tavrın siyasal zeminde politik ve örgütsel olabileceğini belirttim. Getirilen suçlamalar diğer yoldaşı da kapsayacak biçimde devrimci kimliğimi, duruşumu ve bugüne kadar yaptığım her şeyi tartışmalı hale getirecek şekildeydi. Cezaevi komitesinden çekilerek siyasal ilişkilerimi dondurup süreci müdahale talebiyle MK'ya taşıdım. MK kararı, getirilen suçlamaları onaylamamakla birlikte kullanılan yöntemleri onaylar şekildeydi. Bu koşullarda kendimi örgütün içinde varetme koşullarım kalmamıştı. Benim için varolmak, sıradan bir izleyici ya da katılımcı olmak değildir. Varolmak, bütün bilincim ve benliğimle bir bütün olarak sürecin içinde olmaktır. Yürütülen tartışmaların TİKB ile duygusal bağlarımı oldukça zedelediği bir durumda MK'nın aldığı tutum bunu kopardı diyebilirim. Haksız yere getirilen ithamlar ve zora dayalı bir yöntemle duygusal ilişkimi kesmek, hem kendime saygımı yitirmeme neden olacak, hem de kişiliğimi bölecekti.

Eleştirilerim daha çok örgütsel işleyişe ilişkindi. Bir başka örgütten bir devrimciyle duygusal ilişkinin onaylanmaması kabul etmediğim bir politika olmasına rağmen, bu nedenle örgütten ayrılmayı düşünmüyordum. Bunu tartışma düşüncesindeydim. Tartışma sürecinde daha önce de belirttiğim gibi kafamda bir çok soru işareti oluşmasına rağmen, hedefim kendimi geliştirerek çözümün bir parçası olmaktı. Fakat ilişkilerin aldığı biçim içinde yürüteceğim siyasal tartışmalar, TKİP'den etkilenme olarak adlandırılıp peşinen önü tıkanacaktı. Doğaldır ki etkilenmeler de olacaktır ve oldu da. Ama tartışma yöntemi bu tarzda olmamalıdır.

Burada yaptığımız siyasal çalışmalar sırasında komünist parti tarihlerini araştırmıştım. Bu araştırmada birleşik cephe politikası ve iktidarların alındığı ülkelerde devlete yaklaşımın leninist devlet teorisinin tahrifi olduğunu

kavradım. Daha çok Lenin'in eleştirdiği "özgür halk devleti" teorisine uygun bir formülasyonla karşılaştım. Buradan Komitern'in o dönem yürüttüğü politikalara eleştirel bir bakış açısıyla yöneldim. Düşüncelerimi henüz sistemlileştirememiştim. Yoldaşla bu ve benzeri konularda tartışıyorduk. *Ekimler*'de konuyla ilgili yazıları ve *Bağımsızlık ve Devrim* kitabını da okudum. Buralarda kafamdaki soru işaretlerine önemli oranda yanıt da bulmuş oldum. Son dönemde ise Türkiye devriminin içinde bulunduğu aşama üzerinden bir araştırma yürütüyordum. Burada Lenin'in konuya ilişkin kitaplarını okuduktan sonra *Demokrasi ve Devrim* ile *Devrimci Proletarya'ya Yanıt* kitabını okudum. Şu anda 3. Konferans Belgelerini okuyorum, örgütsel işleyiş üzerinden bir kavrayışa yönelmek için. Dergide yayınlanan program üzerine tartışmaları da takip ediyorum.

İncelediğim yayınların TKİP'yi kavramak noktasında henüz yetersiz olduğunun bilincindeyim. Ama incelediğim kadarıyla ortaya konmuş olan düşüncelerle herhangi bir uyuşmazlığım sözkonusu değil. Çıkacak sorunların ise pratik içinde çözülebileceğini düşünüyorum. Bu anlamda da bundan sonraki süreçte devrim ve sosyalizm kavgasına TKİP saflarında devam etmek istiyorum. Bu noktada verilecek her tür sorumluluğu almaya hazırım.

TİKB'den ayrıldıktan sonra bir süre bağımsız kalmayı tercih ettim. Burada belirleyici olan, önümde altarnatif olarak duran TKİP'yi ideolojik ve örgütsel olarak tanımak, bir yanıyla da yoğun ve yıpratıcı geçmiş olan bir sürece dışarıdan bakıp sağlıklı düşünebilmekti. TKİP'nin siyasal (eğitim) çalışmalarına katılmaya karar verdim. Kuşkusuz TKİP ile ilişkilerimi pratik mücadele süreci içinde örmek benim için çok daha anlamlı olacaktı. Şimdi ister istemez cezaevinin sınırlılıkları sözkonusu olacaktır.

Devrimci selamlar.

Y. F.

Ayrışma ve kopma...

(Başlarafı s.36'da)

8) Sırtını küçük-burjuva alanlara yaslayan bir çalışma istediği kadar sosyalizm niyeti taşısın, tekelci sermayenin sınıf egemenliğini aşarak proleter bir sosyalist devrime ulaşamaz. Çünkü her devrim kaynağını ona öncülük eden sınıftan alır ve son tahlilde o sınıf devrime rengini verir.

9) Sonuçta '80 sonrasının zayıf, pek de ne yaptığını bilmeyen devrimci muhalefet tablosu, rengini '80 öncesinden almaktadır. '80 öncesinin devrimci inkarı ciddi bir ihtiyaçtır.

Neden TKİP?

Peki neden işçi sınıfının komünist partisi? Yukarıda yazdıklarım kuşkusuz bunun cevabı olabilecek nitelikte, ama ben burada bir de neden parti sorusuna cevap vererek bitirmek istiyorum.

1) Parti öncelikle bir proleter sosyalist hareketin en üst ifadesidir.

2) Bir krizler ülkesi olan Türkiye yeni bir devrim dalgasına sahne olacaktır. Parti, yeni dönemde üzerinde yaşadığımız coğrafyada işçi sınıfına önderlik edecek tek güçtür.

3) Parti komünist ve devrimci sıfatlarını taşımalıdır. En son hedefi toplumdaki sınıf farklılıklarını ortadan kaldırmak, baskının, sömürünün, köleliğin yokedildiği insanlığın en ileri toplumuna ulaşmak olmalıdır. Devrimci görevi ise, burjuvazinin yıkılması ve iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesidir.

4) "Komünistlere işçi sınıfının bağımsız çıkarlarından başka bir çıkara sahip değildir", komünist işçi partisinin de bundan başka bir amacı olamaz.

5) İşçi sınıfı toplumumuzu bugünkü çürüme ve dejenerasyondan bir devrimle çıkarabilecek tek toplumsal güçtür; tarihsel olarak da, Türkiye'nin güncelliği açısından da.

6) Sonuçta devrim ancak işçi sınıfının önderliğinde başarıya ulaşır. Partinin bu noktada tarihsel misyonu işçi sınıfına önderlik etmektir.

Benim DDÇ çalışmasıyla çatışmam işte bu ideolojik perspektifler ve kritik noktalar üzerinden şekillendi ve netleşti. Şu anda proleter sosyalist devrime inanan, proleter devrim saflarında ve parti yolunda savaşma kararlılığı taşıyan bir komünist olma iddiasıyla duruyorum karşınızda.

A. C./Mayıs '99

Neden Türkiye Komünist İşçi Partisi?

Ayrışma ve kopma süreci

Ben devrimci-demokrat bir hareket olarak nitelendirdiğim; kendilerinin ise köklerini Devrimci Yol ve THKP-C'den aldıklarını ve tartışma sürecinde "bizler devrimci kalıyoruz" sözü ile ÖDP vb.'den ayrıldıklarını belirten, iki yıldır ise *Devrim* dergisi çıkaran ve artık çıkarmaktan öte, Devrim Dergisi Çevresi (DDÇ) çalışması olarak nitelendirebildiğim bir çevreden, proleter sosyalizmi ile devrimci-demokrasinin ayrışması temeli üzerinde koptum. Ayrılma temelde ideolojik bir ayrışma olmakla birlikte, özellikle son süreçte yaşanan birkaç pratik (eylem, şenlik) üzerine duyduğum rahatsızlık ve bunlar üzerinden yaptığım eleştiri-özeleştiri, yanısıra örgütsel bir takım sorunlar da bu ayrışmayı kuşkusuz etkiledi.

Bir geçmiş değerlendirmesi yapmak gerekiyorsa, sanırım ayrıştığım çevreye nasıl katıldığım, hangi süreçte o çalışmanın kadrosu haline geldiğim vb. de bunun içinde değerlendirilecek. Ancak böyle bir değerlendirmeyi yapabilmek için önce birkaç noktaya değinmek zorundayım. Çünkü benim geçmişte bu çevreyle tanışmam, onların beni bulduğu ve örgütlediği bir süreç olarak yaşanmadı.

Devrimcileşme sürecim

Babam işçi emeklisi, çocuklarını inatla okutmaya çalışan, Alevi olmasından kaynaklı tipik Atatürkçü ve CHP'lidir (kuşkusuz bu bir siyasal tavır-perspektif vb. değildir). Kendimi bildim bileli gecekonduda otururuz, aylık gelirimiz vasatın altında. Kısacası, reisi işçi emeklisi olan, "sol"a yakın, çocuklarını Alevi türküleriyle büyüten bir aile.

Bunları anlatmamın nedeni, daha önce de belirttiğim gibi, benim devrimcilikle, sosyalizmle, komünizmle tanışmam, birilerinin beni örgütlemesinden çok ailedeki gelenekten, ve bir yakınımdan dolayıdır. Bu yakınım '92 yılında Sivas'tan geldi, orada okuyordu. Onun gelmesiyle (onun gelmesi, eve kitap vb. gelmesi de demekti), bol bol okuyarak "dünyanın sırrı"na vardık. Daha sonra babamın ve sözünü ettiğim yakınımın ısrarıyla Pir Sultan Abdal Derneği'ne gidip gelmeye başladık. Derneğe gidip gelmemizde Pir Sultan Abdal'ın köylüsü olmamızdan öte bir neden yoktu. O zamanlar dernekte yakınımın da içinde olduğu alternatif çalışma yürüten devrimci gençler topluluğu vardı. O zamanki durumumu şöyle tanımlayabilirim; bir şeyler okuyan, bu düzende kötü birşeyler gittiğini sezinleyen, yakınının ve dernekteki gençlerin peşine takılan, onlara hayran, onlar gibi "devrimci" olmaya özenen, evet kelimenin tam anlamıyla özenen saf bir çocuk! Sanırım bundan ötesi de olmazdı.

Bu dönemden bir yıl sonra, tarihe 2 Temmuz '93 Sivas katliamı olarak geçen gün benim yaşantımda bir dönüm noktası oldu. Dönüm noktası diyorum, çünkü bu tür olaylarda iki eğilim belirir; korkup geri çekilme ya da hırsla ileri atılma. Bu katliamda yakınımı ve orada tanıdığım gençleri yitirmem, bir yıl önceki saflığım yerine önce bir şok, ardından ciddi anlamda bir bilinç sıçraması yarattı. Tabi ki abartılacak bir şey değil bu, o dönemden öncesine göre bir sıçrama.

Bu sıçrama özü itibariyle soyutun somuta inmesiydi. Şöyle ki; kitaplarda altyapı, üstyapı, polis devleti, sermaye, artı-değer, sömürü vb. okuyorsun, ama bunları sadece biliyorsun ve cidden kafanda çok soyut. 2 Temmuz ve sonrası benim için devleti, polisi, faşizmi çok çıplak bir şekilde gördüğüm, Türkiye'deki sömürü düzenini bir anda "keşfettiğim" bir dönemdi. Şunu da kabul etmem gerekiyor; bu dönemde duygusallık doğal olarak çok ağır basıyordu. Nitekim, 2 Temmuz'dan sonra yaklaşık bir yıl, kendimi eve kapatıp boyuna teorik kitap okuduğum ve yakınım ile diğer insanların anılarıyla yaşadığım bir yıl oldu.

Bunun iki nedeni vardı. İlki ve ağır basanı; derneğe gittiğimde (o zaman dernekten başka bir yer bilmiyorum) sürekli katledilen insanları hatırlıyor ve orada duramıyordum. İkincisi ise, kendimi geliştirmek istememdi. Düzenin sadece 2 Temmuz demek olmadığı, oradaki faşizmle babamın şu yaşında kesekağıdı yapıp satmak zorunda kalması arasında mutlaka bir ilişki olması gerektiğinin sezgisiydi.

Sonuçta bu bir yıllık dönem sonunda kafamda genel geçer teorileri netleştirdim, sorunun bir devrim sorunu olduğuna ve bunun için harekete geçmeye karar verdim. Burada olumsuz sayılabilecek olan şudur: 2 Temmuz'un ardından kendimi çok "yalnız" hissetmem; kendi kendime okuyup anlamaya çalışmamın yarattığı kısırlık; evdeki diğer fertlerin bu olay üzerine gerileyip sinmeleri vb... Kafamda netleşen şeyler, Türkiye'nin iktisadi-ekonomik-siyasal durumunun tahlili, iktidarın hangi sınıfın elinde olduğu ve bunun hangi sınıfın öncülüğünde devrileceği, nasıl bir devrim programı, perspektifi, stratejisi ve taktikleriyle devrimin ilerletileceği vb. değildi kuşkusuz. Daha çok, bu memlekette ezenler-ezilenler var, sömürenler-sömürülenler var, bunlar kesinlikle uzlaşamaz, sorunu ancak ve ancak ezenlere ve sömürenlere karşı bir devrim çözer gibi çok eksik, ama bir o kadar da iyiniyetli ve samimi bir tutumdu.

Genç Umut ve DDÇ'ye katılış

Mayıs '94'te Genç Umut (GU) ve nihayetinde DDÇ ile tanıştım. GU ile tanışmadan önce verdiğim karar üzerinden, bu çalışmaya inatla ve kararlılıkla yaklaşmam ve bu çalışmanın bir üyesi olmam zor olmadı. Bu çevreyle birlikte hareket etmemde ve '95-96 yılında bu çalışmanın ileri bir militanı olmamda, o dönemin ve toplumsal muhalefet hareketinin de büyük payı vardı kuşkusuz.

'95-96 yılı ülke çapında özelleştirme uygulamalarının arttığı, eğitimde özelleştirme saldırısının hız kazandığı ve buna karşı özellikle gençlik çalışmasının yükseldiği bir dönemdi. 20 Ekim '95'de başlayan üniversite eylemleri birçok üniversiteli ve liseyi sokakta birleştirmişti. Gelişen sürecin ideolojik-politik temeline bakılmaksızın sadece eylemler üzerinden değerlendirme yapıldığında, o dönemde gerçekleşen kitlesel, meşru ve militan öğrenci eylemleriydi. Diğer yandan GU çalışması liselerde ciddi anlamda güç kazanıyor ve dönemin sonunda azımsanmayacak bir kitleyle şura eylemi yapabiliyordu. DDÇ'nin diğer bileşenleri de özelde Halkevleri olmak üzere demokratik kitle örgütlerinden güç alarak Ankara Demokrasi Platformu (ADP) ve ardından 14 Nisan, 14 Aralık vb. eylemleri örgütlüyordu. Bugünden bakıldığında görülen şu ki, DDÇ topluluğu bu eylemlikler sürecinin ardından, "tartışma süreci"nden sonra yaşadığı ayrışmayı "ete-kemiğe büründürdü". Kendini bu dönemde "toparladı" ve bu dönemin sonunda ('97) dergi çıkarmaya başladı (ve ne yazık ki geçen iki yılda dergi çevresi olmanın ötesine gidemedi). Bu arada yaşanan olumlu gelişme ise, bu çalışmanın militanların hiç değilse bir kısmının bu dönemde kendi kabuklarını kırmaları, biraz daha olgunlaşan, bilinçlenen, devrimcileşen bireyler haline gelmeleridir.

Evet, gerçekten de kitlesel, meşru, militandı öğrenci gençlik hareketi. Peki sonrası? Çok uzun zaman sonrası da değil, '95-96 öğretim yılının sonrası? Sokaklara dökülen binlerce gence ne oldu? Nisan '96 operasyonundan sonra yaşanan ciddi polis saldırıları karşısında gerek kitlesel, gerekse politik anlamda savrulma yaşadı öğrenci gençlik ve DDÇ'nin çalışmaları. ADP fiilen feshedildi (zaten artık adından başka bir şey yoktu). GU ciddi bir kan kaybı yaşadı, vb., vb.

Son süreçte DDÇ, toplumsal muhalefetin krizine ilişkin yazılarla bu süreci tanımlamaya, yenilginin nedenlerini aramaya çalıştı. Ancak, "20 Ekim süreci neden böylesine evrildi"? sorusu hala kafalardaki muğlaklığını koruyor.

Sorgulama süreci

İşte benim bu çalışmadan ayrışmamın kökü bu döneme dayanır. Artık birkaç eylem üzerinden "çok kitleseldik, çok iyiydik, hoştuk" gibi günü kurtaran değerlendirmelerden öte, yaşanan sürecin ideolojik-politik bir değerlendirmesini yapmak gerekiyordu. O kadar kitleselleşen bir öğrenci hareketinin ya da toplumsal muhalefet hareketinin gerilemesi, sadece polis barikatıyla açıklanamazdı. Eğer ki yarını, yarının getireceklerini, politikasını vb. doğru saptamak istiyorsak, devrimci bir hareket

olarak yaşanmış süreci her açıdan köklü bir değerlendirmeye tabi tutmamız gerekiyordu. Bir yerde hata olduğunu herkes kabul ediyordu. Fakat yaşanan süreç dürüst ve devrimci bir eleştiriye tabi tutulamadı. Bu yolların ayrılmasını getirdi.

DDÇ olarak 97'de şu noktada anlaşmıştık; bugün somut toplumsal gerçekliği günümüz sınıflar mücadelesi pratiği içinde, bu pratiğin devrimci bir yola kanalize edilmesi amacına bağlı olarak tahlil etmeye, bu çözümlemeyi hayatın her alanında devrimci eyleme dönüştürmeye yönelen devrimci inisiyatifler oluşturmaya ve bu inisiyatifleri giderek derinleşen bütünsel bir politik platform üzerinde devrimci bir siyasal hareketin ideolojik-politik-örgütsel temelini yeniden oluşturma pratikleri olarak inşa etmeye gereksinim var. Kısacası önümüzdeki süreç bunalımı aşma ve toparlanma sürecidir. Dışardan bakıldığında samimi sözler. Fakat bu topluluğun unuttuğu birşey vardı; bunalımı aşmak ve kalıcı bir toparlamayı sağlamak, bunalıma yol açan temel etkenleri doğru bir şekilde tespit etmek, çözümlemek ve anlamak ölçüsünde olanaklıdır. Yaşadığım ayrışma sürecinde bu çevrenin bu perspektiften çok uzak olduğunu gördüm.

Ayrışmanın başında sorduğum ve daha sonra sorun haline gelen başlıklar şunlardı: "Faşizme ölüm, tek yol devrim!" vb., iyi, çok güzel de, yıllardır ağzımızdan düşürmediğimiz bu "devrim" nedir? Devrim bir iktidar sorunuysa, bugün Türkiye'de (adına oligarşi deyip anlaşmışız gerçi ama) iktidar kimin elinde? Kim bu iktidarı yıkacak öncü sınıf? "Faşizme karşı demokrasi" bizim devrim stratejimiz. Pek "faşizme karşı demokrasi"nin sınırları neler? Emperyalizm çağında demokrasi temel bir stratejik sorun mu, yoksa taktik sorun mu? Türkiye'de kapitalizmin gelişme düzeyi nedir ve bu gelişmişlikte "demokratik halk devrimi" ne ifade etmektedir? 20 Ekim süreci nasıl bu kadar kolay geriledi? '80 darbesinin azgın bir faşizm olduğunu kabul ediyoruz; fakat '80 öncesi örgütlerin bu denli "kolay" yenilmeleri, politik-ideolojik ve örgütsel her açıdan böylesine savrulmaları, sadece faşizmin azgınlığına mı indirgenmeli? *Devrim* dergisi sadece bizler tarafından okunuyor; mahallelerde çalışıyoruz ama buralarda örgütlenme çalışması bile yürütülemiyor. Bunun nedeni ne? vb...

Bu sorular bir yıl içinde bu çevre ile aramda ciddi çatışma zeminleri yarattı. Başlangıçta sorunlar, dönemsel, insanların zaaflarından kaynaklanan ve aşılabilecek olan sorunlar gibi görünüyordu. Ancak giderek ideolojik çatışma sorunu haline geldi. Zira bunlar dönemsel sorunlar olmak bir yana, son 20-30 yıllık geleneksel hareketle, onun ideolojik-politik platformuyla bağlantılıydı.

Sorgulama noktaları

Özellikle 20 Ekim sürecine baktığımda en net görülen, çalışmanın kendiliğindenciliğe ve demokratizme fazlasıyla batmış olmasıydı. Harçlara ya da genel olarak özelleştirmeye karşı eylemlerle başlatılan dönem, yığınları demokratik hak ve özlemlerine sarıldıklarını görmek açısından anlamlıydı. Fakat sorun, toplumsal muhalefetin kendiliğinden eylemliliğinin bir mücadele platformu haline getirilmesiydi. Demokratik hak ve örgürlükleri kazanma mücadelesi son derece olağan ve bir o kadar da zorunlu bir mücadele. Fakat sorun, sadece demokrasiyi temel alan bir genel mücadele platformu yaratılmaya çalışılmasıydı. Kısacası yığınların acil taleplerini temel çıkarların kazanılması yoluna seferber etmek yerine, acil talepler ve bu acil talepler etrafında yığılan kendiliğinden kitle hareketleri üzerinden çalışma örgütlendi.

İkincisi; önüne toparlanma ve devrimci bir hareket olma iddiasını koyan bu çalışmanın ideolojik-politik perspektiften yoksunluğuydu. *"Teoriden yoksunluk, devrimci bir akımın var olma hakkını ortadan kaldırır ve onu eninde sonunda siyasi iflasa mahkum eder."* Herhalde şu anda yaşanan savrulmanın en iyi ifadesi budur. Yaşanan tam anlamıyla gelişen kitle hareketlerine, bu hareketin üstünlüklerine ya da zayıflıklarına uyum sağlama durumuydu. Sonuçta bu durum, devrimci öncü olma iddiasındaki grup ve akımların yükselen kitle hareketine yön vermelerini değil, bu hareketle birlikte sürüklenmelerini getirdi. DDÇ de bunlarda biriydi.

Bununla birlikte, DDÇ tarafından kapitalist gelişme ve bunun toplumsal yaşamımızdaki etkileri, temel sınıf ilişkilerindeki değişme ve

gelişme gözardı edilmemekte, fakat toplum proleter devrim ve sosyalizm için olgunlaşmamış sayılmaktaydı. Buna dayalı olarak, emek-sermaye çelişkisi tali planda görülüyor, Türk burjuvazisinin geride bıraktığı demokratik sorunlar abartılıyor, iktidar oligarşiye dayandırılarak bunun karşısında bir demokratik halk devrimi savunuluyordu. (Tabi bu çok kaba bir özetleme).

Üçüncüsü (ve en kötüsü); savunulan bu görüşlerin çalışmanın militanları tarafından sindirilememiş, ideolojik-politik bütünleşmenin sağlanamamış olmasıdır. Çalışmanın birçok biriminin, bırakın genel bir perspektifi kendinden bile bi haber çalışması; temel görüşlerde (oligarşi, demokratik halk devrimi, suni denge vb.) çalışmanın militanlarının net olmaması; artık son dönemde el yordamıyla günü kurtaran işlere yönelinmesi, vb., vb. (...)

Dördüncüsü ise; geçmişteki çalışmayı, yani köklerini aldıkları Devrimci Yol ve THKP-C'nin çalışmasını aşma noktasındaki iddiasızlık. Bugüne kadar ciddi bir geçmiş değerlendirmesi yapılabilmiş değil. Öncelikle mahalle vurgusu yapmak ve Türkiye devriminin çıkışını buralara bağlamak da bunun ifadesi. Üstelik yürütülen çalışmalar, geçmişi aşmanın ötesinde, gerçekte geri bir tekrarıdır.

İdeolojik-politik kopmanın esasları

Sorunlar genel çerçevesiyle bunlardı ve buna ilişkin tartışmalar bir ayrışma sürecini getirdi. Aşağıd sıralayacağım tespitlerde anlaşamadık.

1) Sınıf mücadelesinin kendisi, toplumun maddi-iktisadi koşullarının ürünüdür. Sosyalizm kendi başına bir niyet ya da bir tercih sorunu değildir; sosyalizm son tahlilde belli bir iktisadi gelişme düzeyine denk düşer. Türkiye kapitalizminin gelişmişlik düzeyi de buna uygundur.

2) Türkiye'de bugün tekelci sermayenin egemenliği tartışmasızdır. Sermaye egemenliği koşullarında ise,temel çelişki emek-sermaye çelişkisidir. Bu koşulda işçi sınıfının bağımsız devrimci hareketini geliştirmek demek, sınıfa demokrasi mücadelesini bir taktik sorun olarak ele alabileceği gerçek bir sosyalist iktidar perpektifi sunmak demektir.

3) Kimse demokrasi mücadelesini küçümsemiyor. Fakat demokrasi mücadelesi yürütmekle, demokratik siyasal talepleri sınıfın iktidar mücadelesine, proleter devrim perspektifine bağlayan sosyalist mücadele yürütmek aynı şey değil. Birincisinde; demokratik talepleri demokrasinin kazanılması temel stratejik hedefine göre tanımlıyorsunuz ve kendi içinde bunu amaçlaştırıyorsunuz. İkincisinde ise; demokratik istemlerin üzerinden kesinlikle atlamadan, fakat onları sosyalist devrim stratejisi içinde anlamlandırıyorsunuz. Burada demokrasi mücadelesi, sermayenin sınıf egemenliğinin devrilmesi ve iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi mücadelesinin zorunlu bir parçası olmasında ifadesini bulur.

4) Türkiye'de ciddi anlamda sanayi kentleri oluşmuştur ve bu kentlerde nicel ve nitel olarak gelişmekte olan güçlü bir proletarya mevcuttur. Türkiye'de tarım emperyalist pazara bağlanmıştır. Yani tam anlamıyla emperyalizme bağımlı bir kapitalist egemenlik sözkonusudur.

5) Kapitalizmin egemenliğini kabul ediyorsak, kapitalist bir ülkede proletaryanın programı sermaye egemenliğine karşı sosyalist devrim programından başka birşey olamaz. Çünkü ancak bu program kapitalizmi bir bütün olarak karşısına alabilir, sermayenin egemenliğine karşı emeğin kurtuluşunu temsil edebilir.

6) Tüm bunlara bağlı olarak proletaryaya, sosyal konumu ve üretim ilişkilerindeki yeri açısından bakıldığında, bu sınıf, demokrasinin ötesine geçme, kapitalist toplumsal düzeni aşma, sosyalizm perspektifine ulaşma yeteneğine sahip biricik sınıftır. Türkiye gibi modern sınıf ilişkilerinin egemen olduğu bir kapitalist ülkede devrim, temelde proletaryanın burjuvaziyle hesaplaşmasıdır. Bu, demokratik görevlerle sosyalist görevlerin içiçe geçtiği bir süreç olarak yaşanacaktır.

7) '80 öncesinde devrimci harekete ideolojik planda rengini veren popülizm ve demokratizm, toplumsal rengini veren küçük-burjuva sınıf yapısı ve ortamıydı. Doğal olarak bu akımların işçi sınıfının bağımsız sosyalist hareketini geliştirmek gibi bir kaygıları yoktu. İşçi sınıf daha çok genel toplumsal hareketin yedeği konumundaydı.

(Devamı s.32'de)

Örgütsel sorunlar üzerine

(Kongreye sunulan komisyon taslağından...)

İşçi sınıfının devrimci unsurlarından hızla kadrolaşmak, fabrika hücreleri temeline ve böylece proleter sınıf tabanına oturmak, örgüt alanındaki görevimizin en belirleyici halkası durumundadır.

Fabrika hücreleri temeline oturmak ve işçi sınıfının devrimci unsurlarından giderek daha geniş ölçekte kadrolaşmak, partimizin toplam kimliğinde bugün için en zayıf olan yana işaret ediyor. Partileşme sürecinin parti adımıyla birlikte yeni ve bir üst düzeyde süreceği gözetildiğinde, partimizin geleceğinin teminatının bu görevde yattığı görülür.

Parti adımı, nasıl ideolojik, politik, örgütsel düzeylerde paralel bir yüklenme gerektirdiyse; bugün politik-örgütsel görevler alanında, yukarıda işaret edilen temel önemde adımın gereklerini gözetmek kaydıyla, dahası tam da bu adımı en hızlı ve güçlü bir biçimde atmanın aracı olarak paralel yüklenme ihtiyacı ile (merkezi, yerel, fabrika) karşı karşıyayız.

Fabrika çalışması

* Temel stratejik hedeflere yoğunlaşan bir çalışma açısından durumumuz ve 3.Genel Konferans sonrası sürecimizin temel özellikleri sınıf çalışması komisyonunun raporundan görülebilir. Sınıf hareketinin ve özellikle bu birimlerin durgun olması, dışardan yönelme ve etkin bir çalışma örgütleme, sonuçlarını asgari düzeyde de olsa devşirme olanaklarının (güçlerimizin sınırlılığı, deneyim eksikliği ve sosyal-sınıfsal kökeni ile birlikte düşünüldüğünde) son derece sınırlı olması, bizi stratejik açıdan ikinci dereceden önemli ama içinde konumlanabileceğimiz birimlere itti. Bu durum, temel stratejik birimlere yönelik olarak dışarıdan da olsa politik ilgimizde bir zayıflamayı besledi.

* Stratejik birimlerde ve çalıştığımız fabrikalarda derinleşme ve hücreleşme sorunu temelde mahalli örgütler düzeyinde çözülebilecek politik bir muhteva taşımakla birlikte, örgütsel sorunları boyutuyla da ele almak gerekiyor. Parti ile farklı bir politik iddia ve düzey ile ortaya çıkacağımız gözönünde bulundurulursa, imkanlara ve sorumluluklara bu gözle bakılırsa, stratejik fabrikalarda ilk ilişkilere ulaşmanın, bunları belli sınırlarda da olsa harekete geçirmenin, salt o fabrika zemininde olmasa da başka fabrikalardan işçilerle biraraya getirerek bir çeper örgütlenmesinde, mahalli, geçici bir işçi toplantısı, platformunda seferber etmenin örgütsel olanak ve sorumluluklarına kilitlenebilmeliyiz.

İster geçici, isterse sürekliliği olan çeper örgütlenmeleri, gerektiğinde birbirine çok yakın durumda bulunan birkaç fabrikadan işçileri biraraya getirerek oluşturulabilmelidir. Politik bir kuvvet ortaya koyabilmekte ve fabrika hücrelerinin inşasına yönelmekte bu ara adımlar hayati önemdedir.

Sınıf hareketindeki durgunluk bir parça kırıldığı ölçüde, farklı gündem ve katılımla bir dizi etkinlik, toplantı, çeper örgütlenmeleri gündeme gelecektir. Burada sorun ve görev yine politiktir: İşçilerin nabzını tutabilmek, her düzeyde farklı süreçlere, toplantılara uygun bir biçimde müdahale edebilmek... Hemen dar örgütçü bir kısırlığa düşmemek, fakat politik faaliyetin her aşamasında ortaya çıkan örgütsel güç ve imkanları kıskançca süzebilmek... Bu mahalli örgütlerimizin, onun altındaki çalışma organlarımızın, tek tek yoldaşlarımızın buna uygun bir inisiyatif, ataklık ve esneklikle seferber olmaları, fabrikalarında, sendikalarda, semtinde, kahvesinde, derneğinde vb. bu tarz imkanlara kilitlenmeleri ile mümkündür.

* Yoldaşlarımız emekçilerle sosyal yaşam birliği, legalitenin etkin istismarı vb. alanlardaki eksiklikleri aştıkları ölçüde etkin bir yönelişe girebilirler ve tersinden ancak böyle bir yöneliş

sorunların hızla aşılmasının ve sıçramanın zeminidir.

'85-91 işçi hareketinin imkan ve birikimlerinin üzerine gelen 1. Genel Konferans'ımızın fabrika çalışmasına ilişkin değerlendirmeleri bugün bu gözle yeniden incelenmelidir. Biz şimdi ulaştığımız parti düzeyiyle, o dönemle kıyaslanmaz örgütsel-politik imkan ve birikime, deneyime sahibiz. Ama bu birikim işçi hareketinin sancılı ve durgun olduğu bir evrede edinildi. Bu yönüyle zorlu bir sürecin ürünü olması anlamını arttıyor. Ama, işçi hareketinin deneyimleri, bu çerçevede çeper örgütklenmeleri, öncü işçi platformları vb. açılardan bir kısırlığı anlatıyor. Bugünkü örgütsel düzeyimizin imkanları üzerinden 1. Genel Konferans belgelerine, o dönemki sınıf çalışmamızın örgütsel sorunlarına bakmak, sancılı da olsa gelişmekte olan işçi hareketini kucaklamaya hizmet edecektir. (Bkz., s.251-259)

* Bugün fabrikalara giren sınıf dışı kökenli (önemli ölçüde emekçi semt gençliği) yoldaşlarımız herşeyden önce istikrarlı bir iş yaşamı tutturmakta, işçileşerek kendisini fabrikasında, sendikasında, semtinde vb. öncü devrimci bir işçi olarak üretmekte zorlanmaktadır. Bu başlangıç aşamasında doğaldır da. Ama mümkün olduğu ölçüde hızla aşılmak zorundadır. İllegal örgütlenmenin zorluk ve zorunlulukları yer yer eksik ve çarpık kavrayışlarla birleşmekte, kafasını kuma gömen kapalı devre bir yaşama/tarza yolaçabilmektedir.

Bu yoldaşlarımızın etkin bir politik örgütsel faaliyete sürülmeleri ve sistemli bir ideolojik politik örgütsel eğitimleri görevi mahalli örgütlerimizin sorumluluğudur.

Tersinden ise fabrikalarda çok aceleyle politik ilişkiler kurmaya çalışmak da ters tepebilmektedir.

* İşçi hareketinin seyrinin bize daha geniş imkanlar sunacağını umabileceğimiz önümüzdeki süreçte, öncü işçilerin çeperimizde toplanması, saflarımızda örgütlenmesi sorunları ile; bugün yeni güçlerimizin (sol hareketten, farklı sosyal kökenlerden gelen) sınıf çalışması içinde dönüştürülmesinin sorunları aynı görevin iki yönünü anlatıyor. Ve ikisinin de sağlıklı çözümüne zemin oluşturuyor.

* Bu çerçevede sınıfın devrimci unsurlarından imkan bulduğumuz her yerde özel bir yoğunlaşma ile kadrolaşma, böyle unsurlarla organ ve komitelerimizi besleme, yerinde tercihlerle böyle kadroları profesyonelleştirme, önümüzdeki sürecin partili politikada inisiyatifli yerel çalışmanın ve birimlerde derinleşmenin sorunlarına verilecek en güçlü yanıttır.

Mahalli örgütler

* Etkin inisiyatifli mahalli komiteler, dar anlamıyla kendi güçlerimizi yöneten değil, bölgelerindeki sınıf ve emlekçi hareketine önderlik görevlerine kilitlenen mahalli önderlikler, genelde parti yaşamının her döneminde, güncel olarak da bugün bizim partileşme sürecimizin sorunlarında temel önemde halkalardan biridir. Rus devriminde Bolşeviklerin her türlü polis baskısına, darbesine rağmen etkin bir faaliyet yürütebilmelerinin ardında bu temel önemde halkanın güçlü bir biçimde tutulmuş olması gerçeği vardır. Türkiye devrimci hareketinin gelenek açısından en zayıf yönlerinden biri budur.

* İnisiyatifli bir mahalli önderlik herşeyden önce bölgesinde işçi hareketinin nabzını tutabilmeyi, onun organik bir parçası olabilmeyi gerektirir. İşlevli yerel önderlikler bu zemin üzerinde mümkündür. İnisiyatifli mahalli önderlikler yaratmatabilmek, fabrika hücreleri temeline oturmak, bu zeminden kadrolaşmak alanında alınacak mesafeye sıkı sıkıya bağlıdır. Ama tersi de en az bu kadar geçerli ve önemlidir. Fabrikalarda hücreleşebilmemiz, bugün gelişen işçi ilişkilerini politikalarımız etrafında sürekli bir biçimde seferber edebilmeye, örgütleyebilmeye bağlıdır.

* Temel birimlerimizin dışındaki işçi ilişkilerimizi sadece politik olarak seferber etmekle yetinemeyiz. Mümkün her aşamada bu güçleri fabrika çevreleri, eğitim grupları, çalışma grupları gibi çeper örgütlerinde örgütlemeyi başarmak zorundayız.

* Mahalli çalışmada fabrika-sektör, fabrika-bölge bütünlüğü, derinleşme-yaygınlaşma ilişkisinin sağlıklı bir tarzda ele alınışı, etkin bir politik odak olarak ortaya çıkabilmek için belirleyici önemdedir.

* İnisiyatifli mahalli önderlikler yaratmanın

sorunları ve görevleri açısından kadrolaşma ve her düzeyde eğitimin ve devrimci iç yaşamın sorunlarına burada girmeyeceğiz. (Bunlar diğer iki metinde ele alınıyor) Ama şu kadarını belirtmekte fayda var: Kollektif sorumluluk tarzıyla işleyen, politik önderlik sorumluluklarına kilitlenmiş, zamanını belirli dilimlere bölerek planlı hedefli bir çalışma organize eden, her bir üyesinin ve elinin altındaki güçlerin somut görevlerini sistematik olarak belirleyen ve bunları kollektif bir tarzda denetleyen, bu denetimi bütün bir politik öncelik ve kararların gözden geçirilmesiyle tamamlayan bir organ yaşamı kurmak parti tarzı açısından temel önemde bir halkadır. Organ toplantılarında üyelerin sözlü rapor verme tutumu, oturtulmuş bir tarza çevrilip yerleştirilmelidir. Diğer taraftan, sistemli bir eğitim çalışması, diğer esaslar gözetilmek kaydıyla, kadrolaşmanın çok temel bir halkasıdır. İnsiyatifli mahalli önderlikler herşeyden önce komitelerdeki yoldaşlarımızın hareketin toplam birikimini, program ve taktiğini, tüzüğünü bütün bir canlı özü ve arka planıyla özümsemeleri sorununa sıkı sıkıya bağlıdır. Ancak kendini bu tarzda aşan ve yenileyen kadrolar yeni kadroları eğitebilir, kazanabilir, kadrolaştırabilir, örgüt güçlerinin kendi içinde yönetilmesinden başını kaldırıp, bölgesinde işçi-emekçi hareketine önderliğin sorunlarına kilitlenebilir.

* Fabrika-sınıf çalışmasıyla bölge çalışması arasında kurulacak ilişkilerin bir başka yönü, bölge faaliyetlerinde sınıf dışı (doğrudan sınıf çalışmasına girmekte zorlanacak, verimli olmayacak, çoğu durumda kaybedebileceğimiz) güçlerin, özellikle semt gençliği ve liseli gençliğin enerjisini hakkıyla emebilmek, onu örgütleyebilmek, sınıf çalışmamızın ve toplam siyasal çalışmamızın bir dayanağı haline getirebilmek sorumluluğudur.

* Bu çalışma güçlü bir parti komsomolu inşa görevimizin de temel bir ayağıdır. Komsomol inşası sadece gençlik çalışmamızın kendi güçlerine terk edilemez. Bölgelerde semt ve lise gençliğine ulaşmak, doğrudan bölge örgütlerimizin de görev ve sorumluluğudur. Böyle bir çalışma gençlik çalışmasıyla örgüt arasında değişik düzeylerde kurulacak eşgüdüm ve işbirliğinin güçlü bir zemini olacaktır. Bu nedenlerle bölge çalışmasının bu alanına salt sınıf çalışmasının lojistik ihtiyaçları vb. üzerinden bakamayız.

* Kısa dönemde bugünden oluşturacağımız profesyonel dağıtım grupları vb.teknik, uzman, çeper örgütleri boş bırakmamak ve sürekli çalıştırmak önemlidir. Tersi durum atalet ve dağılma getirir. Bu tarz bir işbölümü bu güçlerin etkin sistemli bir eğitimi ve dönüştürülmesi görevlerinin gözden kaçırılmasına neden olmamalıdır.

Etkin bir merkezi taktik-pratik önderliğin artan önemi

* Örgüt cephesindeki sorun ve ihtiyaçlara değişik düzeylerde paralel yüklenme ihtiyacı, merkezi önderlik düzeyinde güçlü bir taktik-pratik önderliğin parti adımıyla birlikte yakıcı hale gelen önemine işaret etmektedir. Halihazırda inisiyatif ve yaratıcılığın fabrika zemininden fışkırarak güçlü bir tarzda örgüt yaşamımızı beslemediği de gözetilirse; bu durumu kalıcılaştırmadan, ama hızla etkin bir politik odak olarak sınıflar mücadelesi alanına çıkmamızın sorunları açısından merkezi ve yerel taktik-pratik önderliğin artan güncel önemine işaret etmek gerekiyor.

Güçlü bir merkezi ideolojik-politik önderlik, taktik gelişmenin sorunlarını ele alan yönüyle de biz de hep güçlü oldu ve deyim yerindeyse lokomotif bir rol oynadı. Şimdi, ulaştığımız politik-örgütsel olanaklar ve taktik bir kuvvet olarak ortaya çıkmanın imkanları, güncel politik gelişmelere, merkezi işçi-emekçi eylemlerine, platformlarına vb. daha politik bir tarzda, toplam bir yüklenmeyi olanaklı ve gerekli kılıyor .

* 3. Genel Konferans sonrası merkez komitemizin seçilenlere göre daralan bileşenine, karşılaştığı düşman saldırılarına rağmen süreci asgari bir başarı ile kucakladığı biliniyor. Bizi parti düzeyine ulaştıran gelişme herşeyden önce bu düzeyden teminat altına alınmıştır. 3. Konferans belgelerinde çalışma tarzı ve benzerine ilişkin değerlendirmelerine ise önümüzdeki dönemin görev ve sorumlulukları üzerinden bakılmalıdır.

Merkezi bir parti önderliğinin proletaryanın devrim-iktidar mücadelesindeki tayin edici önemi 3. Konferans belgelerinde açıklıkla ortaya konuyor. 3.Genel Konferans belgeleri

örgüt sorunlarına toplam bir müdahale olarak önderlik sorun ve görevlerinde de marksist-leninist esaslara dayanan ve bizim güncel sorunlarımızı bu gözle ve parti düzeyinden bakarak ele alan değerlendirmeleri içermektedir.

Legalite-illegalite

* Sorunun ilkesel çerçevesi bizim için açıktır ve defalarca çok yönlü işlenmiştir. Sorunun güncel olan ise iki yönü var. Biri örgüt çalışmamızda legal, yarı-legal imkanların her düzeyde etkin bir kullanımıdır. Komplocu bir tarzdan kurtulma, işçi-emekçi yığınlarla fabrikada, semtte sosyal yaşam birliği kurmadır. İkincisi ise açık alana ilişkindir. (...)

* Sorunun birinci yönü örgüt çalışmasında çözüm yoluna girmiş olmakla birlikte çalışma tarzı açısından hayati önem taşımaktadır. Burada alınacak mesafe politik çalışmamızın gelişimi ve inisiyatifin yerleşmesi ve çoğu durumda sanılanın aksine güvenlik sorunlarına kalıcı çözüm bulmak açısından belirleyicidir.

Bu alanda ağırlıklı olarak sınıf dışı unsurların sınıf çalışmasında deneyimsizlik ve tutukluğundan kaynaklanan ve illegalitenin çoğu durumda çarpık kavranışı ile birleşen sorunlarla yüzyüzeyiz. Biz bu sorunun çözümünü sınıf-kitle çalışmasındaki yoldaşları ilkeli ve kurallı bir yaşamı esnetmeden, ama etkin bir legal istismara, kitleler içinde olmaya iterek bulabiliriz. (Kitle çalışmasındaki yoldaşların evlerin gizli örgütsel belgelerden "temiz" olmak kaydıyla meşru devrimci kimlik, tutum ve ilişkiler ağı içinde etkin bir konumlanış ve politik faaliyet) .

* İllegal araçların etkin kullanımı: Belli zorunluluklar üzerinden yapılan tercihlerin sonucu olan sınırlılıkları parti adımıyla birlikte aşmak zorundayız.

* Uzmanlaşma ve işbölümünün sorunlarına diğer iki değerlendirmede girildiği için burada özel olarak üzerinde durmayacağız. Yalnız şu kadarını söyleyebiliriz; bu görev ve sorun bizi dikey ve yatay, parti örgütü ve çeper örgütlenmeleri anlamında her düzeyde kesmektedir. Ve önümüzdeki dönemde gelişme süreçlerimiz açısından önem taşıyacak, bu alanda gerekli adımlar atılabildiği ölçüde amatörlükten, darlıktan kurtulma, profesyonelleşme ve gelişme imkanları ortaya çıkacaktır. İşbölümü ve uzmanlaşma mutlaka asgari bir birikim düzeyi gerektirir, onun asgari bir ölçeği vardır. Ama bu ölçeğe ulaşıldığı halde gerekli adımlar gecikiyorsa, bu gelişmenin önünde bir ayakbağı olur.

* Devrimci iç yaşamın ve kadrolaşmanın sorunları bugün belirleyici önem taşıdığı için ayrı metinler olarak ele alınmıştır.

* Son olarak, toplam politik örgütsel gelişme süreçlerimiz ve sorunlarımız tarafından belirlenen örgütsel darlığın sorunlarının nitelik ve nicelik olarak aşılmasının daha özel alanları üzerinde duralım. Örgütsel darlığın dar pratik bir bakışla örgütü geliştirme çabasıyla kendi başına aşılamayacağı açıktır. Partinin politik gücü darlığı aşmanın gerçek zeminidir. Ancak bu, görevin kendiliğindenci bir sürece bırakılabileceği anlamına gelmez.

* Örgüt düzeyinde yeni kentlere, yeni sanayi bölgelerine, metropollerden ikincil önemdeki alanlara açılmak, il örgütleri düzeyinde yeni mahalli alanlara açılmak ve mahalli örgütler düzeyinde ise yeni temel fabrika birimlerinde hedefli çalışma başlatmak, planlı-hedefli bir perspektif olmak ve adım adım hayata geçirilmek zorundadır. Her düzeyde örgütün böyle somut hedefleri raporlarında yeralmalı ve takipçisi olunmalıdır.

* Diğer taraftan, bugünkü örgütsel darlığımız değişik düzeylerde (merkezi, mahalli, fabrika) içiçe bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır. Bu zorunlu bir kötülük ve amötürlük göstergesidir. Bu durumu etkin bir faaliyet, yakın bir önderlik için, ama aşmak perspektifiyle, her düzeyde inisiyatifin önünü açmak perspektifiyle, bir avantaj olarak da kullanabilmeliyiz.

(...)

